

۸۱۱۰ شماره

تاریخ ۱۳۸۴/۰۷/۱۷

پیوست

جمهوری اسلامی ایران

اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

وروون به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۱۵۲۳/۱۱/۸۳ صبح

تاریخ ثبت:

عقدام کننده: ۱۳۸۳/۲/۱۳ عصر

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۹۵۱۵ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۲ دولت در مورد برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۳/۲/۱۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای

محترم به پیوست ارسال می‌گردد. ع



مهدی کردبی

رئیس مجلس شورای اسلامی



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## برگزاری

ورود به دیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت:

۸۲۲۲

تاریخ ثبت:

۱۱/۱۳/۱۴۰۰

اصبح

لایحه برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و اقتصادی

اقدام کننده: ۱۳۸۲/۲/۱۳

عصر فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

## بخش اول - رشد اقتصاد ملی دانائی محور در تعامل با اقتصاد جهانی

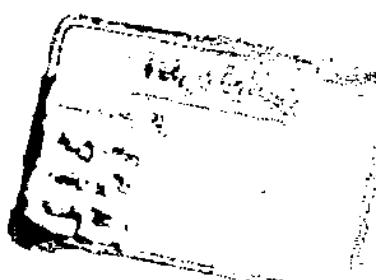
### فصل اول - بستر سازی برای رشد سریع اقتصادی

- ماده ۱ -

به منظور ایجاد ثبات در میزان استفاده از عواید ارزی حاصل از نفت در برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و تبدیل دارائی‌های حاصل از فروش نفت به دیگر انواع ذخایر و سرمایه‌گذاری و فراهم کردن امکان تحقق فعالیت‌های پیش‌بینی شده در برنامه، دولت مکلف است با ایجاد «حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت» اقدام‌های زیر را معمول دارد:

الف - از سال ۱۳۸۴ مازاد عواید حاصل از نفت نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در جدول شماره (۸) این قانون در حساب سپرده دولت نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان «حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت» نگهداری می‌شود.

ب - معادل مانده «حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت خام» موضوع ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ با اصلاحات آن در پایان سال ۱۳۸۳ و همچنین مانده مطالبات دولت از اشخاص ناشی از تسهیلات اعطائی از محل موجودی حساب یادشده در ابتدای





جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## برگزاری

شماره

تاریخ

پوست

سال ۱۳۸۴ از طریق شبکه بانکی به «حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت» واریز می‌گردد.

ج - استفاده از وجوده حساب ذخیره ارزی برای تأمین مصارف بودجه عمومی دولت صرفاً در صورت کاهش عواید ارزی حاصل از نفت نسبت به ارقام جدول شماره (۸) این قانون و عدم امکان تأمین اعتبارات مصوب از محل سایر منابع درآمدهای عمومی و واگذاری دارائی‌های مالی مجاز خواهد بود. در چنین صورتی، دولت می‌تواند در فرماصل زمانی سه ماهه از موجودی حساب ذخیره ارزی پرداخت نماید. معادل ریالی این وجوده به حساب درآمد عمومی دولت واریز می‌گردد. استفاده از حساب ذخیره ارزی برای تأمین کسری ناشی از عواید غیرنفتی بودجه عمومی ممنوع است.

د - به دولت اجازه داده می‌شود حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) مانده موجودی حساب ذخیره ارزی برای سرمایه‌گذاری و تأمین بخشی از اعتبار مردمیاز طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل، خدمات (ازجمله گردشگری و...)، فناوری و اطلاعات و خدمات فنی - مهندسی بخش غیردولتی که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تأیید وزارت‌خانه‌های تخصصی ذی‌ربط رسیده است از طریق شبکه بانکی داخلی و بانک‌های ایرانی خارج از کشور به صورت تسهیلات با تضمین کافی استفاده نماید.

ه - حداقل ده درصد (۱۰٪) از منابع قابل تخصیص حساب ذخیره ارزی به بخش غیردولتی در اختیار بانک کشاورزی قرار می‌گیرد تا به صورت ارزی، ریالی جهت سرمایه‌گذاری در طرح‌های موجه بخش کشاورزی و سرمایه درگردش طرح‌هایی که با هدف توسعه صادرات انجام می‌شود توسط بانک کشاورزی در اختیار بخش غیردولتی قرار گیرد. اصل و سود این تسهیلات به صورت ارزی به حساب ذخیره ارزی واریز می‌گردد.

و - آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و قبل از



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

شماره ۱۱۰

تاریخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۹

پیوست

## بیانی

لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ماده ۲ -

به منظور برقراری انضباط مالی و بودجه‌ای در طی سالهای برنامه:

- الف - دولت مکلف است سهم اعتبارات هزینه‌ای تأمین شده از محل درآمدهای غیرنفتی دولت را به گونه‌ای افزایش دهد که تا پایان برنامه چهارم، اعتبارات هزینه‌ای دولت به طور کامل از طریق درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدهای غیرنفتی تأمین گردد.
- ب - تأمین کسری بودجه از طریق استقراض از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سیستم بانکی ممنوع می‌باشد.

- ماده ۳ -

به منظور تنظیم روابط بین دولت و شرکت ملی نفت ایران و اعمال مالکیت دولت بر

منابع نفت و گاز کشور، موارد ذیل مقرر می‌گردد:

- الف - مالکیت منابع نفتی ایران با دولت جمهوری اسلامی ایران است که این حق مالکیت، براساس قانون نفت مصوب ۱۳۶۶ از طریق وزارت نفت اعمال می‌شود.
- ب - نفت تولیدی حاصل از عملیات نفتی شرکت ملی نفت ایران در منابع نفتی جمهوری اسلامی ایران و نیز عملیات شرکتهای دولتی تابعه و وابسته به آن و همچنین نفت تولیدی حاصل از عملیات نفتی پیمانکاران طرف قرارداد با شرکتهای یادشده در این منابع، با وضع حقوق دولتی مقرر در این ماده، متعلق به شرکت ملی نفت ایران است و این شرکت مکلف است حقوق دولتی را به ترتیب مقرر در این قانون مقدم بر سایر هزینه‌های خود حسب مورد پرداخت و یا با خزانه‌داری کل کشور تسویه کند.

ج - حقوق دولتی نفت که پس از استخراج و فروش به حساب بستانکار دولت

(خزانه‌داری کل کشور) منظور می‌شود عبارتست از:



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بیانی

۱۱۱۵

شماره

تاریخ

پیمان

۱ - بهره مالکانه که برای نفت خام معادل پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصل از فروش آن تعیین می‌شود.

۲ - بهره مالکانه گاز طبیعی که به ازای استخراج هر مترمکعب گاز طبیعی هشتاد و پنج ریال تعیین می‌شود. این رقم سالانه مناسب با تغییر نرخ رسمی تسعیر ارز اصلاح خواهد شد.

۳ - حقوق ویژه درصدی از درآمد حاصل از فروش نفت خام (حداقل بیست و هفت درصد (۲۷٪)) پس از کسر یارانه مذکور در بند (ه) این ماده است که در لواح بودجه سنتی منظور می‌شود. درصد یادشده فوق، مناسب با قیمت فروش نفت خام (برمنای مفاد تبصره (۳)، این بند) با پیشنهاد مشترک وزارت نفت و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و می‌باشد به نحوی تعیین شود که منابع لازم برای تداوم تولید، توسعه ظرفیت، بازپرداخت تعهدات و انجام سرمایه‌گذاری‌های منظور در برنامه را برای ارتقای قدرت رقابت اقتصادی و حفظ جایگاه ایران در بازارهای نفت و گاز و تأمین نیازهای داخلی فراهم آورد و عملیات شرکت همراه با سود متعارف باشد.

تبصره ۱ - بهره مالکانه نفت خام تولیدی از میدانهای خشکی و دریابی مشترک با کشورهای همسایه و میدانهای دریابی به ترتیب معادل هشتاد و نود درصد (۹۰٪ و ۸۰٪) نصاب فوق خواهد بود.

تبصره ۲ - بابت گاز تزریقی به میدانهای نفتی بهره مالکانه دریافت نمی‌شود. باست گاز سوزانده شده از اول سال ۱۳۸۸ بهره مالکانه دریافت خواهد شد.

تبصره ۳ - مبنای محاسبه حقوق دولتی نفت خام برای محموله‌های صادراتی معادل درآمد حاصل از فروش در مبادی اولیه صادرات بوده و برای نفت خام تحریلی به بالایشگاههای داخلی در هر ماه برابر نود و پنج درصد (۹۵٪) متوسط بهای محموله‌های صادراتی از مبادی اولیه در همان ماه خواهد بود.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

## بیانی

۱۱۱۰

شماره

۱۳۷۴/۲/۴۲

تاریخ

پوست

د - به دولت اجازه داده می شود به منظور صیانت از منابع تجدیدناپذیر و صرفه جویی در مصرف و بهینه سازی مصرف انرژی، ده درصد (۱۰٪) از درآمد محاسباتی ناشی از افزایش مقادیر صادرات نفت خام و فرآورده های پالایش نفتی نسبت به مقادیر مشابه سال ۱۳۸۳ و قیمت سال ۱۳۸۳، به عنوان جایزه افزایش صادرات به شرکت ملی نفت ایران اختصاص دهد تا صرف سرمایه گذاری و کمک به طرح های بهینه سازی انرژی شود. جایزه صادراتی با درج در قوانین بودجه سنتواتی از محل حقوق ویژه، موضوع جزء (۳) بند (ج) این ماده تأمین و پرداخت می گردد.

ه - در مواردی و تازمانی که طبق مقررات قانونی و تصمیم مراجع ذی صلاح، فرآورده های نفتی و گاز طبیعی برای مصارف داخلی کشور به قیمتی کمتر از بهای تمام شده (قیمت منطقه ای بالاضافه کردن هزینه های انتقال، توزیع و فروش، مالیات و عوارض تکلیفی و سود متعارف انتقال و توزیع)، عرضه می شود مابه التفاوت قیمت های تکلیفی فروش با قیمت تمام شده به عنوان یارانه حامله های انرژی محسوب و توسط شرکتهای ذی ربط حسب مورد در دفاتر قانونی آنان به حساب بدھی دولت منظور می شود. شرکت ملی نفت ایران موظف است با انتقال این بدھی ها به حساب خود با شرکتهای طرف معامله خود تسويه حساب کرده و کل بدھی ها را در دفاتر قانونی خود جمعاً به بدھکار «حساب دولت» (نزد خزانه داری کل کشور) منظور کند.

تسویه این بدھی دولت به شرکت ملی نفت ایران، در هر سال مالی در مرحله نخست به ترتیب مقرر در جزء (۳) بند (ج) این ماده انجام شده و در صورت عدم تکافو از سود سهم دولت و بهره مالکانه گاز در همان سال کاسته شده و بدھی دولت بابت یارانه حامله های انرژی تسویه می شود.

چنانچه اقلام فوق الذکر جبران تأمین یارانه فوق الذکر را ننماید، مابه التفاوت آن در لوایح بودجه سالانه منظور و از محل منابع بودجه عمومی دولت قابل تأمین و پرداخت خواهد بود.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## برگزاری

پیوست

شماره

۸۱۱۵

۱۴۰۲ / ۲۷ / ۶۸

تاریخ

پیوست

تبصره - در طول سالهای برنامه چهارم و تازمانی که قیمت فروش داخلی بنزین کمتر از قیمت تمام شده عرضه بنزین وارداتی باشد، مابه التفاوت (یارانه) آن در لرایح بودجه سالانه منظور و از محل بودجه عمومی دولت قابل تأمین و پرداخت خواهد بود.

و - به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می شود که با تصویب هیأت وزیران از محل منابع ارزی موضوع بند (ح) این ماده نسبت به واردات فرآورده های نفتی مورد نیاز کشور اقدام کرده و تا پایان سال مالی بامراعات این قانون نسبت به تسویه حساب با خزانه داری کل کشور اقدام کند.

ز - سی درصد (۳٪) از سود خالص (سود ویژه) سالانه شرکت ملی نفت ایران پس از کسر مالیات بر عملکرد بر طبق قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحیه های آن به عنوان سهم دولت به حساب بستانکار دولت (خزانه داری کل کشور) و بقیه به عنوان اندوخته های قانونی و سرمایه ای شرکت و افزایش سرمایه دولت در آن شرکت منظور می شود.

ح - برای تسهیل امور جاری خزانه داری کل کشور، شرکت ملی نفت ایران مکلف است صد درصد (۱۰۰٪) وجود حاصل از صادرات نفت خام را به ترتیب مورد عمل در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به عنوان علی الحساب بهره مالکانه، حقوق ویژه، مالیات عملکرد شرکت ملی نفت ایران و سود سهم دولت در این شرکت از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب خزانه داری کل کشور واریز کرده و در مطابع سه ماهه براساس مفاد این ماده با خزانه داری کل کشور تسویه حساب کند.

ط - شرکت ملی نفت ایران مکلف است سرمایه گذاری های لازم در اجرای وظایف قانونی خود را با تأکید بر طرحهای افزایش بازیافت نفت خام، نگهداشت سطح تولید از مخازن فعلی نفت و گاز، اکتشاف و توسعه ظرفیت تولید نفت و گاز و ایجاد تأسیسات مرتبط با اولویت میدانهای مشترک با کشورهای همسایه در چارچوب بودجه مصوب



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بخش‌ال

شماره ۱۱۱۵

تاریخ ۲۳ / ۷ / ۱۳۹۸

پوست

شرکت اجرا کند.

پرداخت هزینه‌های یاد شده و بازپرداخت کلیه تعهدات شرکت که قبلاً و بعد از اجرای این قانون ایجاد شده و یا می‌شود اعم از زیالی و ارزی بایستی از محل منابع داخلی و سایر منابع شرکت ملی نفت ایران انجام شود و تجهیز منابع از داخل و خارج از کشور برای انجام سرمایه‌گذاریهای بالانیز بر عهده شرکت ملی نفت ایران است.

ی - در دوره زمانی اجرای این قانون کلیه قوانین و مقررات خاص و عام مغایر با این ماده ملغی‌الاثر است و روابط مالی و حقوقی فی‌مابین دولت (وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی) و شرکت ملی نفت ایران درمورد دریافت انواع مالیاتها و عوارض صرفاً طبق احکام متعدد در این ماده، قانون مالیات‌های مستثنی مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن و قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سرم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری عوارض و سایر وجوده از تولیدکنندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب ۱۳۸۱ خواهد بود و پرداخت هر مبلغ توسط شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای دولتی تابعه و وابسته به آن طبق مقررات قانونی که پس از تصویب این قانون وضع می‌گردد در بدهکار «حساب دولت» (خزانه‌داری کل کشور) موضوع بند (ج) این ماده منظور می‌شود.

ک - آئین‌نامه اجرائی این ماده از جمله تعاریف مذکور در آن، حقوق ویژه و سازوکار تسويیه حساب بین خزانه‌داری کل کشور و شرکت ملی نفت ایران به پیشنهاد مشترک وزارت‌خانه‌های نفت و امور اقتصادی و دارائی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ل - کلیه احکامی که در این ماده منظور شده است براساس فراردادی خواهد بود که بین شرکت ملی نفت ایران و دولت به نمایندگی وزارت نفت و نظارت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور منعقد می‌گردد.

کلیه وجوده حاصل از فروش صادرات نفت خام موضوع این قرارداد مستقیماً



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیانی

شماره ۸۱۱۵

تاریخ

پوست

از طرف خریداران به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد.

شرکت ملی نفت ایران موظف است سیاهه فروش و دو نسخه از هر قرارداد فروش یا تحویل نفت خام به هر صورت را به وزارت امور اقتصادی و دارائی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تحویل نماید.

- ماده ۴ -

به منظور به حداقل رساندن بهره‌وری از منابع تجدیدناپذیر انرژی، شکل دهنی مازاد اقتصادی، انجام اصلاحات اقتصادی، بهینه‌سازی و ارتقاء فناوری در تولید، مصرف و نیز تجهیزات و تأسیسات مصرف‌کننده انرژی و برقراری عدالت اجتماعی، دولت مکلف است ضمن فراهم آوردن مقدمات از جمله گسترش حمل و نقل عمومی و عملیاتی کردن سیاستهای مستقیم جبرانی اقدامات ذیل را از ابتدای برنامه چهارم به اجرا گذارد:

الف - نسبت به قیمت‌گذاری نفت کوره، نفت گاز و بنزین برمبنای قیمت‌های عمده فروشی خلیج فارس، اقدام کرده و از محل منابع حاصله اقدامات ذیل را به عمل آورد:

- ۱ - کمک مستقیم و جبرانی از طریق نظام تأمین اجتماعی به اشار آسیب‌پذیر.
- ۲ - مقاوم‌سازی ساختمانها و مسکن شهری و روستائی در مقابل زلزله و بهینه‌سازی ساخت وسازها در مصرف انرژی.
- ۳ - کمک به گسترش و بهبود کیفیت حمل و نقل عمومی (درون شهری و برون شهری، راه‌آهن و جاده‌ای)، تولید خودروهای دوگانه سوز و همچنین توسعه عرضه گاز طبیعی فشرده با قیمت‌های یارانه‌ای به حمل و نقل عمومی درون شهری.
- ۴ - کاهش نقاط حادثه خیز جاده‌ای و تجهیز شبکه فوریت‌های پرشکی پیش‌بیمارستانی و بیمارستانی کشور.
- ۵ - اجرای طرحهای بهینه‌سازی و کمک به اصلاح و ارتقاء فناوری وسائل،



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## مبتدل

۸۱۱۵ شماره

تاریخ ۲۷/۰۶/۱۳۹۸

پیش

تجهیزات کارخانجات و سامانه‌های مصرف کننده انرژی در جهت کاهش مصرف انرژی و آلودگی هوا و توانمندسازی مردم در کاربرد فناوری‌های کم مصرف.

تبصره ۱ - نفت گاز برای تأمین آب بخش کشاورزی با قیمت نفت سفید پارانه‌ای به صورت سهمیه‌ای عرضه خواهد شد.

تبصره ۲ - در مورد مصرف نفت گاز ماشین آلات بخش کشاورزی، هر ساله معادل یارانه مربوطه در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار می‌گیرد تا براساس آئین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد در اختیار بخش کشاورزی قرار گیرد.

ب - قیمت گاز طبیعی برای صنایع برمبنای کمترین سطح قیمت آن در صنایع کشورهای هم‌جوار، توسط دولت در ابتدای برنامه تعیین می‌شود.

ج - در انرژی برق از خانوارهای کم مصرف حمایت صورت گیرد.

تبصره - عرضه نفت سفید و گاز مایع برای مصارف تجاری و صنعتی به قیمت بدون یارانه (مطابق روال بند «الف» این ماده) خواهد بود.

د - آئین‌نامه اجرایی این تبصره به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

### ماده ۵ -

برقراری هرگونه تخفیف، ترجیح و یا معافیت از پرداخت مالیات (اعم از مستقیم یا غیرمستقیم) و حقوق ورودی علاوه بر آنچه که در قوانین مربوطه تصویب شده است برای اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون در طی سالهای این برنامه ممنوع می‌باشد.

### ماده ۶ -

به منظور تحقق اهداف و شاخصهای کمی مربوط به ارتقاء بهره‌وری کل عوامل



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## بیان

۸۱۱۵ شماره

۱۴۰۴ / ۲۷ / ۷۷

پست

تولید مندرج در جدول شماره ۲-۲ (بخش هفتم این قانون):

الف - تمام دستگاههای اجرایی ملی و استانی مکلفند در تدوین اسناد ملی، بخشی، استانی و ویژه سهم ارتقاء بهره‌وری کل عوامل تولید در رشد تولید مربوطه را تعیین کرده و الزامات و راه کارهای لازم برای تحقق آنها را برای تحول کشور از یک اقتصادی نهاده محور به یک اقتصاد بهره‌ور ممحور با توجه به محورهای زیر مشخص نمایند به طوری که سهم بهره‌وری کل عوامل در رشد تولید ناخالص داخلی حداقل به سی و یک و سه دهم درصد (۳۱/۳) برسد:

۱ - هدف‌گذاریهای هر بخش و زیر بخش با شاخصهای ستانده به نهاده مشخص گردد به طوری که متوسط رشد سالانه بهره‌وری نیروی کار، سرمایه و کل عوامل تولید به مقادیر حداقل ۵/۳، ۵/۱ و ۵/۲ درصد برسد.

۲ - سهم رشد بهره‌وری کل عوامل و اهداف بهره‌وری نیروی کار، سرمایه بخشها و زیر بخشها کشور براساس همکاری دستگاههای اجرایی کشور و انجمن‌های علمی و صنفی مربوطه و توافق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین می‌گردد.

ب - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مكلف است نسبت به بررسی عملکرد دستگاههای اجرایی در زمینه شاخصهای بهره‌وری و رتبه‌بندی دستگاههای اجرایی اقدام نموده و تخصیص منابع مالی برنامه چهارم توسعه و بودجه‌های سنتراتی را با توجه به برآوردهای مربوط به ارتقاء بهره‌وری کل عوامل تولید و همچنین میزان تحقق آنها به عمل آورده و نظام نظارتی فعالیتها، عملیات و عملکرد مدیران و مسئولین را براساس ارزیابی بهره‌وری مرکز نماید.

ج - به منظور تشویق واحدهای صنعتی، کشاورزی، خدماتی دولتی و غیردولتی و در راستای ارتقاء بهره‌وری با رویکرد ارتقاء کیفیت تولیدات و خدمات و تحقق راهبردهای بهره‌وری در برنامه، به دولت اجازه داده می‌شود جایزه ملی بهره‌وری را با استفاده از الگوهای تعالی سازمانی طراحی و توسط سازمان ملی بهره‌وری ایران طی سالهای برنامه



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

## بخش‌ال

۸۱۱۵ شماره

آیین

پیوست

۱۳۹۷/۰۷/۱۷

چهارم به واحدهای بهره‌ور در سطوح مختلف اهدا نماید.

د - آئین‌نامه اجرائی این ماده منضم چگونگی تدوین شاخصهای مؤثر در سنجش بهره‌وری در دستگاههای اجرائی، به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- ۷ - ماده

به منظور تداوم برنامه خصوصی‌سازی و توامندسازی بخش غیردولتی در توسعه کشور به دولت اجازه داده می‌شود:

الف - از همه روش‌های امکان‌پذیر، اعم از مقررات زدایی، واگذاری مدیریت (نظیر اجاره، پیمانکاری عمومی و پیمان مدیریت) و مالکیت (نظیر اجاره به شرط تملیک، فروش تمام یا بخشی از سهام، واگذاری اموال) تجزیه به منظور واگذاری، انحلال و ادغام شرکتها استفاده شود.

ب - ضمن حفظ امور سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کلان و نظارت در بخش‌های حمل و نقل، ارتباطات (پست و مخابرات) و فناوری اطلاعات، ایجاد، توسعه، نگهداری و بهره‌برداری از مبادی، شبکه‌ها، مراکز و پایانه‌ها را با رعایت تضمین و استمرار ارائه خدمات مناسب و رعایت خط مشی‌های دولت به بخش‌های تعاونی و خصوصی واگذار نماید.

- ۸ - ماده

به منظور ساماندهی و استفاده مطلوب از امکانات شرکتهای دولتی و افزایش بازدهی و بهره‌وری و اداره مطلوب شرکتهایی که ضروری است در بخش دولتی باقی بمانند و نیز فراهم کردن زمینه واگذاری شرکتهایی که ادامه فعالیت آنها در بخش دولتی غیرضروری است به بخش غیردولتی، به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به واگذاری،



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

۱۱۱۵ شماره

تاریخ  
۱۳۹۴/۰۷/۱۲  
پوست

## بیانیه

انحلال، ادغام و تجدید سازمان شرکتهای دولتی، اصلاح و تصویب اساسنامه شرکتها، تصویب آئین نامه های مالی و معاملاتی، تصویب آئین نامه های استخدامی و بیمه، با رعایت مقررات و قوانین مربوط و جایه جائی و انتقال وظایف، نیروی انسانی، سهام و دارائیهای شرکتهای دولتی و شرکتهای وابسته به آنها با رعایت موارد ذیل اقدام کند:

الف - کلیه امور مربوط به سیاستگذاری و اعمال وظایف حاکمیت دولت تا پایان سال دوم برنامه از شرکتهای دولتی منفک و به وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی تخصصی ذی ربط محول می گردد.

ب - شرکتهای دولتی صرفاً در قالب شرکتهای مادر تخصصی و شرکتهای عملیاتی (نسل دوم) سازماندهی شده و زیر نظر مجمع عمومی در چارچوب اساسنامه شرکت اداره خواهند شد. این گونه شرکتها از نظر سیاستها و برنامه های بخشی تابع ضوابط و مقررات وزارت خانه های تخصصی مربوطه خواهند بود.

تبصره ۱ - تشکیل شرکتهای دولتی صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است و تبدیل شرکتهایی که سهام شرکتهای دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است به شرکت دولتی ممنوع است.

تبصره ۲ - مشارکت و سرمایه گذاری شرکتهای دولتی به استثنای بانکها، مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه در سایر شرکتهای موضوع این ماده مستلزم کسب مجوز از هیأت وزیران است.

تبصره ۳ - شرکتهایی که سهم دولت و شرکتهای دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است، غیردولتی بوده و مشمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی نمی باشند.

تبصره ۴ - دولت مکلف است حداقل ظرف مدت دو سال پس از شروع اجرای برنامه چهارم توسعه، بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، شرکتهایی که ماحیت حاکمیتی دارند، به شکل سازمانی مناسب تغییر وضعیت داده و به دستگاه اجرائی



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بعضی

۱۱۱۰ شماره

۱۳۸۲/۷/۲۷ تاریخ

پیوست

مرتبط منتقل نماید.

تبصره ۵ - شرکتهای دولتی که تا ابتدای سال ۱۳۸۲ بنا به تشخیص سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزرات امور اقتصادی و دارائی را کد و غیرفعال بوده‌اند، اجازه شروع فعالیت ندارند و منحل اعلام می‌شوند.

تبصره ۶ - دولت موظف است تا پایان سال اول برنامه کلیه دفاتر و شعب شرکتهای دولتی مستقر در خارج از کشور را منحل نماید. موارد ضروری بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب شورای عالی اداری خواهد رسید.

ج - شرکتهای دولتی که با تصویب هیأت وزیران مشمول واگذاری به بخش غیردولتی می‌شوند صرفاً طی مدت تعیین شده در هیأت واگذاری برای واگذاری مشمول مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی نخواهند بود و در چارچوب قانون تجارت اداره می‌شوند.

د - ادامه فعالیت شرکتهای دولتی تنها در شرایط زیر ممکن است:

۱ - فعالیت آنها انحصاری باشد.

۲ - بخش غیردولتی انگیزه‌ای برای فعالیت در آن زمینه را نداشته باشد.

ه - تبدیل وضعیت کارکنان شرکتهای موضوع تبصره (۴) بند (ب) این ماده با رعایت حقوق مکتبه به وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی در قالب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

و - نقل و انتقال سهام در ارتباط با اجرای این ماده (ناشی از ادغام، انحلال و تجدید سازمان) از پرداخت مالیات معاف است.

ز - حق مالکیت دولت در شرکتهای مادر تخصصی (به استثناء شرکتهایی که ریاست مجمع آنها با رئیس جمهور است) از طریق وزارت امور اقتصادی و دارائی یا سازمان مالکیت شرکتهای دولتی که به استناد این قانون زیرنظر رئیس جمهور تشکیل خواهد شد



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیانی

شماره

تاریخ

پیوست

۸۹۹۵

۱۳۹۶/۰۷/۲۲

(به تشخیص دولت) اعمال شود، دولت مکلف است نسبت به اصلاح اساسنامه این گروه شرکتها به نحو مقتضی اقدام قانونی نماید. بار مالی احتمالی تشکیل سازمان مذکور از ردیفهای متصرف از در اختیار رئیس جمهور تأمین می‌گردد. کلیه شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصريح نام بوده و یا دارای قانون خاص هستند مشمول این بند می‌باشند. تبصره - اساسنامه این سازمان با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ح - شرکتهای مادر تخصصی نیز با رعایت اصل چهل و چهارم قانون اساسی (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قابل واگذاری هستند و مشارکت بخشای خصوصی و تعاونی در آنها مجاز است. نحوه و روش مشارکت بخشای خصوصی و تعاونی در شرکتهای مادر تخصصی بنا به پیشنهاد مجمع عمومی شرکت ذی‌ربط و تأیید هیأت عالی واگذاری به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ط - دولت مکلف است حداقل تا سال سوم برنامه، نسبت به اصلاح ساختار و سودآوری شرکتهای دولتی که به استناد صورتهای مالی سال اول برنامه زیانده هستند اقدام و در غیراین صورت آنها را منحل کند.

ی - در کلیه مواردی که به موجب قوانین، اجازه تصویب اساسنامه سازمانها، شرکتها، مؤسسات دولتی و وابسته به دولت از جمله دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون و همچنین نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی به دولت داده شده است، اصلاح و تغییر اساسنامه با پیشنهاد دستگاه ذی‌ربط و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با هیأت وزیران می‌باشد.

تبصره - هیأت دولت موظف است تا پایان سال دوم برنامه اساسنامه کلیه بانکها و شرکتهای دولتی موضوع این بند را براساس پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به نحوی اصلاح نماید که اختیارات و چگونگی انتخاب اعضای هیأت مدیره و مدیر عامل و بارزسان با رعایت مواد (۱۰۷)، (۱۱۶)، (۱۱۸)، (۱۱۹)، (۱۲۴) و (۱۲۵) قانون



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## بیان

پیش

آین

شماره ۱۱۱۵

تجارت مصوب سال ۱۳۴۷ همسان گردد.

ک - مفاد ماده (۶۲) قانون برنامه سوم توسعه در مورد کلیه شرکتهای دولتی از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته وزارت نفت و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصویح نام است نافذ بوده و در صورتی که تجدید ارزیابی دارائیهای آنها مطابق ماده مذبور انجام شده باشد از زمان تجدید ارزیابی قابل اعمال در حسابهای مربوط می باشد و شرکتهایی که تجدید ارزیابی آنها در دوران برنامه سوم توسعه میسر نشده باشد، مجازند تا آخر سال دوم برنامه چهارم توسعه برای یک بار طبق مفاد ماده فوق الذکر نسبت به تجدید ارزیابی دارائیهای ثابت خود اقدام نمایند.

ل - مقررات (آئین نامه ها و دستورالعمل های) مغایر با تصمیمات هیأت وزیران در چارچوب اختیارات موضوع این ماده ملغی الاثر است.

م - دولت موظف است منابع لازم جهت اجرای بخش انرژیهای نو موضوع ماده (۶۲) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت را از محل بند (الف) ماده (۴) برنامه تأمین نماید.

ن - به دولت اجازه داده می شود نسبت به واگذاری مالکیت املاک، تأسیسات، ماشین آلات و هرگونه مالکیت مربوط به تأسیسات آب و فاضلاب که در اختیار و تصرف شرکتهای آب و فاضلابی است که قبل یا بعد از تشکیل شرکتهای مذکور ایجاد و در اختیار و تصرف آنها قرار گرفته یا خواهد گرفت به شرکتها اقدام نماید.

در این خصوص شرکتهای آب و فاضلاب به عنوان دستگاه بهره بردار تلقی گردیده و مواد (۳۲) و (۳۳) قانون برنامه و بودجه مصوب سال ۱۳۵۱ در مورد آنها قابل اجراست.

س - کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۱۶۰) این قانون مشمول مفاد این ماده می باشند.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بیانی

۱۱۱۵ شماره  
۱۴۰/۱۴۱/۹۲ تاریخ  
پیش پست

ماده ۹ -

وجوه حاصل از فروش سهام شرکتهای دولتی در حساب خاصی نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نام خزانه‌داری کل کشور، متمرکز و به شرح زیر اختصاص و به حسابهای مربوط منتقل می‌گردد:

الف - معادل بیست درصد (۰٪۲۰) به عنوان علی‌الحساب مالیات بر عملکرد شرکت مادر تخصصی ذی‌ربط یا شرکتهای تحت پوشش آن (حساب درآمد عمومی کشور).

ب - معادل ده درصد (۰٪۱۰) به عنوان علی‌الحساب سود سهم دولت در شرکت مادر تخصصی ذی‌ربط (حساب درآمد عمومی کشور).

ج - معادل هفتاد درصد (۰٪۷۰) به حساب شرکت مادر تخصصی ذی‌ربط برای موارد ذیل:

۱ - پرداخت دیون شرکت مادر تخصصی به دولت (وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی و خزانه‌داری کل کشور).

۲ - آماده سازی، بهسازی و اصلاح ساختار شرکتهای دولتی برای واگذاری.

۳ - کمک به تأمین هزینه‌های تعديل نیروی انسانی و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای (مهارتی) کارکنان شرکتهای قابل واگذاری.

۴ - کمک به توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی در فعالیتهای اقتصادی در قالب بودجه‌های سنواتی.

۵ - تکمیل طرحهای نیمه تمام و سرمایه‌گذاری در چارچوب بودجه مصوب.

تبصره ۱ - تمام وجوه حاصل از فروش در مورد سهام متعلق به دولت (به نام وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی) بایستی به حساب درآمد عمومی کشور واریز گردد.

تبصره ۲ - تفاوت قیمت دفتری سهام و بهای فروش آنها در سال فروش سهام به حساب سود و زیان همان سال شرکت مادر تخصصی ذی‌ربط (یا شرکتهای تحت پوشش



آن) منظور می‌گردد.

**ماده ۱۰ - (اصلاح شده ماده (۱۱) برنامه سوم توسعه)**

سهام متعلق به وزارت‌خانه‌ها، مؤسسه‌های دولتی، شرکتهای دولتی موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و اصلاحات بعدی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و سهام بانک و بیمه‌های دولتی و سایر شرکتهایی که بیش از پنجاه درصد (٪۵۰) سرمایه و یا سهام آنها منفردأً یا مشترکاً متعلق به وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی، شرکتهای دولتی و همچنین سایر شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته وزارت نفت و شرکتهای تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه و سازمان صنایع ملی ایران و شرکتهای تابعه و مرکز تهیه و توزیع کالا، همچنین سهام متعلق به دستگاههای فوق الذکر در شرکتهای غیردولتی و شرکتهایی که تابع قانون خاص می‌باشند، مشمول مقررات مواد این برنامه خواهد بود.

تبصره ۱ - سهام متعلق به دستگاههای مذکور در این ماده که مالکیت آنها به صورت هبه، صلح غیرمعوض یا هرگونه عقد دیگری انجام شده نیز مشمول مقررات این فصل می‌شوند.

تبصره ۲ - مشارکت و سرمایه‌گذاری بانکها و سهام متعلق به بانکها و بیمه‌های دولتی، شرکتهای بیمه و مؤسسات اعتباری در شرکتها، از شمول مقررات این فصل مستثنی است.

**ماده ۱۱ -**

مواد (۱۰)، (۱۲) الی (۱۸) و (۲۰) الی (۲۷) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی،



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## مبتدال

شماره

تاریخ

پیوست

اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفیذ می‌گردد.

- ۱۲ -

الف - از ابتدای برنامه چهارم، هرگونه سهمیه‌بندی تسهیلات بانکی (تفکیک بخش‌های مختلف اقتصادی و منطقه‌ای) و اولویتهای مربوط به بخشها و مناطق، با تصویب هیأت وزیران، از طریق تشویق سیستم بانکی با استفاده از یارانه نقدی و وجوده اداره شده صورت می‌گیرد.

ب - نرخ سود تسهیلات بانکی برای کلیه مناطق، بخش‌های مختلف اقتصادی و یا اشخاص حقیقی و حقوقی در طول برنامه چهارم، در چارچوب سیاستهای پولی مصوب شورای پول و اعتبار در اختیار هر بانک می‌باشد و اعمال اولویت توسط دولت صرفاً از طریق پرداخت یارانه نقدی و وجوده اداره شده، صورت خواهد گرفت.

- ح -

۱ - به منظور تأمین رشد اقتصادی و کنترل تورم و بهبود بهره‌وری منابع مالی سیستم بانکی، دولت مکلف است بدھی خود به بانک مرکزی و بانکها را طی سالهای برنامه چهارم با منظور کردن مبالغ بازپرداخت در بودجه‌های سنتاتی کاهش دهد.

چگونگی بازپرداخت بدھی‌های مزبور بواسطه آیین‌نامه‌ای خواهد بود که با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۲ - در طول سالهای برنامه چهارم، حداقل بیست و پنج درصد (٪ ۲۵) از تسهیلات اعطایی کلیه بانکهای کشور با هماهنگی دستگاههای اجرایی ذی‌ربط به بخش آب و کشاورزی اختصاص می‌یابد.

۳ - افزایش در مانده تسهیلات تکلیفی بانکها طی سالهای برنامه چهارم، به‌طور



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیان

۱۱۱۵

شماره

آیین

بیت

متوسط سالانه بیست درصد (٪ ۲۰) نسبت به رقم مصوب سال ۱۳۸۳ کاهش می‌یابد.

۴ - دولت مکلف است از سال اول برنامه چهارم، نسبت به برقراری نظام بانکداری الکترونیکی و پیاده‌سازی روش‌های تبادل پول و خدمات بانکی الکترونیکی ملی و بین‌المللی در کلیه بانکهای کشور و برای همه مشتریان اقدام نماید.

د - در جهت ایجاد فضای رقابتی سالم و به دور از انحصار در سیستم بانکی کشور و به منظور اقتصادی نمودن فعالیت بنگاهها، مؤسسات و سازمانهای دولتی و دیگر نهادهای عمومی و شهرداریها، برای دریافت خدمات بانکی؛ بنگاههای مذکور مجازند بانک عامل را رأساً انتخاب نمایند.

تبصره ۱ - انتخاب بانک عامل توسط ارگانهای موضوع این بند در مورد آن بخش از وجوهات آنها که از محل بودجه عمومی دولتی تأمین می‌گردد، منوط به کسب موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر حسب مورد خواهد بود.

تبصره ۲ - سپرده‌های دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۱۲) قانون پولی و بانکی کشور، مصوب سال ۱۳۵۱ به عنوان سپرده بانک عامل موضوع این بند تلقی نمی‌شود و بایستی طبق مقررات قانون یادشده در حسابهای بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منعکس گردد.

ه - ترکیب مجمع عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران عبارت است از: رئیس جمهور (ریاست مجمع)، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزیر بازرگانی و یک نفر از وزراء به انتخاب هیأت وزیران.

تبصره ۱ - رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به پیشنهاد رئیس جمهور و بعد از تأیید مجمع عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با حکم رئیس جمهور منصوب می‌گردد.

تبصره ۲ - قائم مقام بانک مرکزی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی جمهوری



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر مس

## بررسی

شماره ۱۱۱۵

تاریخ

پوست

اسلامی ایران و پس از تأیید مجتمع عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با حکم رئیس جمهوری منصوب می شود.

و - ترکیب اعضای شورای پول و اعتبار به شرح ذیل اصلاح می گردد :

- وزیر امور اقتصادی و دارابیی یا معاون وی.

- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا معاون وی.

- دو تن از وزراء به انتخاب هیأت وزیران.

- وزیر بازرگانی.

- دو نفر کارشناس و متخصص پولی و بانکی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تأیید ریاست جمهوری.

- دادستان کل کشور یا معاون وی.

- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن.

- رئیس اتاق تعاون.

- نمایندگان کمیسیونهای اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی (هر کدام یک نفر) به عنوان ناظر با انتخاب مجلس.

تبصره ۱ - ضوابط اجرایی این بند شامل نحوه تشکیل جلسات و چگونگی اتخاذ تصمیمات با پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تصویب شورای پول و اعتبار به مرحله اجرا گذارده خواهد شد.

تبصره ۲ - ریاست شورا بر عهده رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ز - به منظور ایجاد ساختار مالی مناسب در بانکها و فراهم آوردن امکان حضور مستمر بانکها در بازارهای مالی بین المللی همواره باید استانداردها و الزامات بین المللی در مورد نسبت کفايت سرمایه بانکها در حدی که شورای پول و اعتبار تعیین می کند رعایت



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیان

پیش

تاریخ

۱۳۹۵ شماره

شود. بدین منظور پس از تسویه کامل اصل و سود اوراق مشارکت و پیژه موضوع ماده (۹۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و تازمانی که نسبت کفايت سرمایه هر یک از بانکهای دولتی کمتر از حداقل تعیین شده توسط شورای پول و اعتبار است، همه ساله مبلغی معادل درآمد دولت از محل مالیات و سهم سود دولت در آن بانک پس از واریز به حساب خزانه‌داری کل عیناً از محل اعتباراتی که در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی خواهد شد به صورت تخصیص یافته به منظور افزایش سرمایه دولت به حساب آن بانک واریز خواهد شد. چنان‌جهه این وجود برای تأمین حداقل فوق کافی نباشد، مابه التفاوت از طریق واریز وجود حاصل از فروش سهام و یا حق تقدم سهام بانکها به حساب سرمایه بانکها و یا منظور نمودن اعتبار لازم در بودجه سنواتی دولت تأمین خواهد شد.

ح - دولت مکلف است اقدامات لازم در زمینه سالم‌سازی ترازنامه بانکها و ایجاد نهادهای مالی ضروری را انجام داده و لواح قانونی لازم را در این زمینه ارائه نماید. همچنین دولت مکلف است پس از اصلاح ساختار مالی بانکهای تجاری دولتی به استثنای بانک ملی ایران، سرمایه بانکهای مزبور را از طریق افزایش سرمایه و واگذاری حق تقدم به عموم افزایش داده به طوری که سرمایه دولت در این بانکها تا پایان سال پایانی برنامه چهارم به کمتر از پنجاه درصد (۵٪) تقلیل یابد.

ط - اشتغال به عملیات بانکی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی تحت هر عنوان و تأسیس و ثبت هرگونه تشکل برای انجام عملیات بانکی، بدون دریافت مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است. تعریف تشخیص عملیات بانکی بر عهده شورای پول و اعتبار است. ضوابط، مقررات و شرایط ناظر بر تأسیس، فعالیت و نظارت بر مؤسساتی که مجاز به انجام عملیات بانکی می‌باشند، براساس قوانین پولی و بانکی توسط شورای پول و اعتبار تعیین خواهد شد. تشکل‌ها و مؤسسات فعال در عملیات بانکی دارای مجوز فعالیت از سایر دستگاهها می‌باید ظرف مدت شش ماه از تاریخ اجرای این



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بیانیه

شماره ۸۱۱۵

تاریخ ۱۳۹۷/۰۶/۲۷

پوست

قانون وضعیت خود را با الزامات تعیین شده در این قانون و مصوبات شورای پول و اعتبار انطباق دهنده.

ی - به منظور اجرای سیاستهای پولی به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود که از ابزار اوراق مشارکت و سایر ابزارهای مشابه با تصویب شورای پول و اعتبار استفاده نماید.

ک - شعب بانکها و مؤسسات اعتباری خارجی می توانند در ایران تأسیس شود و در چارچوب قانون پولی و بانکی و قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب ۱۳۶۲/۶/۸ فعالیت نماید. مجوز تأسیس و فعالیت این شعب توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صادر خواهد شد.

ل - به منظور حفظ اعتماد عمومی به نظام بانکی، نظام بیمه سپرده ها ایجاد می شود. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است تا پایان سال اول برنامه چهارم، اقدامات قانونی لازم را معمول دارد.

م - شورای پول و اعتبار مکلف است در تنظیم سیاستها و ضوابط و مقررات پولی و اعتباری، جبران کاهش ارزش سپرده ها و منابع مردم را پیش بینی و ملحوظ نماید، به نحوی که باز پرداخت تسهیلات، منجر به کاهش ارزش دارائی و سرمایه سپرده گذار نشود.

ن - رئیس مجتمع عمومی بانک کشاورزی، وزیر جهاد کشاورزی تعیین می شود.

- ماده ۱۳ -

مواد (۶۵)، (۶۷) و (۹۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می گردد.

## بخشی

۸۱۱۵

شاره

۱۳۷۵ / ۲۷ / ۰۳

تاریخ

پوست

ماده ۱۴ -

الف - به منظور تنظیم تعهدات ارزی کشور، دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون ملزم به رعایت موارد ذیل هستند:

- ۱ - عملیات و معاملات ارزی خود را از طریق حسابهای ارزی که در بانکهای داخل یا خارج با تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح کرده یا می‌کنند، انجام دهند. بانکهای عامل ایرانی مکلفند خدمات موردنیاز آنها را در سطح استانداردهای بین‌المللی تأمین نمایند.
- ۲ - فهرست کلیه حسابهای ارزی جدید خارج از کشور خود را به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام نمایند تا پس از تأیید، ادامه فعالیت آنها مؤثر گردد.

ب - دولت موظف است:

- ۱ - زمانبندی پرداخت بدھی‌ها و تعهدات، اعم از میان مدت و کوتاه‌مدت خارجی را به گونه‌ای تنظیم نماید که باز پرداختهای سالانه این بدھی‌ها و تعهدات، بدون درنظر گرفتن تعهدات ناشی از بیع متقابل در پایان برنامه چهارم از سی درصد (۳۰٪) درآمدهای ارزی دولت در سال آخر برنامه چهارم، تجاوز نکند. در استفاده از تسهیلات خارجی، اولویت با تسهیلات بلندمدت خواهد بود.
- ۲ - میزان تعهدات و بدھی‌های خارجی کشور در سالهای برنامه چهارم را به گونه‌ای تنظیم نماید تا ارزش حال خالص بدھی‌ها و تعهدات کشور بدون تعهدات ناشی از قراردادهای موضوع بند (ب) ماده (۳) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۲/۱۹/۱۳۸۰ (ما به التفاوت ارزش حال بدھی‌ها، تعهدات کشور و ذخایر ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) در سال آخر برنامه چهارم بیش از سی میلیارد ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۳۰ دلار نباشد.

- ۳ - بانکهای تجاری و تخصصی مجازند بدون تضمین دولت و با رعایت سقف مذکور در جزء (۲) نسبت به تأمین منابع مالی طرحهای سرمایه‌گذاری بخش‌های



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بین‌المللی

۱۱۱۵ شماره

تاریخ ۱۳۷۸/۰۴/۲۳

پیش

غیردولتی از منابع بین‌المللی اقدام کنند.

ج - در مورد طرحهای سرمایه‌گذاری، دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۱۶۵)

این قانون که از تسهیلات مالی خارجی استفاده می‌کنند، موظف به رعایت موارد ذیل خواهد بود:

۱ - تمامی طرحها با مسؤولیت وزیر و یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه ذی‌ربط و تأیید شورای اقتصاد، باید دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی باشد و مجموع هزینه‌های اجرایی کامل آنها از سقف‌های تعیین شده تجاوز نکند. تعیین زمان‌بندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات هر طرح و میزان استفاده آن از ساخت داخل با توجه به ظرفیت‌ها، امکانات و توانایی‌های داخلی و با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی؛ تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به‌منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲ و نیز رعایت شرایط زیست محیطی در اجرای هر یک از طرحها باید به تصویب شورای اقتصاد برسد.

۲ - قبل از عقد قرارداد، با ارائه توجیهات فنی و اقتصادی، با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موافقنامه مبادله کنند.

د - تمامی معاملات و قراردادهای خارجی را که بیش از یک میلیون (۱۰۰۰۰۰) دلار باشد با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به‌منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲، تنها از طریق مناقصه محدود و یا بین‌المللی (با درج آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار و رسانه‌های الکترونیکی داخلی و خارجی) انجام و منعقد نمایند. موارد استثنایه که تأیید کمیته سه نفره مشکل از وزیر امور اقتصادی و دارائی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزیر وزارت‌خانه مربوطه خواهد رسید.

در کلیه مناقصه‌ها، حق کنترل و بازرگانی کمی و کیفی و کنترل قیمت برای کلیه کالاهای وارداتی و پروژه‌ها برای خریدار محفوظ است. وزیر یا بالاترین مقام اجرایی



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیان

شماره

تاریخ

پیوست

۱۱۱۵

ذی ربط، مسؤول حسن اجرای این موضوع می باشد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فقط مجاز به تعهد یا پرداخت معاملات و قراردادهایی است که تأیید بالاترین مقام دستگاههای اجرایی، مبنی بر رعایت مفاد این بند را داشته باشد.

هـ- دولت مکلف است همراه با لوایح بودجه سالانه، جداول دریافت و پرداخت‌های ارزی را برای سالهای باقیمانده از برنامه چهارم ارائه نماید.

- ۱۵ - ماده

الف - دولت موظف است طرحهای بیع متقابل دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون و همچنین مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و بانکها را در لوایح بودجه سالیانه پیش‌بینی و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ب - به منظور افزایش ظرفیت تولید نفت و حفظ و ارتقای سهمیه ایران در تولید اوپک، تشویق و حمایت از جذب سرمایه‌ها و منابع خارجی در فعالیتهای بالادستی نفت و گاز به ویژه در میادین مشترک و طرحهای اکتشافی کشور، اطمینان از حفظ و صیانت هرچه بیشتر با افزایش ضریب بازیافت از مخازن نفت و گاز کشور، انتقال و به کارگیری فناوریهای جدید در توسعه و بهره‌برداری از میادین نفتی و گازی و امکان استفاده از روش‌های مختلف قراردادی بین‌المللی، به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود تا سقف تولید اضافی مندرج در بند (ج) این ماده نسبت به انعقاد قراردادهای اکتشافی و توسعه میدانها با تأمین منابع مالی با طرف‌های خارجی یا شرکتهای صاحب صلاحیت داخلی، متناسب با شرایط هر میدان با رعایت اصول و شرایط ذیل اقدام نماید:

- ۱ - حفظ حاکمیت و اعمال تصرفات مالکانه دولت بر منابع نفت و گاز کشور.
- ۲ - عدم تضمین بازگشت تعهدات ایجاد شده توسط دولت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بانکهای دولتی.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر مس

## بیان

شماره ۱۱۱۵

آیین

۱۳۷۴/۱۲/۱۳

پیوست

۳ - منوط کردن بازپرداخت اصل سرمایه، حق الزحمه و یا سود، ریسک و هزینه‌های تأمین منابع مالی و سایر هزینه‌های جنبی ایجاد شده جهت اجرای طرح از طریق تخصیص بخشی از محصولات میدان و یا عواید آن بر پایه قیمت روز فروش محصول.

۴ - پذیرش خطرات و ریسک عدم دستیابی به اهداف مورد نظر قراردادی، غیراقتصادی بودن میدان و یا ناکافی بودن محصول میدان برای استهلاک تعهدات مالی ایجاد شده توسط طرف قرارداد.

۵ - تعیین نرخ بازگشت سرمایه‌گذاری برای طرف قرارداد، متناسب با شرایط هر طرح و با رعایت ایجاد انگیزه برای بکارگیری روش‌های بهینه در اکتشاف، توسعه و بهره‌برداری.

۶ - تضمین برداشت صیانتی از مخازن نفت و گاز در طول دوره قرارداد.

۷ - حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور براساس قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲.

۸ - رعایت مقررات و ملاحظات زیست محیطی.

ج - به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود برای توسعه میدانهای نفت و گاز تا سقف تولید اضافی، روزانه یک میلیون بشکه نفت خام و دویست و پنجاه میلیون متر مکعب گاز طبیعی، با اولویت میدان مشترک، پس از تصویب توجیه فنی و اقتصادی طرح‌ها در شورای اقتصاد و مبادله موافقنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اقدام نماید و بازپرداخت تعهدات ایجاد شده را در هر یک از طرح‌های نفتی و گازی، صرفاً از محل تولیدات اضافی همان طرح و در مورد طرح‌های گازی از محل تولیدات اضافی همان طرح (منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران) انجام دهد.

د - به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود به منظور جمع آوری گازهای



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نسخه

## بیانیه

شماره ۱۱۱۵

تاریخ

۱۳۹۷/۰۷/۱۲

پرداخت

همراه و تزریق گاز، نوسازی و بهینه‌سازی تأسیسات نفتی، تبدیل گاز طبیعی به فرآورده‌های مایع (DME, GTL, LNG ، ...) تأسیسات پالایش و بهینه‌سازی مصرف سوخت شامل طرحهای توسعه گازرسانی، نسبت به اجرای طرحهای مربوطه پس از تصویب توجیه فنی - اقتصادی طرحها در شورای اقتصاد و مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اقدام نماید و بازپرداخت تعهدات ایجاد شده را از محل درآمد اضافی همان طرحها (منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران) انجام دهد.

هـ- به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود به منظور شناسایی و اکتشاف هرچه بیشتر منابع نفت و گاز در سراسر کشور و نیز انتقال و به کارگیری فناوریهای جدید در عملیات اکتشافی، پس از کسب مجوز موردي از وزارت نفت در کلیه مناطق کشور (به استثنای استانهای خوزستان، بوشهر و کهگیلویه و بویراحمد) که عملیات اکتشافی مربوط با ریسک پیمانکار انجام و منجر به کشف میدان قابل تولید تجاری شود، در قالب ارقام مذکور در بند (ج) این ماده پس از تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرحله توسعه را به دنبال مرحله اکتشاف و از طریق عقد قرارداد با همان پیمانکار آغاز نماید. هزینه‌های اکتشافی (مستقیم و غیرمستقیم) در قالب قراردادی که برای توسعه میدان منعقد می‌شود منظور و به همراه هزینه‌های توسعه از محل فروش محصولات تولیدی همان میدان (منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران) بازپرداخت خواهد شد. مجوزهای اکتشاف صادره، دارای زمان محدود بوده که در هر مورد توسط وزارت نفت تعیین شده و یکبار نیز قابل تمدید می‌باشد.

در صورتی که در پایان مرحله اکتشاف، میدان تجاری در هیچ نقطه‌ای از منطقه کشف نشده باشد، قرارداد اکتشافی خاتمه خواهد یافت و طرف قرارداد حق مطالبه هیچگونه وجهی را نخواهد داشت.

و - آئین نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت نفت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## متن

شماره ۱۱۱۵

تاریخ

پیش

به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ماده ۱۶ -

الف - شورای بورس مکلف است اقدام‌های ذیل را در طول سال‌های برنامه چهارم

به عمل آورد:

۱ - گسترش جغرافیائی بورس از طریق راهکارهای مناسب از جمله راهاندازی

تالارهای منطقه‌ای، استانی، ایجاد شبکه کارگزاری و پذیرش کارگزاران محلی.

۲ - ایجاد و گسترش بازارهای تخصصی (بورس کالا).

۳ - ایجاد بازارهای اوراق بهادار خارج از بورس.

۴ - برقراری ارتباط با بورس‌های منطقه‌ای و جهانی به منظور مبادله اطلاعات و

پذیرش متناسب اوراق بهادار.

ب - شورای بورس موظف است نسبت به طراحی و راهاندازی شبکه ملی داد و

ستند الکترونیک اوراق بهادار در چارچوب نظام جامع پرداخت و تدوین چارچوب

تنظیمی و نظارتی و ساز و کار اجرایی آن اقدام نماید.

ج - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظفند

با طراحی و تدوین چارچوب تنظیمی و نظارتی و ساز و کار اجرایی لازم، امکان

سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه کشور و بین‌المللی کردن بورس اوراق بهادار تهران را

فرآهم آورند.

آین نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی

جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ماده ۱۷ -

الف - دولت مجاز است سهام شرکتهای بیمه تجاری را پس از اصلاح ساختار،



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

## بیمه‌الی

۱۱۵ شماره

مایع

پیش

۱۳۹۴ / ۰۷ / ۲۷

براساس برنامه زمانبندی مشخص و طبق آیین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد،  
به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نماید.

ب - مؤسسات بیمه خارجی می‌توانند در ایران شعبه و نمایندگی تأسیس نموده و  
در چارچوب قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب سال ۱۳۵۰ و  
اصلاحیه‌های بعدی آن و رعایت بند (الف) ماده (۹۲) این قانون فعالیت نمایند. مجوز  
تأسیس و فعالیت این شعب و نمایندگیها توسط بیمه مرکزی ایران پس از تصویب شورای  
عالی بیمه صادر خواهد شد.

### - ۱۸ - ماده

دولت مکلف است، نظر به جایگاه محوری آب در توسعه کشور، منابع آب کشور را  
با نگرش مدیریت جامع و توأم عرضه و تقاضا در کل چرخه آب با رویکرد توسعه پایدار  
در واحدهای طبیعی حوزه‌های آبریز بالحاظ نمودن ارزش اقتصادی آب، آگاه‌سازی  
عمومی و مشارکت مردم به گونه‌ای برنامه‌ریزی و مدیریت نماید که هدف‌های زیر تحقق  
یابد:

الف - اجرای مفاد تبصره (۱) ماده (۱۰۶) و ماده (۱۰۷) قانون برنامه سوم توسعه  
در طول اجرای برنامه چهارم توسعه و با اصلاح ساختار مصرف آب و استقرار نظام  
بهره‌برداری مناسب و با استفاده از روش‌های نوین آبیاری و کم آبیاری، راندمان آبیاری و به  
تبع آن کارائی آب به ازای یک متر مکعب در طی برنامه بیست و پنج درصد (۲۵٪) افزایش  
یافته و با اختصاص به محصولات با ارزش اقتصادی بالا و استفاده بهینه از آن موجبات  
افزایش بهره‌وری آب را فراهم سازد.

ب - به منظور ایجاد تعادل بین تغذیه و برداشت سفره‌های آب زیرزمینی در  
دشت‌های با تراز منفی، دولت مکلف است با تجهیز منابع مالی موردنیاز و تمهیدات  
سازه‌ای و مدیریتی، مجوزهای بهره‌برداری در این دشت‌ها را براساس مصرف معقول



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیانیه

پیش

۱۱۱۵ شماره

۱۳۸۴/۰۲/۱۲

پیش

(موضوع ماده «۱۹» قانون توزیع عادلانه آب) که با روش‌های نوین آبیاری قابل دسترس است، اصلاح نماید به طوری که تا پایان برنامه چهارم تراز منفی سفره‌های آب زیرزمینی بیست و پنج درصد (٪۲۵) بهبود یابد.

ج - ارزش اقتصادی آب در هر یک از حوزه‌های آبریز، با لحاظ ارزش ذاتی و سرمایه‌گذاری، برای بهره‌برداری حفاظت و بازیافت در برنامه‌های بخش‌های مصرف منظور گردد. آیین‌نامه اجرایی این بند در طی سال اول برنامه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

د - به منظور تسريع در اجرای طرحهای استحصال، تنظیم، انتقال و استفاده حداکثر از آبهای رودخانه‌های مرزی و منابع آب مشترک، دولت موظف است سالانه دو درصد (٪۲) از مجموع اعتبارات طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای بودجه عمومی را در لواح بودجه سنواتی تحت برنامه مستقل منظور و در چارچوب موافقنامه‌های مبادله بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت نیرو برای اجرای طرحهای مذکور به صورت صدرصد (٪۱۰۰) تخصیص یافته، هزینه نماید.

ه - طرحهای انتقال آب بین حوزه‌ای از دیدگاه توسعه پایدار، با رعایت حقوق ذی‌نفعان و برای تأمین نیازهای مختلف مصرف، مشروط به توجیه فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی و منافع ملی مورد نظر قرار گیرد.

و - مبادله آب با کشورهای هم‌جوار با رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و منافع ملی و توجیه‌های فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی براساس طرح جامع آب کشور و با تصویب هیأت وزیران به عمل آید.

ز - فرهنگ صحیح و منطقی مصرف آب، از طریق تدوین الگوی مصرف بهینه آب، اصلاح تعرفه‌ها برای مشترکین پر مصرف، به تدریج با نصب کنترل‌های جداگانه برای کلیه واحدهای مسکونی و اجرای طرحهای مدیریت مصرف آب در شهرها و روستاهای کشور گسترش یابد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانیه

شماره ۱۱۱۰

تاریخ ۱۳۸۴/۲/۲۷

پیش

تبصره - قانون الحاق یک بند و دو تبصره به ماده (۱۳۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۰/۸/۶ (موضوع تعیین الگو و هزینه‌های مازاد بر الگوی مصرف آب) برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفید می‌گردد.

ح - هماهنگی اعتباری در تهیه و اجرای همزمان طرحهای تأمین آب و طرحهای مکمل نظیر شبکه‌های آبیاری و زهکشی در پائین دست و طرحهای آبخیزداری در بالادست سدهای مخزنی به عمل آید.

ط - برای تداوم اجرای احکام تبصره (۷۶) قانون برنامه دوم توسعه و ماده (۱۰۶) قانون برنامه سوم توسعه و به منظور گسترش سرمایه‌گذاری، با اولویت در طرحهای شبکه‌های آبیاری، زهکشی و طرحهای تأمین آب که دارای توجیه فنی و اقتصادی هستند، منابع عمومی با منابع بانک کشاورزی و بهره‌برداران تلفیق می‌گردد. در آینه نامه اجرایی این بند که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، چگونگی تعیین عناوین و سهم حمایت دولت مشخص می‌گردد.

ی - برنامه‌های اجرایی مدیریت خشکسالی را تهیه و تدوین نماید.

ک - آینه نامه‌های اجرایی این ماده با پیشنهاد وزارت نیرو و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- ۱۹ -

دولت مکلف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون برنامه توسعه بخش کشاورزی و منابع طبیعی را با محوریت خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی، تأمین امنیت غذایی، اقتصادی نمودن تولید و توسعه صادرات محصولات کشاورزی، ارتقای رشد ارزش افزوده بخش کشاورزی حداقل به میزان رشد پیش‌بینی شده در جدول شماره (۲) بخش هفتم این قانون را تهیه و از طریق انجام اقدامات ذیل به مرحله



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

۱۱۱۰

شماره

تاریخ

پیوست

## مبتدی

اجرا در آورد:

الف - سرمایه‌گذاری لازم به منظور اجرای عملیات زیربنایی آب و خاک و توسعه شبکه‌های آبیاری و زهکشی در دو میلیون هکتار از اراضی کشاورزی دارای آب تأمین شده.

ب - تلفیق بودجه عمومی (به صورت وجوه اداره شده) با منابع نظام بانکی و منابع حاصل از مشارکت تولیدکنندگان به منظور پرداخت تسهیلات به سرمایه‌گذاران بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی.

ج - پوشش حداقل پنجاه درصدی بیمه محصولات کشاورزی و عوامل تولید با بهره‌برداری از خدمات فنی بخش خصوصی و تعاونی تا پایان برنامه.

د - افزایش سرمایه شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی به میزان سرمایه اولیه در طول سالهای برنامه و کمک به صندوق‌های اعتباری غیردولتی توسعه بخش کشاورزی به صورت وجوه اداره شده و از طریق اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای.

ه - حمایت از گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی به نحوی که درصد محصولات فرآوری شده حداقل به میزان دویابر وضع موجود افزایش یافته و موجبات کاهش ضایعات به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) فراهم گردد.

و - افزایش تولید مواد پروتئینی دام و آبزیان در راستای اصلاح ساختار تغذیه به نحوی که سرانه سهم پروتئین حیوانی در الگوی تغذیه به بیست و نه گرم افزایش یابد.

ز - ایجاد صندوق ثبت درآمد کشاورزان با مشارکت دولت و کشاورزان جهت سیاست‌های حمایتی درآمدی کشاورزان به نحوی که خطرپذیری حاصل از تغییر قیمت‌ها و عملکرد تولید را به منظور ثبت درآمد کشاورزان کاهش دهد. اساسنامه صندوق یادشده ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## برگزاری

پیش

تاریخ

شماره ۱۱۱۵

۱۳۷۲/۰۹/۰۷

ح - صدور سند مالکیت اراضی کشاورزی واقع در خارج از محدوده قانونی شهرها و شهرکها و روستاهای به نام مالکین قانونی آنها از طریق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تا پایان برنامه چهارم.

ط - نوسازی باغات موجود و توسعه باغات با اولویت در اراضی شیبدار و مستعد به میزان یک میلیون هکتار با تأمین منابع ارزان قیمت و در راستای توسعه صادرات.

ی - ایجاد انگیزه برای جذب متخصصین توسط تولیدکنندگان و بهره‌برداران به منظور گسترش آموزش و ترویج با استفاده از خدمات فنی بخش خصوصی و تعاونی به میزان حداقل سی درصد (۳۰٪) تولیدکنندگان و بهره‌برداران و توسعه تحقیقات کاربردی کشاورزی به میزان دوباره شرایط سال پایه.

- ماده ۲۰ -

به منظور ارتقاء شاخصهای توسعه روستایی و عشايری، دولت مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید:

الف - سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، راهبری و نظارت در امور توسعه روستایی زیرنظر رئیس جمهور انجام گیرد.

ب - شاخصهای مذکور نسبت به پایان برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) افزایش یافته و ساماندهی اسکان عشاير با حفظ ارتفاع توانمندیهای اقتصادی در حد پنجاه درصد (۵۰٪) جمعیت عشاير کشور صورت پذیرد.

ج - اعتبارات روستایی و عشايری در طول برنامه به میزان ارقام بودجه مصوبه سالانه صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص و پرداخت گردد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

## بجایی

۸۹۱۰ شماره

۱۳۸۴/۱۲/۱۲ تاریخ

پیش

- ۲۱ - ماده

مواد (۱۰۸)، (۱۰۹)، (۱۲۱)، (۱۲۲) و (۱۳۴) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.

- ۲۲ - ماده

دولت موظف است سند ملی توسعه بخش‌های صنعت و معدن را با توجه به مطالعات استراتژی توسعه صنعتی کشور ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با محوریت توسعه رقابتی پذیری مبتنی بر توسعه فناوری و درجهت تحقق هدف رشد تولید صنعتی و معدنی متوسط سالانه یازده و دو دهم درصد (۱۱٪) و رشد متوسط سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی شانزده و نه دهم درصد (۱۶٪) به گونه‌ای که سهم بخش صنعت و معدن از تولید ناخالص داخلی از چهارده درصد (۱۴٪) در سال ۱۳۸۳ به شانزده و دو دهم درصد (۱۶٪) در سال ۱۳۸۸ و صادرات صنعتی از رشد متوسط سالانه چهارده و هشت دهم درصد (۱۴٪) برخوردار گردد تهیه و محورهای ذیل را به اجرا درآورد:

الف - توسعه قابلیت‌های فناوری و ایجاد شرایط بهره‌مندی از جریانهای سرریز فناوری در جهان و تأکید ویژه بر حوزه‌های دارای توان توسعه‌ای بالا در صنایع نوین.

ب - تقویت مزیت‌های رقابتی و توسعه صنایع مبتنی بر منابع (صنایع انرژی بر، صنایع معدنی، صنایع پتروشیمی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و زنجیره‌های پائین‌دستی آنها)

ج - اصلاح و تقویت نهادهای پشتیبانی کننده توسعه کارآفرینی و صنایع کوچک و متوسط.

د - بهبود و گسترش سیستم‌های اطلاع رسانی، توسعه و گسترش پایگاههای



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانی

۱۱۱۵ شماره

تاریخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۷

پیوست

داده‌های علوم زمین به منظور دسترسی سرمایه‌گذاران و کارآفرینان به اطلاعات موردنیاز توسط دولت.

- ه - گسترش تولید صادرات گرا در چارچوب سیاستهای بازگانی کشور.
- و - برای تجهیز منابع لازم در توسعه صنعتی و معدنی :
- ۱ - دولت مکلف است در طول سالهای برنامه سرمایه بانک صنعت و معدن را متناسبًا برابر سقف مصوب اساسنامه افزایش دهد.
- ۲ - استفاده از علوم و فناوریهای نوین در کلیه زمینه‌های معدنی از قبیل اکتشاف، استخراج، فرآوری مواد معدنی و صنایع معدنی، دولت مکلف است زمینه حضور سرمایه‌گذاران خارجی را در امور فوق فراهم آورد.
- ۳ - تقویت شرکتهای مادر تخصصی توسعه‌ای در جهت توسعه بخش غیردولتی با استفاده از منابع عمومی، خارجی و منابع ناشی از فروش سهام شرکتهای زیرمجموعه و عرضه سهام شرکتهای مادر تخصصی در بازار بورس تا سقف چهل و نه درصد (۴۹%).
- ۴ - در جهت ایجاد ارزش افزوده بیشتر و استفاده از منابع گاز در توسعه صنعتی و معدنی، به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت سقفهای مصوب ماده (۱۴) برنامه تا مبلغ نه میلیارد (۹۰۰۰۰۰۰۰) دلار از منابع خارجی (بیع متقابل و فاینانس و...) در جهت ایجاد صنایع انرژی بر و صنایع دارای مزیت نسبی با هدف صادراتی تعهد و تأمین نماید.
- ۵ - تأمین زیربنایی لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی توسط دولت.
- ۶ - اصلاح اساسنامه صندوق بیمه فعالیتهای معدنی و صندوق حمایت از توسعه و تحقیقات صنعت الکترونیک در جهت تقویت و توسعه نهادهای پژوهش دهنده مخاطرات سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در زمینه اکتشاف مواد معدنی و سرمایه‌گذاری خط پذیر در صنایع نوین.



## بیانی

شماره

تاریخ

پیمان

۱۳۷۶ / ۱۲ / ۱۱

ماده ۲۳ -

الف - دولت مکلف است با سیاستگذاری لازم، زمینه تولیدات صنعت خودرو سواری را مطابق با میزان مصرف سوخت در حد استاندارد جهانی و عرضه آن با قیمت رقابتی فراهم نماید و سیاستهای تشویقی و ساز و کار قیمت عرضه گاز فشرده طبیعی و سوختهای جایگزین را به گونه‌ای طراحی و به اجراء درآورد که منتهی به ایجاد عرضه حداقل سی درصد (۳۰٪) از کل خودروهای تولیدی و وارداتی به صورت دوگانه‌سوز گردد.

ب - وزارت نفت موظف است در شهرهای کشور به ویژه شهرهای بزرگ با حمایت از بخش خصوصی و تعاونی، به تدریج جایگاههای عرضه گاز (CNG) را احداث و به بهره‌برداری برساند و شهرداریها مکلف به همکاری لازم در این خصوص می‌باشند.

ج - قیمت گاز طبیعی فشرده (CNG)، حداقل معادل چهل درصد (۴۰٪) قیمت بنزین (با ارزش حرارتی معادل) خواهد بود.

ماده ۲۴ -

به منظور هم‌افزایی در فعالیت‌های اقتصادی، با تأکید بر مزیت‌های نسبی و رقابتی به ویژه در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی و صنایع و خدمات مهندسی پشتیبان آنها، صنایع انرژی بروزنگیره پایین دستی آنها، در چارچوب مرازین طرح ملی آمایش سرزمین در طول سال‌های برنامه چهارم، هر ساله سی و پنج درصد (۳۵٪) بهره مالکانه گاز طبیعی، با درج در طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه، منحصراً به مصرف اجرای طرحهای زیربنایی و آماده‌سازی سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس و حوزه نفوذ مستقیم آنها خواهد رسید. این طرحها، با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.



- ۲۵ - ماده

به دولت اجازه داده می شود جهت رشد اقتصادی، ارتقای فناوری، ارتقای کیفیت تولیدات، افزایش فرصتهای شغلی و افزایش صادرات در قلمرو فعالیتهای تولیدی اعم از صنعتی، معدنی، کشاورزی، زیربنایی، خدمات و فناوری اطلاعات در اجرای قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ به منظور جلب سرمایه‌گذاری خارجی، زمینه‌های لازم را از طریق مذکور در بند (ب) ماده (۳) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی، مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ فراهم نماید.

دولت موظف است پرداخت کلیه تعهدات قراردادی شرکتهای دولتی ایرانی طرف قرارداد برای کالاهای و خدماتی که الزاماً می‌باشد توسط دولت خریداری شود را که به تصویب شورای اقتصاد رسیده است، از محل وجوده و منابع متعلق به آنان، تعهد و پرداخت از محل آن وجوده و منابع را تضمین نماید. این تعهد پرداخت نایستی از محل وجوده و منابع عمومی باشد.

ضمانت نامه صادره علی‌رغم ماهیت تجاری آن نباید رسیک تجاری و خسارات ناشی از قصور سرمایه‌گذار در اینجا تعهدات قراردادی وی را پوشش دهد.

به منظور دستیابی به رشد پیش‌بینی شده در طی سالیانه برنامه چهارم برای

سرمایه‌گذاری‌های خارجی :

۱ - به دولت اجازه داده می شود معادل یک در هزار کل سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی واقعی تحت پوشش قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی (مصطفی ۱۳۸۰/۱۲/۱۹) را علاوه بر بودجه سالیانه در ردیف‌های پیش‌بینی شده در قوانین بودجه سنتاتی به طور سالیانه در اختیار سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران قرار دهد.

۲ - به منظور افزایش کارآئی سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران در جهت تحقق اهداف پیش‌بینی شده در برنامه درخصوص سرمایه‌گذاری خارجی و



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بenton

۸۱۱۵

شماره

تاریخ

پیوست

باتوجه به قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی، دولت مکلف است نسبت به تقویت و اصلاح ساختار تشکیلاتی و جایگاه سازمان مذکور اقدام نماید.

- ۲۶ - ماده

الف - سیاستگذاری و برنامه‌ریزی کلان در امور مربوط به اکتشاف، استخراج و تولید نفت و گاز، پالایش، انتقال و توزیع مواد نفتی و گاز طبیعی، تولید، انتقال و توزیع برق با دولت است.

دولت موظف است حداقل ده درصد (۱۰٪) از ظرفیت انجام فعالیت مربوط به بهره‌برداری از میدان نفت و گاز، پالایش، پخش و حمل و نقل مواد نفتی و گازی و همچنین تولید و توزیع برق را به نحوی که موجب انحصار در بخش غیردولتی نشود و استمرار ارائه خدمات تضمین گردد، به اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و اگذار نماید.

ب - دولت مکلف است به منظور ترغیب سایر مؤسسات داخلی به تولید هرچه بیشتر نیروی برق از نیروگاههای خارج از مدیریت و نظارت وزارت نیرو، شرایط و قیمت‌های تضمینی خرید برق را تا پایان سال اول برنامه چهارم تعیین و اعلام کند.

- ۲۷ - ماده

به دولت اجازه داده می‌شود به منظور ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری و اشتغال در سطح کشور به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته، در قالب لوایح بودجه سنتانی و از طریق وجوده اداره شده، تسهیلات مناسب با سهم متقاضیان سرمایه‌گذاری در طرحهای اشتغالزا و نیز قسمتی از سود و کارمزد تسهیلات مذکور را تأمین کند.

- ۲۸ - ماده

به منظور تقویت اقتصاد حمل و نقل، بهره‌برداری مناسب از موقعیت سرزمینی



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

شماره ۱۱۹۵

تاریخ ۱۴۷/۱/۱۷

پوست

## بenton

کشور، افزایش اینمنی و سهولت حمل و نقل بار و مسافر، دولت موظف است در چارچوب برنامه توسعه حمل و نقل کشور که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، اهداف زیر را در برنامه چهارم توسعه محقق کند مشروط بر اینکه اعتبارات موردنیاز برای تحقق آن در قالب منابع قابل تخصیص به بخش از سقف‌های مندرج در جدول شماره (۴) این قانون تجاوز ننماید:

- الف -

- ۱ - حذف کامل نقاط سانحه خیز شناسایی شده در آزادراه‌ها، بزرگراه‌ها و راه‌های اصلی کشور.
- ۲ - تکمیل حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) شبکه آزادراه و بزرگراه مرتبط کننده مراکز استانها.
- ۳ - تکمیل صد درصد (۱۰۰٪) شبکه گذرگاه‌های شمال - جنوب، شرق - غرب و بزرگراه‌های آسیایی در محدوده کشور.
- ۴ - تکمیل حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) شبکه راه‌های اصلی مرتبط کننده مراکز شهرستانها.
- ۵ - تکمیل حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) راه‌های فرعی مرتبط کننده مراکز بخشها.
- ۶ - تکمیل حداقل هفتاد درصد شبکه راه‌های روستایی مرتبط کننده روستاهایی که بیش از یکصد خانوار جمعیت دارند.
- ۷ - نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی جاده‌ای (بار و مسافر) با استفاده از وجوده اداره شده به نحوی که در پایان برنامه، متوسط سن ناوگان حداقل بوده ده سال برسد.
- ۸ - پوشش کامل آزادراه‌های کشور به سامانه کنترل هوشمند (I.T.S)
- ۹ - فراهم‌سازی زمینه‌های لازم جهت ایجاد مجتمع‌های خدمات رفاهی در جاده‌های کشور از طریق اعطای کمکهای بلاعوض و واگذاری اراضی منابع طبیعی به صورت رایگان توسط وزارت جهاد کشاورزی.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بenton

شماره ۱۱۱۵

تاریخ ۲۷.۰۶.۱۴۰۰

پیوست

- ب -

- ۱ - اتمام شبکه راه آهن ترانزیت کالا و مسافر شمال - جنوب و شرق - غرب.
- ۲ - اتمام شبکه راه آهن آسیایی واقع در محدوده کشور.
- ۳ - ایجاد امکان دسترسی بخش غیردولتی به شبکه راه آهن کشور.
- ۴ - تجهیز کامل شبکه راه آهن کشور به سیستم علائم و ارتباطات.
- ۵ - نوسازی ناوگان راه آهن کشور با استفاده از وجوده اداره شده، به نحوی که در پایان برنامه متوسط سن ناوگان راه آهن مسافری حداکثر به پانزده سال برسد.
- ۶ - برقراری ارتباط کلان شهرها و سواحل شمال و جنوب و مراکز مهم گردشگری با مرکز با قطارهای سرعت بالا با مشارکت بخش های غیردولتی.

- ج -

- ۱ - طبقه بندی فرودگاههای کشور براساس برآورد میزان تقاضای حمل و نقل بار و مسافر در پایان برنامه و تجهیز کامل فرودگاهها متناسب با آن.
- ۲ - تکمیل صدرصد (۱۰٪) تجهیزات ناویگی هواپی و پوشش راداری کل فضای کشور در حد استاندارد بین المللی.
- ۳ - نوسازی ناوگان حمل و نقل هواپی با استفاده از وجوده اداره شده به نحوی که در پایان برنامه، متوسط سن ناوگان هواپی حداکثر به پانزده سال برسد.
- ۴ - وظایف حفاظتی کلیه فرودگاههای کشور صرفاً به عهده نیروی انتظامی می باشد. وظایف مربوط برابر آینه ای خواهد بود که با پیشنهاد وزارت کشور و وزارت راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- ۵ - واگذاری بیش از پنجاه درصد (۵٪) سهام شرکتهای هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران و ایران ایرتور به بخش غیردولتی.

- د -

- ۱ - تجهیز و نوسازی بنادر تجاری کشور و اصلاح مدیریت بهره برداری آنها به نحوی



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیانی

شماره ۸۹۹۵

تاریخ ۱۴۰۳/۲/۱۲

پیش

پیش

که تا پایان برنامه چهارم توسعه، ظرفیت تخلیه و بارگیری بنادر تجاری حداقل به یکصد و ده میلیون تن برسد.

۲ - نوسازی ناوگان حمل و نقل دریایی با استفاده از وجوده اداره شده.

- ه-

۱ - تدوین و بکارگیری استانداردهای حمل و نقل با استانداردهای جهانی.

۲ - ایجاد تسهیلات لازم و هماهنگی بین دستگاههای ذی ربط برای گسترش

ترانزیت کالا و مسافر.

۳ - یکپارچه سازی سازمان مدیریت فرودگاهها، بنادر و پایانه‌های مرزی زمینی.

۴ - تشکیل گارد ترابری به منظور کنترل، نظارت و افزایش اینمی جابجایی کالا و

مسافر در زیربخش‌های جاده‌ای، راه‌آهن و دریایی، از طریق بخش خصوصی و تعاونی.

۵ - نگهداری از زیربنایی احداث شده حمل و نقل مطابق با نرم‌ها و استانداردهای

جهانی.

- ۲۹ - ماده

مواد (۱۲۷) الی (۱۳۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم

(۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفیذ می‌گردد.

- ۳۰ - ماده

دولت موظف است به منظور هویت بخشی به سیمای شهر و روستا،

استحکام بخشی ساخت و سازها، دستیابی به توسعه پایدار و بهبود محیط زندگی در

شهرها و روستاهای اقدام‌های ذیل را در بخش‌های عمران شهری و روستایی و مسکن

به عمل آورد:



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## برگزاری

شماره ۸۱۱۵

تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۱۴

پیوست

الف - هدایت بخشی به سیما و کالبد شهرها، حفظ و گسترش فرهنگ معماری و شهرسازی و ساماندهی ارائه خدمات شهری از طریق :

۱ - تهیه و تدوین قانون جامع شهرسازی و معماری کشور تا پایان سال اول برنامه چهارم.

۲ - مناسب سازی فضاهای شهری و روستایی برای جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی و اعمال این خواص در اماکن و ساختمانهای عمومی و دولتی تا پایان برنامه چهارم.

۳ - بهبود وضعیت عبور و مرور شهری به همراه افزایش سهم حمل و نقل عمومی تا میزان هفتاد و پنج درصد (٪۷۵) نسبت به کل سفرهای درون شهری.

۴ - ارتقاء شاخص خصوصی سازی و بهره گیری از فناوری نوین در ارائه خدمات شهری تا سقف هفتاد و پنج درصد (٪۷۵) فهرست انواع خدمات شهری مشمول این بند براساس پیشنهاد سازمان شهرداری های کشور و تصویب سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تعیین می شود.

۵ - ارتقاء شاخص های جمعیت تحت پوشش شبکه آب شهری و فاضلاب شهری به ترتیب تا سقف صد درصد (٪۱۰۰) و چهل درصد (٪۴۰).

۶ - احیای بافت های فرسوده و نامناسب شهری و ممانعت از گسترش محدوده شهرها براساس طرح جامع شهری و ساماندهی بافت های حاشیه ای در شهر های کشور با رویکرد ترانسنسازی ساکنین این بافتها.

ب - ایمن سازی و مقاوم سازی ساختمانها و شهرها به منظور کاهش خسارات انسانی و اقتصادی ناشی از حوادث غیرمنتقبه شامل :

۱ - کلیه سازندگان و سرمایه گذاران احداث بنا در کلیه نقاط شهری و روستایی و شهرکها و نقاط خارج از حریم شهرها و روستاهای ملزم به رعایت آیین نامه (ایران) در رابطه با طراحی ساختمانها در مقابل زلزله می باشند.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## بیمه‌الی

شماره ۱۱۱۵

تاریخ ۱۴۰۳/۲/۹

پیوست

وزارت مسکن و شهرسازی مکلف به اعمال نظارت عالیه در مراحل مختلف طراحی و ساخت ساختمانها می‌باشد.

۲ - استاندارد کردن مصالح و روش‌های مؤثر در مقاوم‌سازی ساختمانی تا پایان برنامه چهارم و حمایت از تولیدکنندگان آنها.

۳ - صدور پایان کار برای ساختمانهای عمومی و مجتمع‌های مسکونی آپارتمانی منوط به ارائه بیمه نامه کیفیت ساختمان می‌باشد.

۴ - صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و وزارت‌خانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، علوم، تحقیقات و فناوری، مسکن و شهرسازی و آموزش و پرورش مکلفند خطرات ناشی از سکونت در ساختمانهای غیر مقاوم در مقابل زلزله و لزوم رعایت اصول فنی در ساخت و سازها و نیز چگونگی مقابله با خطرات ناشی از زلزله را به مردم آموزش دهند.

۵ - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با استفاده از تجرب سایر کشورها، نظام بیمه ساختمان و اینه در مقابل زلزله و سایر حوادث را گسترش داده و راهکارهای همگانی شدن بیمه حوادث را مشخص و مقدمات قانونی اجرای آن را فراهم نماید.

۶ - دولت مکلف است بازسازی و نوسازی بافت‌های قدیمی شهرها و روستاهای مقاوم‌سازی اینه موجود در مقابل زلزله را با استفاده از منابع داخلی و خارجی مذکور در بند (ب) ماده (۱۴) این قانون آغاز و ترتیباتی اتخاذ نماید که حداقل ظرف ده سال عملیات اجرایی مربوط به این امر در کل کشور خاتمه یابد.

۷ - وزارت‌خانه‌های نفت، نیرو، ارتباطات و فناوری اطلاعات و شرکتهای تابعه مکلفند با استفاده از آخرین فناوری‌ها، سیستم خدماتی آب، برق، گاز، مخابرات و سوخت‌رسانی را به گونه‌ای اینه سازند که در اثر بروز حوادث، خدمات رسانی مختل نگردد.

۸ - در صورت عدم رعایت آینه‌های مربوطه یا عدم اجرای صحیح نقشه‌های



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## بیانیه

شماره ۱۱۱۵

تاریخ

پیوست

طراحی شده توسط مهندسین مشاور یا مهندس محاسب یا سازندگان ساختمانها اعم از پیمانکار و کارفرما و مهندس ناظر مربوطه مکلف به جبران خسارت واردہ به ساکنین و مالکین (در صورتی که خود مقصرب باشند) می‌باشند. در صورت تکرار، پروانه کار مقصوبین لغو خواهد شد.

ج - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است با توجه به اثرات متقابل بخش مسکن و اقتصاد ملی و نقش تعادل بخشی آن در ارتقای کیفیت زندگی و کاهش نابرابریها، طرح جامع مسکن را حداقل تا پایان سال اول برنامه چهارم تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند. این طرح مشتمل بر محورهای زیر با رویکرد توسعه پایدار، عدالت اجتماعی و توانمندسازی اقشار کم درآمد خواهد بود:

۱ - تقویت تعاونی‌های تولید مسکن، سازمانهای خیریه و غیردولتی فعال در بخش مسکن.

۲ - مدیریت یکپارچه و منسجم زمین برای تأمین مسکن و توسعه شهر و روستا در چارچوب طرحهای توسعه و عمران.

۳ - تشکیل بازار ثانویه رهن، براساس ضوابط شورای بورس تا پایان سال اول برنامه چهارم.

۴ - افزایش سهم انبوه‌سازی در امر ساخت به میزان سه برابر عملکرد برنامه سوم.

۵ - گسترش بازار سرمایه مسکن و اتخاذ تدابیر لازم برای تأمین سرمایه در بخش.

د - دولت موظف است در اجرای اصل سی و یکم (۳۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اقدام‌های ذیل را به انجام برساند:

۱ - حمایت از ایجاد و بهره‌گیری از مشارکت تشکل‌ها، انجمن‌ها و گروههای خیریه مسکن‌ساز برای اقشار آسیب‌پذیر.

۲ - تشویق و ترغیب سرمایه‌گذاری خارجی در بخش مسکن.

۳ - دادن یارانه کارمزد تسهیلات مسکن به سازندگان (بخش‌های خصوصی،



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانی

شماره ۱۱۰

تاریخ ۱۳۷۷/۲/۲۷

پیش

تعاونی و عمومی) واحدهای مسکونی ارزان قیمت و استیجاری در چارچوب ضوابط و استانداردهای مصوب در شهرهای کوچک و متوسط و کلیه روستاهای کشور برای گروههای کم درآمد، کارگران، کارمندان و زنان سرپرست خانوار.

۴ - ارتقاء شاخص بھسازی مسکن روستایی تا دو برابر عملکرد این شاخص در برنامه سوم.

۵ - پلکانی کردن بازپرداخت اقساط تسهیلات بانکی در بخش مسکن.

۶ - دادن کمکهای اعتباری و فنی برای بھسازی و نوسازی مسکن روستایی و حمایت از ایجاد کارگاههای تولید و عرضه مصالح ساختمانی و عرضه کنندگان خدمات فنی.

ه - به وزارت مسکن و شهرسازی اجازه داده می شود به منظور اجرای قانون استیجار، واگذاری معوض نصاب مالکانه و اجرای سایر طرحهای عمرانی املاک مناسب موردنیاز را در بافتی های فرسوده و نامناسب شهری، به قیمت کارشناسی روز خریداری نماید.

و - به وزارت مسکن و شهرسازی اجازه داده می شود به منظور تأمین بخشی از اعتبارات موردنیاز اجرای قانون تشویق، عرضه و احداث واحدهای مسکونی استیجاری مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۳، زمین های شهری در تملک خویش را به قیمت روز و به صورت مزایده که از قیمت کارشناسی روز کمتر نخواهد بود به فروش رساند.

- ۳۱ -

دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرحها و پژوهه های سرمایه گذاری با رویکرد نتیجه گرا و دستیابی به سیستم کنترل کیفی، متناسب با شرایط اقتصادی و اجتماعی و اقلیمی کشور، تا پایان سال اول برنامه چهارم، نسبت به تدوین نظام فنی و اجرایی کشور و اجرای آن در تمامی دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون به

## بیان

تاریخ  
پیش

۸۱۱۰

شماره

تاریخ

پیش

شرح ذیل اقدام نماید:

- الف - نظام کنترل هزینه، کیفیت و زمان را در تمامی مراحل طراحی، اجرا و بهره‌برداری پروژه‌ها و طرحها و بهره‌مندی از روش‌های نوین، نظیر طرح و ساخت کلید در دست و مدیریت طرح با ارائه برنامه مشخص، ایجاد و در حداقل چهل درصد (۴۰٪) از طرح‌ها مستقر کند.
- ب - با هدف افزایش اینمی بناها و استحکام ساخت و سازها، نسبت به ترویج فرهنگ بهسازی و تدوین ضوابط، مقررات و پیشنهادهای موردنیاز با رویکرد تشویقی و بازدارنده و به کارگیری مصالح و روش‌های ساخت نوین اقدام نماید.
- ج - سازوکارهای لازم به منظور استقرار نظام مدیریت کیفیت و مهندسی ارزش، در پروژه‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای، از سال اول برنامه چهارم فراهم نماید.
- د - سازوکار ارزیابی پروژه‌های پیشنهادی پس از حصول اطمینان از تأمین اعتبار، با رویکرد توجیه فنی، اقتصادی و زیست محیطی را به منظور جلوگیری از اجرای پروژه‌های فاقد توجیه از ابتدای برنامه چهارم ایجاد نماید.
- ه - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تا پایان سال اول برنامه چهارم با بهره‌گیری از همکاری دستگاههای اجرایی کشور و مشارکت انجمن‌های صنفی تخصصی، نسبت به تدوین ضوابط و مقررات موردنیاز، متناسب با حجم سرمایه‌گذاری و کیفیت طرحها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری اقدام و به تصویب هیأت دولت می‌رساند.
- و - حذف تقاضای مفاصص‌حساب حقوق دولتی در خاتمه کار از پیمانکاران و مشاوران.
- ز - تدوین «استاندارد ملی حسابداری طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای» برای تعیین دقیق عملکرد حسابهای سرمایه‌گذاری بخش عمومی و تعیین قیمت تمام شده طرحها براساس شاخص‌های بهره‌وری در هر بخش و اعمال مدیریت ارزش در آنها.
- ح - آیین‌نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیانی

شماره ۱۱۱۵

تاریخ

پیش

به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ۳۲ - ماده

اعتبارات طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای جدید صرفاً براساس گزارش‌های ترجیحی فنی، اقتصادی و زیست محیطی تأییدشده برای یکبار و به قیمت ثابت سالی که طرح مورد نظر برای اولین بار در لایحه بودجه سالانه منظور می‌گردد، به تنکیک سالهای برنامه چهارم و سالهای بعد به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.  
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است اعتبارات مورد نیاز سالهای باقیمانده برنامه چهارم را با اعمال تغییر نرخهای ابلاغی خود محاسبه نموده و بر حسب برنامه - دستگاه در لایحه بودجه سالانه کل کشور منظور نماید.

مبادله موافقتنامه شرح عملیات طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای انتفاعی و غیرانتفاعی مشتمل بر اهداف طرح، شرح عملیات اجرایی، اعتبارات مصوب، پیشرفت فیزیکی و مشخصات فنی فقط برای یکبار در دوران برنامه انجام می‌پذیرد. این موافقتنامه‌ها برای دوران برنامه چهارم معتبر و ملاک عمل خواهند بود.

موافقتنامه‌هایی که برای انطباق میزان اعتبارات سالانه طرحها با قوانین بودجه سنواتی مبادله می‌شوند جنبه اصلاحیه داشته و نباید موجب افزایش اهداف و تعداد پروژه‌های طرح شوند. موارد استثناء که منجر به افزایش حجم عملیات و یا تعداد پروژه‌ها می‌گردد مشابه طرحهای جدید تلقی می‌گردد.

مبادله موافقتنامه طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای صرفاً نظامی بخش دفاع تابع دستورالعمل خاصی است که به پیشنهاد مشترک ستاد کل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل چگونگی ابلاغ و تخصیص اعتبارات طرحهای ملی



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

شماره ۱۱۱۵

تاریخ ۱۷ آذر ۱۳۸۲

پیشنهاد

## بیانی

و نحوه اعمال مفاد این ماده برای اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای استانی با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

### فصل دوم - تعامل فعال با اقتصاد جهانی

- ماده ۳۳ -

به منظور نوسازی و روانسازی تجارت، افزایش سهم کشور در تجارت بین‌الملل، توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات، تقویت توان رقابتی محصولات صادراتی

کشور در بازارهای بین‌المللی و به منظور گسترش کاربرد فن آوری ارتباطات و اطلاعات در اقتصاد، بازرگانی و تجارت در قالب سند ملی بازرگانی کشور، دولت مكلف است:

الف - با تجهیز مبادی و مجاری ورودی کشور، نسبت به توسعه ترانزیت و عبور مطمئن، آزاد و سریع کالاهای خدمات با نرخ رقابتی اقدام نماید.

ب - نسبت به هدفمندسازی و ساماندهی یارانه‌ها و جوازی صادراتی در قالب حمایت‌های مستقیم و غیرمستقیم اقدام نماید.

ج - نسبت به افزایش سرمایه صندوق ضمانت صادرات ایران و نیز تأمین مابه الفاوت نرخ‌های اعتباری و گسترش پوشش بیمه‌ای در کشورهای هدف برای صادرات کالا و خدمات به ویژه خدمات فنی و مهندسی اقدام نماید.

د - برقراری هرگونه مالیات و عوارض برای صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع می‌باشد. دولت مجاز است به منظور صیانت از منابع و استفاده بهینه از آنها، عوارض ویژه‌ای را برای صادرات مواد اولیه فرآوری نشده وضع و دریافت نماید. تشخیص این قبیل مواد بر عهده شورای عالی صادرات خواهد بود. میزان عوارض به پیشنهاد مشترک وزارت‌خانه‌های بازرگانی، امور اقتصادی و دارایی، صنایع و معادن و جهاد



## بیان

کشاورزی و تصویب هیأت وزیران تعین و تصویب خواهد شد.

تبصره - صادرات کالا و خدمات از اخذ هرگونه مجوز به استثنای استانداردهای اجباری و گواهی‌های مرسوم در تجارت بین‌الملل (مورد درخواست خریداران) معاف می‌باشد.

ه- توازن تجاری با کشورهای طرف همکاری و بلوکهای اقتصادی ایجاد نماید طوری که سهم صادرات غیرنفتی از کل صادرات کشور از بیست و سه و یک دهم درصد (۲۳٪/۱) در سال ۱۳۸۲ به سی و سه و شش دهم درصد (۶٪/۳۳) در سال ۱۳۸۸ افزایش یابد.

و - بازارچه‌ها و مبادلات مرزی را از طریق اصلاح نظام اجرایی، معیارهای تشکیل و رویه‌های اداری ساماندهی نماید.

ز - نسبت به حذف کلیه موانع غیرتعریفهای و غیرفنی با رعایت موازین شرعی وضع نرخ‌های معادل تعریفهای با زمانبندی معین و در قالب پیش‌آگهی حداقل تا پایان سال اول برنامه اقدام نماید.

ح - تدبیر و اقدامات مؤثر حفاظتی، جبرانی و ضد دامپینگ در مواردی که کالایی با شرایط غیرمعتارف و با امتیاز قابل توجه به کشور وارد می‌شود را اتخاذ و اعمال نماید.

ط - با تجهیز دستگاهها و واحدهای مربوطه و با رعایت استانداردها و چارچوب نظام بازرگانی و تجارت الکترونیکی، اقدامات لازم را توسط دستگاههای یادشده به شرح زیر انجام دهد :

۱ - به روز نمودن پایگاهها و مراکز اطلاع رسانی و ارائه خدمات دستگاه مربوطه در محیط رایانه‌ای و شبکه‌ای.

۲ - انجام مناقصه‌ها، مزایده‌ها و مسابقه‌های خرید و فروش کالا و خدمات و عملیات مالی - اعتباری در محیط رایانه‌ای و شبکه‌های اطلاع رسانی.

۳ - ایجاد بازارهای مجازی.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر مس

## مبتدی

شماره ۸۱۱۵

تاریخ

۱۴۰۲/۲۷/۱۹

پیوست

### ۴ - انجام فعالیت‌های تدارکاتی و معاملاتی در قالب تجارت الکترونیکی از سال دوم برنامه.

تبصره - قوه قضائیه موظف است شعبه با شعبی از دادگاهها را برای بررسی جرایم الکترونیکی و نیز جرائم مربوط به تجارت الکترونیکی و تجارت سیار، اختصاص دهد.

۵ - از طریق وزارت بازرگانی نسبت به راه اندازی دفاتر، شعب و یا نمایندگی‌های سازمان توسعه تجارت در کشورهای هدف با اخذ مصوبه از هیأت وزیران اقدام نماید.

تبصره - کلیه بنگاههای تجاری و شبکه‌های توزیع موظفند استانداردهای ابلاغی از سوی وزارت بازرگانی را در جهت نوین سازی شبکه‌های توزیع کشور و پیوستن به سازمان تجارت جهانی رعایت نمایند.

ک - برقراری هماهنگی میان سیاستهای مالی و پولی با سیاستهای استراتژیک تجاری.

ل - دولت مکلف است به منظور هم‌بیوندی فعال با اقتصاد جهانی و رونق بخشیدن به تجارت خارجی، قانون مقررات صادرات و واردات، قانون امور گمرکی و قانون مناطق آزاد تجاری و صنعتی را بازنگری و اصلاح و مقررات ضد دامپینگ را تدوین نموده و به تصویب مرجع ذی‌ربط برساند.

- ۳۴ -

دولت موظف است به منظور تسهیل تجارت و حمل و نقل، استقرار صنایع دریایی، گسترش گردشگری، کمک به بهره‌برداری پایدار منابع شیلاتی و استفاده بهینه از این مناطق، برای توسعه فعالیت‌های تولیدی و خدمات دریایی، با حفظ امور سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و نظارت برای خود، ضمن واگذاری رقابتی امور تصدی به بخش‌های غیردولتی در مناطق ساحلی و دریاها، با انجام مطالعات تطبیقی در قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها، اساسنامه‌ها و شرح وظایف دستگاههای اجرایی مرتبط با فعالیت‌های دریایی، لواح



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر مرکزی

## متن

۱۱۱۵

شماره

۱۴۹ / ۲ / ۱۷

تاریخ

پوست

مورد نیاز برای توسعه فعالیتهای دریایی را با اصلاح قوانین مرتبط و حذف وظایف موازی، مشابه و متضاد و تجمیع وظایف همگن و متعاقن هر یک از دستگاهها، تنکیک کامل وظایف دستگاهها برای اعمال حاکمیت و براساس محورهای زیر تهیه و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید:

الف - یکسان سازی تعاریف و اصطلاحات قانونی (با ملاحظه تعاریف و اصطلاحات بین المللی) کتوانسیونهای بین المللی که ایران عضو آنها است.

ب - برقراری امنیت و تأمین نظم، تعیین مقررات حقوقی و رویه های قضائی.

ج - انجام کلیه امور تجاری از طریق بنادر و اسکله های تجاری و گمرکات رسمی.

د - ایمنی در دریا، بیمه های دریایی و امداد و نجات در دریا.

ه - حفاظت از محیط زیست و تعیین حریم ها و پهنه بندی نواحی ساحلی و آبهای داخلی و بین المللی.

و - بهره برداری پایدار از نواحی ساحلی، دریایی، حمایت از ناوگانهای جمهوری اسلامی ایران براساس قواعد بین المللی و حمایت از سرمایه گذاری ها در فعالیت های اقتصادی، نظری؛ حمل و نقل دریایی، منابع تجدیدناپذیر دریایی (نفت و گاز، معادن و...)، منابع تجدیدپذیر دریایی (آبزیان و...) گردشگری دریایی، خدمات پشتیبانی و صنعتی دریایی.

ز - آموزش های علمی، مهندسی، مدیریت، حقوقی و مهارت های تخصصی دریایی و دریانوردی.

ح - تحقیقات دریایی، ثبت پایش اطلاعات اقیانوس شناسی و فناوری اطلاعات و ارتباطات دریایی.

ط - حمایت از ناوگان ملی براساس قواعد بین المللی.

ی - فراهم کردن امکانات و زیرساخت های لازم برای گسترش فعالیت های ماهیگیری از جمله:



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریں

## بیانی

پیش

تاریخ

۱۱۱۰

شماره

توسعه، تجهیز، نگهداری و بهسازی بنادر صیادی.

ک - سازماندهی و تجهیز مراکز تخلیه صید کوچک و ارتقاء بهره‌وری بنادر ماهیگیری با رویکرد بهبود کیفیت، افزایش ارزش افزوده صید و گسترش مشارکت بخش غیردولتی.

- ۳۵ -

دولت مکلف است به منظور اعمال مدیریت واحد و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در مناطق آزاد اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - مدیریت سازمانهای مناطق آزاد به نمایندگی از طرف دولت، بالاترین مقام اجرائی منطقه محسوب شده و کلیه دستگاههای اجرائی مستقر در مناطق آزاد به استثنای دستگاههای نهادی دفاعی و امنیتی مکلف هستند ضمن رعایت ماده (۲۷) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ نسبت به اصلاح و رفع معایرتهای مقرراتی خود با مقررات مناطق آزاد اقدام نمایند.

ب - وزارت‌خانه‌ها، سازمانها، مؤسسه‌ها و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت در حیطه وظایف قانونی ضمن هماهنگی با سازمانهای مناطق آزاد، خدمات از قبیل برق، آب، مخابرات، سوخت و سایر خدمات را با نرخ‌های مصوب جاری در همان منطقه جغرافیایی از کشور به مناطق آزاد ارائه خواهند نمود.

ج - کالاهای تولید یا پردازش شده در مناطق آزاد هنگام ورود به سایر نقاط کشور به میزان مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه داخلی و قطعات داخلی به کار رفته در آن مجاز و تولید داخلی محسوب و از پرداخت حقوق ورودی معاف خواهد بود.

تبصره - مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای خارجی به کار رفته در تولید مشروط به پرداخت حقوق ورودی در حکم مواد اولیه و کالای داخلی محسوب می‌شود.

د - حقوق، عوارض و هزینه‌های بندری که طبق قوانین جاری از کشتی‌ها و شناورها

## بیشتر

بابت خدمات بندری دریافت می‌شود در صورتی که این بنادر و لنگرگاهها توسط بخش خصوصی و تعاونی و یا مناطق آزاد ایجاد شده باشند توسط سازمان مناطق آزاد مربوطه اخذ می‌گردد.

مناطق آزاد مجازند نسبت به ثبت و ترجیح‌کشی‌های بین‌المللی اقدام نمایند.  
ه - محدوده آبی مناطق آزاد که قلمرو آن با رعایت مسائل امنیتی و دفاعی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید از امتیازات قانونی چگونگی مناطق آزاد و اصلاحات بعدی آن برخوردار خواهد بود.

و - مبادلات کالا بین مناطق آزاد و خارج از کشور و نیز سایر مناطق آزاد از کلیه حقوق ورودی، عوارض (به استثنای عوارض موضوع ماده «۱۰» قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷) و مالبات معاف می‌باشند.

ز - در زمینه گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی و زارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی نسبت به صدور مجوز جهت ایجاد دانشگاه‌های خصوصی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی اقدام نمایند.

- ۳۶ -

مواد (۱۱۴)، (۱۱۷) و تبصره (۲) ماده (۸۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانی

۱۱۹۰

شماره

تیخ

پیش

### فصل سوم - رقابت‌پذیری اقتصادی

- ۳۷ ماده

دولت موظف است در جهت ایجاد فضای بسترهای مناسب برای تقویت و تحکیم رقابت‌پذیری و افزایش بهره‌وری نیروی کار متوسط سالانه سه و نیم درصد (۳/۵٪) و رشد صادرات غیرنفتی متوسط سالانه ده و هفت دهم درصد (۱۰/۷٪) و ارتقاء سهم صادرات کالاهای فناوری پیشرفته در صادرات غیرنفتی از دو درصد (۲/۰٪) به شش درصد (۶/۰٪)، اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

- الف - نظامهای قانونی و حقوقی اقتصادی، بازرگانی و فنی کشور را با نظامها و کنوانسیونهای بین‌المللی در جهت تقویت رقابت‌پذیری هماهنگ نماید.
- ب - از تولید کالاهای خدمات در عرصه‌های نوین و پیشتاز فناوری در کشور از طریق اختصاص بخشی از تقاضای دولت به خرید این تولیدات حمایت به عمل آورد.
- ج - زمینه مشارکت تشکیل‌های قانونی غیردولتی صنفی - تخصصی بخشهاي مختلف را در برنامه‌ریزی و سیاستگذاری‌های مربوطه ایجاد نماید.
- د - خدمات بازرگانی، فنی، مالی، بانکی و بیمه‌ای پیشرفته را توسعه داده و یا ایجاد نماید.

تبصره ۱ - سازمانهای توسعه‌ای که به موجب اساسنامه قانونی خود به سرمایه‌گذاری مشترک با بخش غیردولتی مجاز می‌باشند، از رقابت با بخش غیردولتی منع می‌گردند و فعالیت‌های خود را صرفاً در جهت تقویت سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و خروج از سرمایه‌گذاری مذکور در حداقل زمان ممکن ساماندهی خواهند نمود.

تبصره ۲ - بیمه نامه‌های صادره از سوی مؤسسات بیمه به عنوان وثیقه دریافت تسهیلات بانکی، معتبر خواهد بود.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## بیانیه

شماره

۸۱۱۵

تاریخ

۱۴/۰۷/۱۴۰۲

پوست

- ۳۸ -

دولت موظف است از ابتدای برنامه چهارم در قلمروهای اقتصادی که انحصار طبیعی و یا قانونی وجود دارد و همچنین در قلمروهایی که انحصارات جدید ناشی از توسعه اقتصادی شبکه‌ای و فناوری اطلاعات و ارتباطات به وجود می‌آیند با رعایت حقوق شهروندان، اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

الف -

۱ - لایحه جامع تسهیل رقابت و کنترل و جلوگیری از شکل‌گیری انحصارات را در سال نخست برنامه چهارم تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند.

۲ - به دولت اجازه داده می‌شود بدون الزام به رعایت قانون نحوه توزیع قند و شکر تولیدی کارخانه‌های کشور مصوب ۱۳۵۳ و اصلاحیه آن براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت‌خانه‌های صنایع، بازرگانی و کشاورزی تصویب می‌کند، مقررات مربوط به استانداردهای تولیدی - قیمت گذاری، فروش، توزیع و صادرات و واردات قند و شکر را تعیین کند.

ب - تشکیل نهاد «تنظیم مقررات و داوری» به منظور برقراری فضای رقابتی در سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری در حوزه انحصارات طبیعی با اعطای امتیازات مشابه و توانمندسازی رقبای غیردولتی، تنظیم روابط اقتصادی، حقوقی و داوری نهایی در هر بخش اقتصادی با شرایط نسبتاً انحصار، متšکل از یازده نفر شامل: نماینده تمام الاختیار دستگاه اجرایی دولتی ذی‌ربط، نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت‌خانه‌های امور اقتصادی و دارایی و بازرگانی، قاضی دیوان عالی کشور به انتخاب قوه قضائیه، نماینده بنگاههای اقتصادی خصوصی ذی‌ربط، نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن، نماینده تشکل صنفی ذی‌ربط، نماینده جامعه حسابداران رسمی ایران و دو متخصص مستقل غیردولتی (به انتخاب هیأت وزیران).

تبصره - در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، کمیسیون تنظیم مقررات



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانی

شماره ۱۱۱۵

تاریخ

پیوست

ارتباطات این وظیفه را به عهده خواهد داشت.

ج - وظایف نهاد «تنظیم مقررات و داوری» عبارت است از: تأیید شرایط صدور اجازه فعالیت، تعیین چارچوب قیمت‌گذاری کالا و خدمات انحصاری، تنظیم مقررات تعریفه، مقررات رقابت، مقررات حمایت از حقوق مصرف‌کننده، تضمین و تعیین تعرفه‌های دسترسی به شبکه پایه، تعیین کیفیت، ایمنی و استاندارد خدمات، حل و فصل اختلافات فنی و مهندسی و تجاری بین بنگاهها و دولت، اعلام ضوابط حل اختلاف بین بنگاهها و مشتریان، نظارت بر رعایت قوانین ضد انحصار و نظارت بر رعایت شرایط رقابتی.

تبصره - وظایف نهاد مذکور در چارچوب قوانین و مقررات ذی‌ربط خواهد بود.

د - آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل: آسانی‌نامه، نحوه انتخاب، شرایط نمایندگان و نحوه فعالیت نهاد «تنظیم مقررات و داوری» با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ۳۹ -

دولت موظف است در جهت تجدید ساختار و توسعه بخش‌های اقتصادی، در برنامه چهارم اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

الف - اصلاح ساختار و ساماندهی مناسب بنگاه‌های اقتصادی و تقویت رقابت‌پذیری آنها را از طریق زیر اصلاح نماید:

۱ - حمایت از ایجاد پیوند مناسب بین بنگاه‌های کوچک، متوسط، بزرگ (اعطای کمک‌های هدفمند) توسعه شبکه‌ها، خوش‌ها و زنجیره‌ها و انجام تمهیدات لازم برای تقویت توان فنی - مهندسی - تخصصی، تحقیق و توسعه و بازاریاب در بنگاه‌های کوچک و متوسط و توسعه مراکز اطلاع رسانی و تجارت الکترونیک برای آنها.

۲ - رفع مشکلات و موانع رشد و توسعه، بنگاه‌های کوچک و متوسط و کمک به



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر مرس

## بیانیه

پیش

۱۱۹۰ شماره

بلغ و تبدیل آنها به بنگاههای بزرگ و رقابت‌پذیر و اصلاح ساختار قطبی کنونی.

ب - انطباق نظامهای ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین‌المللی، توسعه و ارتقای سطح استانداردهای ملی و مشارکت فعال در تدوین استانداردهای بین‌المللی، افزایش مستمر انطباق محصولات با استانداردهای ملی و بین‌المللی و متنوعیت خرید کالاهای غیر منطبق با استاندارد ملی اجباری توسط دستگاههای مشمول ماده (۱۶۵) این قانون، مؤسسات عمومی غیردولتی و مجریان طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای.

ج - قیمت‌گذاری، به کالاهای و خدمات عمومی و انحصاری و کالاهای اساسی محدود می‌گردد. فهرست و ضوابط تعیین قیمت اینگونه کالاهای و خدمات براساس قواعد اقتصادی، ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد کارگروهی مشکل از وزارت بازرگانی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت‌خانه‌های ذی‌ربط و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌گردد. چنانچه دولت به هر دلیل فروش کالا یا خدمات فوق الذکر را به قیمتی کمتر از قیمت تعیین شده تکلیف کند، مابه التفاوت قیمت تعیین شده و تکلیف شده می‌باید همزمان تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت گردد و یا از محل بدھی دستگاه ذی‌ربط به دولت تهاتر شود.

- ۴۰ - ماده

دولت موظف است در جهت ارتقای سطح و جذب فناوریهای برتر در بخش‌های مختلف اقتصادی، اقدام‌های ذیل را در برنامه چهارم به عمل آورد :

الف - برای ادغام شرکتها، بنگاهها و شکل‌گیری شرکتها بزرگ در مقیاس جهانی،

اقدام‌های ذیل مجاز است :

ادغام شرکتها تجاری موضوع باب سوم «قانون تجارت»، مادامی که موجب ایجاد تمرکز و بروز قدرت انحصاری نشود، به شکل یک جانبه (یکای یکی از شرکتها - شرکت پذیرنده و ادغام و ایجاد شخصیت حقوقی جدید - شرکت جدید)، با تصویب



## بیانی

۸۱۱۰

شماره

تاریخ

پیوست

چهارین جم صاحبان سهام در مجمع عمومی فوق العاده شرکتهای سهامی یا چهار پنجم صاحبان سرمایه در سایر شرکتهای تجاری موضوع ادغام، مجاز خواهد بود.

کلیه حقوق و تعهدات، دارائی، دیون و مطالبات شرکت یا شرکتهای موضوع ادغام، به شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید انتقال خواهد یافت و پس از ادغام، شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید با توجه به نوع آن مطابق مقررات «قانون تجارت» اداره خواهد شد.

کارکنان شرکتهای موضوع ادغام به شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید انتقال خواهند یافت. در صورت عدم تمايل برخی کارکنان با انتقال به شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید، شرکت مزبور مکلف به بازخرید آنان مطابق مقررات قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ می باشد. چنانچه شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید در موارد خاص با نیروی کار مازاد موافجه باشد، مطابق قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۵/۲۶ عمل خواهد شد.

سرمایه شرکتی که از ادغام شرکتهای موضوع این بند حاصل می گردد تا سقف مجموع سرمایه شرکتهای ادغام شده در آن، از پرداخت مالیات موضوع ماده (۴۸) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه های آن معاف است.

سایر ضوابط و تشریفات ادغام شرکتها به موجب آیین نامه ای خواهد بود که با پیشنهاد مشترک وزارت خانه های بازرگانی و امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

دولت موظف است شرایط پیشگیری از ایجاد تمرکز، اعمال بروز قدرت، انحصار، دامنه مفید و مجاز ادغامها را تدوین و در تدوین لایحه تسهیل رقابت و کنترل انحصار پیش بینی نماید.

ب - در جهت افزایش توان رقابت پذیری بنگاههای فعال در صنایع نوین، اقدامات

## بیانی

شماره

تاریخ ۱۳۷۷/۱۲/۱۹

پیش

ذیل انجام پذیرد:

- ۱ - مناطق ویژه صنایع، مبتنی بر فناوریهای برتر را در جوار قطبهای علمی - صنعتی کشور و در مکانهای مناسب ایجاد نماید.
- ۲ - شهرکهای فناوری را در مکانهای مناسب ایجاد نماید.
- ۳ - به سرمایه‌گذاری بنگاههای غیردولتی از طریق سرمایه‌گذاری‌های مشترک، ایجاد و توسعه نهادهای تخصصی، تأمین مالی فناوری و صنایع نوین از قبیل نهاد مالی سرمایه‌گذاری خطرپذیر کمک نماید.
- ۴ - مؤسسات پژوهشی لازم را برای توسعه فناوریهای پیشرفته و جدید از طریق مشارکت شرکتها و بنگاههای اقتصادی با مراکز پژوهشی (آموزش عالی) کشور ایجاد نماید.

- ۴۱ -

دولت موظف است در برنامه چهارم، در جهت بهبود فضای کسب و کار در کشور و زمینه‌سازی توسعه اقتصادی و تعامل با جهان پیرامون، اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

الف - کنترل نوسانات شدید نرخ ارز در تداوم سیاست پکسان‌سازی نرخ ارز، به صورت نرخ شناور مدیریت شده و با استفاده از ساز و کار عرضه و تقاضا، بادرنظرگرفتن ملاحظات حفظ توان رقابت بنگاههای صادرکننده و سیاست جهش صادرات با رعایت بند (۴) الزامات جدول شماره (۲) این قانون.

ب - تنظیم تعرفه‌های واردات نهاده‌های کالایی تولید (ماشین‌آلات و مواد اولیه) مبتنی بر حمایت منطقی و منطبق با مزیت‌های رقابتی از تولید داخلی آنها و در جهت تسهیل فعالیتهای تولیدی صادرات گرا.

ج - برنامه ریزی و اجرای توسعه زیربنایها با هدف کاهش هزینه‌های تولید، خلق مزیت‌های رقابتی و منطبق با نیازهای توسعه اقتصادی کشور.

## مبنای

شماره  
تیخ  
پیش

۸۱۱۵  
۱۳۷۹/۱۷/۱۷

- د - بازنگری قانون و مقررات مربوط به نیروی کار با سازوکار سه جانبه گرایی دولت - کارگر - کارفرما) به گونه‌ای که :
- ۱ - تکالیف معطوف به تأمین اجتماعی و شغلی، از متن قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ منزع و به قانون جامع تأمین اجتماعی و بیمه بیکاری منتقل گردد.
  - ۲ - انعطاف لازم برای حل اختلافات در آن لحاظ شود.
  - ۳ - مناسب با شرایط و مقتضیات خاص بخششای مختلف اقتصادی، مقررات خاصی را در متن قانون پیش‌بینی و به مورد اجرا گذارد.
- ه - لایحه جامع تسهیل رقابت و کنترل و جلوگیری از شکل‌گیری انحصارات را در سال نخست برنامه چهارم تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند.
- و - نسبت به گسترش و تعمیق بازار سرمایه و تنوع ابزارهای مورد استفاده در آن اقدام نماید.

- ۴۲ - ماده

مواد (۳۴) و (۸۸) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.

## فصل چهارم - توسعه مبتنی بر دانائی

- ۴۳ - ماده

دولت موظف است نظر به اهمیت نقش دانش و فناوری و مهارت، به عنوان اصلی‌ترین عوامل ایجاد ارزش افزوده در اقتصاد نوین، اقدام‌های زیر را به عمل آورد:

## بیانیه

۱۱۱۰ شماره  
۱۴۰ / ۲۱ / ۹۲ تاریخ  
پیش از پست

الف - نوسازی و بازسازی سیاستها و راهبردهای پژوهشی، فناوری و آموزشی به منظور توانائی پاسخگوئی مراکز علمی، پژوهشی و آموزشی کشور به تقاضای اجتماعی، فرهنگی و صنعتی و کارکردن در فضای رقابت فراینده عرصه جهانی، طی سال اول برنامه چهارم.

ب - تهییه برنامه‌های جامع توسعه علمی و فناوری کشور (به ویژه فناوری با سطوح عالی علوم و فناوری روز جهانی) در بخش‌های مختلف، طی سال اول برنامه چهارم.

ج - پیش‌بینی تمدیدات لازم به منظور بهره‌برداری حداکثر از ظرفیت‌های ملی و منطقه‌ای حوزه‌های فناوری اطلاعات، فناوری زیستی و ریزفناوری، زیست محیطی، هوافضاها و هسته‌ای.

د - بازنگری در ساختار و نوسازی فرآیندهای تحقیقات و آموزش علوم انسانی و مطالعات اجتماعی و فرهنگ، به منظور توسعه کیفی و حرفة‌ای بیشتر پژوهش در حوزه مذکور و ایجاد توانائی نظریه‌پردازی در حوزه‌های اجتماعی در سطح جهانی و پاسخگوئی به نیازهای تصمیم‌سازی در دستگاههای اجرائی کشور، طی سال اول برنامه چهارم.

- ۴۴ - ماده

دولت موظف است به منظور استقرار جامعه اطلاعاتی و تضمین دسترسی گسترده امن و ارزان شهروندان به اطلاعات مورد نیاز اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

الف - حمایت از سرمایه‌گذاری در تولید و عرضه انواع محصولی و اطلاعات به زبان فارسی در محیط رایانه‌ای با تکیه بر توان بخش خصوصی و تعاونی.

ب - اتخاذ تدابیر لازم به منظور کسب سهم مناسب از بازار اطلاعات و ارتباطات بین‌المللی استفاده از فرصت منطقه‌ای ارتباطی ایران از طریق توسعه مراکز اطلاعاتی اینترنتی ملی و توسعه زیرساخت‌های ارتباطی با تکیه بر منابع و توان بخش‌های خصوصی و تعاونی و جلب مشارکت بین‌المللی.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## میراث

تاریخ  
پیش

۸۱۱۵

شماره

ج - تهیه و تصویب سند راهبردی برقراری امنیت در فضای نولید و تبادل اطلاعات کشور در محیط های رایانه ای حداقل تا پایان سال اول برنامه چهارم.

- ۴۵ -

دولت موظف است به منظور گسترش بازار محصولات دانایی محور و دانش بنیان، تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی و نوآوری و گسترش نقش بخش خصوصی و تعاونی در این قلمرو، اقدام های ذیل را به انجام برساند :

الف - طراحی و استقرار کامل نظام جامع حقوق مالکیت معنوی، ملی و بین المللی و پیش بینی ساختارهای اجرایی لازم.

ب - تأمین و پرداخت بخشی از هزینه های ثبت جواز امتیاز علمی (Patent) در سطح بین المللی و خرید جوازه ای امتیاز علمی ثبت شده داخلی، توسط تولیدکنندگان.

ج - اتخاذ تدابیر لازم جهت بیمه قراردادهای پژوهشی، فنی و فعالیتهای تولیدی و خدماتی که براساس دستاوردها و نتایج یافته های پژوهشی داخلی انجام می گیرد.

د - حمایت از کلیه پژوهشها و سفارشی (دارای متناسبی) از طریق پیش بینی اعتبار در بودجه سنتوایی، مشروط به اینکه حداقل چهل درصد (۴۰٪) از هزینه های آن را کارفرما تأمین و تعهد کرده باشد.

ه - توسعه ساختارها و زیربنایهای لازم برای رشد فعالیتهای دانایی محور در بخش دولتی و خصوصی به ویژه ایجاد و گسترش پارکها و مراکز رشد علم و فناوری.

و - اقدام برای اصلاح قوانین و مقررات و ایجاد تسهیلات لازم جهت ارجاع کار و عقد قرارداد فعالیتهای پژوهشی و فنی دولت با بخش خصوصی و تعاونی و حمایت از ورود بخش خصوصی و تعاونی به بازارهای بین المللی در قلمرو دانش و فناوری.

ز - اتخاذ تدابیر و راهکارهای لازم جهت حمایت مالی مستقیم از مراکز و شرکتهای کوچک و متوسط بخش خصوصی و تعاونی برای انجام تحقیقات توسعه ای که منجر به



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بینالی

شماره ۱۱۱۵

۱۳۸۷/۲/۱۲

تاریخ

پوست

ابداع، اختراع و ارتقای محصولات و روشها می‌شود.

ح - کمک به تأسیس و توسعه صندوقهای غیردولتی پژوهش و فناوری.

ط - پیش‌بینی تمهیدات و سازوکارهای لازم به منظور ارزش‌گذاری و مبادله محصولات نامشهود دانایی محور.

- ۴۶ - ماده

دولت موظف است به منظور برپاسازی نظام جامع پژوهشی و فناوری، اقدام‌های ذیل را انجام دهد:

الف - طراحی و پیاده‌سازی نظام ملی نوآوری براساس برنامه جامع توسعه فناوری و گسترش صنایع نوین.

ب - ساماندهی نظام پژوهش و فناوری کشور (تا پایان سال اول برنامه چهارم) از طریق تعیین اولویت‌ها، هدفمند کردن اعتبارات و اصلاح ساختاری واحدهای پژوهشی در قالب مأموریت‌های ذیل:

- تربیت نیروی انسانی روزآمد در فرآیند پژوهش و فناوری.

- توسعه مرزهای دانش.

- تبدیل ایده به محصولات و روش‌های جدید.

- تدوین و تولید دانش فنی و انجام تحقیقات نیمه صنعتی.

- انتقال و جذب فناوری.

- پژوهش به منظور افزایش توان رقابتی بخش‌های تولیدی و خدماتی کشور.

- انجام پژوهش‌های کاربردی درخصوص حل مشکلات کشور.

ج - نوسازی شیوه‌های مدیریت بخش پژوهش از جمله: ایجاد شبکه‌های واحدهای پژوهش و فناوری همگن به عنوان دستگاههای اجرایی با مأموریت توزیع هدفدار و بهینه اعتبارات تحقیقاتی و نظارت و پایش فعالیتها در زمینه‌های علمی مربوطه با



## بین‌المللی

تکیه بر شاخصهای جهانی.

د - توسعه همکاریهای مؤثر بین‌المللی در عرصه پژوهشی و فناوری از طریق اصلاح و ساده‌سازی قوانین و مقررات مربوطه.

ه - افزایش یکنواخت سرمایه‌گذاری دولت در امر پژوهش و فناوری (موضوع مأموریتهای مندرج در بند «ب») به میزان حداقل دو درصد (۲٪) تولید ناخالص داخلی از محل اعتبارات عمومی دستگاههای اجرایی و یک درصد (۱٪) درآمد عملیاتی شرکتهای دولتی، بانکها (به استثنای سود سپرده‌های بانکی) و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و بخش غیردولتی تا پایان برنامه چهارم و سمت‌دهی سرمایه‌گذاری فرق در جهت پژوهش‌های مأموریت‌گرا و تقاضا محور.

## ماده ۴۷ -

به منظور ایجاد و توسعه شرکتهای دانش‌بنیان و تقویت همکاریهای بین‌المللی، اجازه داده می‌شود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارکهای علم و فناوری درجهت انجام مأموریت‌های محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد درخصوص روابط کار، معافیت‌های مالیاتی و عوارض، سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی برخوردار گردند.

## ماده ۴۸ -

دولت موظف است به منظور ارتقای پیوستگی میان سطوح آموزشی و توسعه فناوری، کارآفرینی و تولید ثروت در کشور، در طول برنامه چهارم اقدام‌های ذیل را انجام دهد :

الف - زمینه‌سازی و انجام حمایت‌های لازم برای ایجاد شرکتهای غیردولتی توسعه فناوری و شرکتهای خدماتی مهندسی با مأموریت تولید، انتقال و جذب فناوری.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

## بیانیه

پیش

شماره ۸۱۱۵

تاریخ ۲۷/۰۴/۱۳۹۳

ب - تدوین ضوابط و ارائه حمایت‌های لازم در راستای تشویق طرف‌های خارجی قراردادهای بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی برای انتقال بخشی از فعالیتهای تحقیق و توسعه مربوط به داخل کشور و انجام آن با مشارکت شرکتهای داخلی.

ج - اتخاذ تدابیر لازم درجهت اصلاح نظام آموزش کشور و آزمونهای ورودی دانشگاهها با توجه به سوابق تحصیلی در سالات دوره متوسطه و جلب مشارکت دانشگاهها به منظور ارتقای توانایی خلاقیت، نوآوری، خطرپذیری و کارآفرینی آموزش گینندگان و ایجاد روحیه آموختن و پژوهش مستقل در میان نسل جوان.

- ۴۹ - ماده

دولت موظف است برای زمینه‌سازی و تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش‌مدار، خلاق و کارآفرین، منطبق با نیازهای نهضت نرم‌افزاری با هدف توسعه کمی و کیفی، از ابتدای برنامه چهارم اقدامات ذیل را در مأموریت‌ها و ساختار دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی برای پاسخگویی به نیازهای بخش‌های مختلف کشور به انجام برساند:

الف - دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستان‌های تخصصی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند صرفاً براساس آیین‌نامه‌ها و مقررات اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خاص، مصوب هیأت‌های امنی مربوط که به تأیید وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد می‌رسد، بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی، قانون استخدام کشوری و سایر قوانین و مقررات عمومی اداری و مالی و استخدامی اداره خواهند شد و تا زمانی که آیین‌نامه‌ها و مقررات موردنیاز به تصویب هیأت امناء نرسیده است طبق مقررات سابق عمل خواهد شد. اعتبارات هزینه‌ای



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بررسی

شماره ۸۱۹۵

تاریخ

پیوست ۴۷۶ / ۷۲۱

از محل بودجه عمومی دولت براساس قیمت تمام شده به دستگاههای اجرایی یادشده اختصاص می‌یابد. اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارائی‌های سرمایه‌ای و اختصاصی این مؤسسات کمک تلقی شده و پس از پرداخت به هزینه قطعی منظور می‌گردد. سهم دولت در هزینه‌های آموزش عالی بخش دولتی برمبنای هزینه سرانه تعیین و نسبت آن به بودجه عمومی دولت براساس رشد پوشش جمعیت دانشجویی در مقایسه با عدد مشابه در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران افزایش می‌یابد.

ب - هرگونه اصلاح ساختار مالی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستانهای تخصصی منحصرًا مشمول مفاد این ماده می‌باشدند.

ج - اصلاح، ساده‌سازی و پیش‌بینی قوانین، مقررات و ساختارهای اجرایی ویژه برای دانشگاههای کشور با هدف گسترش ارتباطات علمی - بین‌المللی، با دانشگاهها و مراکز علمی، تحقیقاتی جهان و تسهیل مبادلات مالی و تردید دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاهها و دعوت و بکارگیری اعضای هیأت علمی و متخصصان خارج از کشور و جذب دانشجویان خارجی با اخذ شهریه تحصیلی، تأسیس شعب دانشگاههای خارجی طبق ضوابط وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجاز می‌باشد.

حقوق و مزایای اعضای هیأت علمی ایرانی مقیم خارج از کشور، اعضای هیأت علمی خارجی و متخصصان مدعو با تصویب هیأت امنا از محل بودجه عمومی دانشگاه قابل پرداخت است.

د - ارزیابی مستمر دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی دولتی و خصوصی توسط وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری انجمن‌های علمی و مداخله براساس آن و سرمایه‌گذاری در علوم



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیانی

پیش

تاریخ

۱۳۶۹/۰۷/۲۷

شماره

۸۱۱۵

منتخب و تکیه بر ایجاد قطب‌های علمی براساس مزیت‌های نسبی و نیازهای آتی کشور.

هـ- بازنگری در رشته‌های دانشگاهی بر مبنای نیازهای اجتماعی، بازار کار و

تحولات علمی، در راستای توسعه علوم میان رشته‌ای با تأکید بر علوم انسانی.

و - ایجاد تولیت واحد در سیاستگذاری و مدیریت امور مربوط به استعدادهای

درخشنان و نیز بهره‌برداری بهینه از امکانات مادی و معنوی موجود در این زمینه،

وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی مجازند از

تأسیس باشگاه غیردولتی و صیانت از استعدادهای درخشنان کشور حمایت نمایند.

### - ۵۰ - ماده

به منظور پاسخگویی مناسب به افزایش تقاضا برای ورود به آموزش عالی با استفاده

بهینه از ظرفیت‌های موجود و حمایت از مشارکتها مرمدمی:

الف - به دستگاه‌های اجرائی دارای واحد آموزش عالی وابسته اجازه داده می‌شود

برای ظرفیت مازاد بر نیاز خود با اخذ مجوز از شورای گسترش آموزش عالی در مقطع

کاردانی دانشجو پذیرش کرده و هزینه آن را از متخصصان دریافت و صد درصد (۱۰۰٪) آن

را به حساب درآمد اختصاصی واریز نمایند. درآمد اختصاصی مذکور شامل مقادیر ماده

(۴) قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و

تحقیقاتی مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۸ است و براساس مقررات مربوط به اجرای این دوره‌ها و

ارتقای کیفیت واحد آموزشی اختصاص می‌یابد.

در مواردی که کسب آموزشها توسط آموزش گیرنده موجب تعهد خدمت یا ارتقاء

رتبه استخدامی فرد می‌گردد، دستگاه‌های مربوطه می‌بایستی مجوز لازم را از سازمان

مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اخذ کنند.

اجرای دوره‌های کارشناسی در رشته‌هایی که امکان برگزاری آن در دیگر دانشگاهها

میسر یا به صرفه و صلاح نباشد به صورت استثنای با اخذ مجوز از شورای گسترش آموزش



## بیان

شماره ۸۱۱۵

تاریخ

پیوست

عالی پلامانع است.

ب - به منظور دسترسی به فرصت‌های برابر آموزشی و ارتقای پژوهش جمعیت دانشجویی (نسبت جمعیت دانشجویی به جمعیت ۱۸ تا ۲۴ سال) به سی درصد (٪۳۰) تا پایان برنامه چهارم، به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی اجازه داده می‌شود از طریق تنوع بخشی به شیوه‌های ارائه آموزش عالی نسبت به برگزاری دوره‌های تحصیلی از قبیل: شبانه، نوبت دوم، از راه دور (نیمه حضوری)، آموزش‌های مجازی، دوره‌های مشترک با دانشگاه‌های معابر خارجی و دوره‌های خاص اقدام کرده و هزینه‌های مربوط را با تأیید وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد از داوطلبان اخذ و به حساب درآمد اختصاصی دانشگاهها واریز نمایند. درآمد اختصاصی مذکور مشمول مفاد ماده (۴) قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۸ است.

شهریه دانشجویان جانباز ۲۵٪ و بالاتر و فرزندان آنان، فرزندان شاهد، آزادگان و فرزندان آنان و دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از محل اعتبارات ردیف خاص و توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تأمین می‌شود. تعداد دانشجویان مشمول این بند به تفکیک هر استان باید همه ساله توسط نهادها و دستگاه‌های ذی‌ربط به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و کمیسیونهای برنامه و بودجه و محاسبات و آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی گزارش شود.

ج - به دولت اجازه داده می‌شود تسهیلات اعتباری به صورت وام بلندمدت قرض الحسن را در اختیار صندوقهای رفاه دانشجویان یا سایر نهادهای ذی‌ربط قراردهد تا بخشی از دانشجویان دوره‌های مذکور در بند (ب) این ماده و دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی و پیام نور که امکان پرداخت شهریه را ندارند بتوانند با استفاده از این وام شهریه خود را پرداخت و پس از فراغت از تحصیل به تدریج باز پرداخت کنند.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بیان

پیش

تاریخ

۸۱۱۵

شماره

۷۷۵/۲۷/۹۳

د

د - دولت موظف است به منظور حمایت از دانشجویان، آن عده از مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی دارای مجوز از وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که صندوق رفاه دانشجویان آنها تشکیل نشده است اعتبار خاصی را علاوه بر اعتبارات معمول به طور موقت در اختیار صندوق رفاه دانشجویان قرار دهد تا به عنوان وام قرض الحسنه بلندمدت در اختیار دانشجویان این‌گونه مؤسسات قرار گیرد. استفاده کنندگان وام مذکور موظف به بازپرداخت آن در اقساط بلندمدت پس از فراغت از تحصیل هستند.

ه - دانشگاه پیام نور از محل دریافت شهریه از دانشجویان، کمکهای مردمی و اعتبارات بودجه عمومی اداره می‌گردد.

و - به دولت اجازه داده می‌شود به طرحهای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در زمینه ایجاد و توسعه واحدهای آموزش عالی در صورت انطباق با ضوابط و سیاستهای آموزش عالی کشور و حسب مورد براساس ضوابط وزارت‌خانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری از محل بودجه عمومی، یارانه سود اعتبارات بانکی اعطای کند. ایجاد آموزشکده‌های غیردولتی به منظور توسعه دوره‌های کاردانی علمی - کاربردی، در اولویت استفاده از تسهیلات بانکی مذکور خواهد بود.

ز - وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند به منظور ارتقاء توانمندی دانشگاههای مادر و مهم دولتی کشور در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی در مقایسه با دانشگاههای معتبر بین‌المللی برنامه ویژه‌ای تهیه و حداقل تا پایان سال اول برنامه به تصویب هیأت وزیران بررسانند.

ح - اعطای مدرک و یا واسطه شدن در اعطای مدرک دانشگاهی به هر صورت و تحت هر عنوان بدون اخذ مجوز از وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذیربط ممنوع و اشخاص مختلف مشمول ماده واحده قانون تعطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون

## بیان

۱۱۱۵

شماره

۱۳۷۹/۰۱/۱۵

تاریخ

پیش

اخذ مجوز قانونی دائر شده و می‌شوند مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۷ می‌باشند.

ط - اعطای موافقت اصولی و فراهم نمودن سازوکار لازم برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی درز مینه ایجاد و توسعه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی توسط وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صورت می‌پذیرد.

ضوابط راه‌اندازی مؤسسات مذکور پس از تکمیل و آماده بودن مؤسسات برای بهره‌برداری و مدیریت علمی مجری خواهد بود.

ی - به منظور جلوگیری از خروج بی‌رویه سرمایه‌های انسانی، فکری، علمی و فنی کشور، دولت موظف است در سال اول برنامه چهارم توسعه ضمن انجام مطالعات و بررسی راهکارهای مناسب، اقدامات قانونی لازم را به عمل آورد.

### - ۵۱ -

بند (الف) ماده (۱۵۴) و بندی‌های (الف) و (ب) ماده (۱۴۴) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفیذ می‌گردد.

### - ۵۲ -

دولت موظف است به منظور تضمین دسترسی به فرصت‌های برابر آموزشی به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته، گسترش دانش، مهارت و ارتقاء بهره‌وری سرمایه‌های انسانی به ویژه برای دختران و توسعه کمی و کیفی آموزش عمومی، اقداماتی ذیل را به انجام برساند:

- الف - توسعه زمینه‌های لازم برای اجرای برنامه آموزش برای همه.
- ب - اجباری کردن آموزش تا پایان دوره راهنمایی، به تناسب تأمین امکانات و



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانی

پیش  
پشت

شماره

۱۱۱۵

۷۷۷۷۷۷۷۷

تیخ

پیش  
پشت

به تدریج در مناطقی که آموزش و پژوهش اعلام می‌کند به طوری که در پایان برنامه چهارم این امر محقق گردد.

ج - علاوه بر تأمین اعتبارات عمومی بخش آموزش، نسبت به اتخاذ تدابیر لازم به منظور توسعه استقلال مالی، مدیریتی و اجرائی واحدهای آموزشی (مدارس)، در جهت استفاده هرچه بیشتر از سرمایه و توان اجرایی بخش غیردولتی، در توسعه ظرفیتها و ارتقاء بهره‌وری آنها اقدام نماید.

د - اصلاحات لازم را در زمینه برنامه‌های آموزشی و درسی و تعمیق و بهبود آموزش ریاضی، علوم و زبان انگلیسی انجام دهد.

ه - ارتقاء توانایی و مهارت حرفه‌ای معلمان، با تدوین استانداردهای حرفه‌ای معلم، از جهت دانش، رفتار و عملکرد با استفاده از تجارب بین‌المللی و شرایط بومی کشور.

و - افزایش انگیزه شغلی معلمان با تأمین جایگاه و منزلت حرفه‌ای مناسب و اصلاح نظام پرداخت متناسب با میزان بهره‌وری و کیفیت خدمات آنها.

ز - در صورتی که خروجی نیروی انسانی وزارت آموزش و پژوهش در طول سالهای برنامه چهارم توسعه بیش از میزان پیش‌بینی شده در جدول شماره (۹) این قانون برای دستگاه فوق باشد، آموزش و پژوهش مجاز است پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نسبت به کارگیری حداقل نیمی از میزان مازاد بر سهمیه خروجی پیش‌بینی شده، با اولویت در مناطق کمتر توسعه یافته و منحصراً برای امر آموزش اقدام نماید.

ح - تدوین و اجرای نظام سنجش صلاحیت علمی و رتبه‌بندی معلمان و ارتقاء سطح آموزشی آنان.

ط - برنامه‌ریزی برای تدوین برنامه آموزشی ارتقاء سلامت و شیوه‌های زندگی

سالم.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانی

شماره

تاریخ

پیوست

ی - تدوین و اجرای طرح راهبردی سوادآموزی کشور، با درنظرگرفتن شرایط جغرافیائی، زیستی، اجتماعی و فرهنگی مناطق مختلف کشور با رویکرد جلب مشارکتهای مردمی و سازمانهای غیردولتی به طوری که تا پایان برنامه چهارم، با سوادی افراد حداقل زیرسی سال به طور کامل تحقق یابد.

ک - بهره‌گیری از فناوری اطلاعات در تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی و درسی کلیه سطوح و تجهیز مدارس کشور، به امکانات رایانه‌ای و شبکه اطلاع‌رسانی.

ل - روزآمد نگهداشتن دانش و مهارت‌های کارکنان آموزش و پرورش در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات.

م - پیش‌بینی تسهیلات و امکانات لازم برای نوسازی، مقاوم‌سازی و استاندارد و متناسب نمودن فضاهای آموزشی، به ویژه مدارس دخترانه و تنظیم سازوکارهای حمایتی از خیرین مدرسه‌ساز.

ن - وضع و اجرای مقررات لازم برای تأمین، جذب و نگهداشت نیروی انسانی مورد نیاز مناطق کمتر توسعه یافته کشور از قبیل صدور مجوزهای استخدامی، در قالب جدول شماره (۹) این قانون خرید خدمات آموزشی و اقدامهای رفاهی.

س - فراهم کردن امکانات مناسب برای رفع محرومیت آموزشی از طریق گسترش مدارس شبانه‌روزی، روستا مرکزی و خوابگاههای مرکزی، آموزش از راه دور و رسانه‌ای و تأمین تغذیه، آمد و شد و بهداشت دانش آموزان و سایر هزینه‌های مربوط به مدارس شبانه‌روزی و نیز ایجاد و گسترش اماکن و فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی به تناسب جنسیت و تهیه و اجرای برنامه‌های لازم برای گسترش آموزش پیش‌دبستانی و آمادگی به ویژه در مناطق دوزبانه.

ع - آئین‌نامه اجرائی بندهای (و)، (ح)، (ی)، (م) و (ن) این ماده به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

۱۱۱۰

شماره

۱۳۸۲/۱۱/۱۵ تاریخ

پیت

## بیانی

ماده ۵۳ -

مواد (۱۴۹) و (۱۵۱) و بند (الف) ماده (۱۴۷) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.

ماده ۵۴ -

الف - دستگاههای اجرایی موظفند در صدی از اعتبارات هزینه‌ای خود را برای طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی ضمن خدمت کارکنان خود (خارج از نظام آموزش عالی رسمی کشور) در برنامه آموزش کارکنان دولت پیش‌بینی و در موارد زیر هزینه کنند:

- ۱ - دوره‌های آموزشی ضمن خدمت مناسب با مشاغل مورد تصدی کارکنان به منظور افزایش سطح کارایی و ارتقای مهارت‌های شغلی آنان (به خصوص برای زنان) به ویژه از طریق آموزش‌های کوتاه مدت.
- ۲ - دوره آموزشی ویژه مدیران.

ب - کلیه دستگاههای اجرایی موظفند در چارچوبی که سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین می‌کند، حداقل طی مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، برنامه‌های آموزشی سالانه خود را برای دوران برنامه چهارم تهیه و اجرا نمایند.

آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل؛ تعیین سهم اعتباری و چگونگی هزینه‌نمودن اعتبار بند (الف) این ماده و پیش‌بینی الزامات و تشويقات قانونی طی مدت سه ماه پس از تصویب این قانون بنابراین پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۵۵ -

دولت مکلف است به منظور گسترش دانش و مهارت، اصلاح هرم تحصیلی نیروی



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## برگزاری

شماره ۱۱۱۵

تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۱۹

پیش

کار و ارتباط و توانمندسازی سرمایه‌های انسانی، کاهش فاصله سطح دانش و مهارت نیروی کارکشور با سطح استانداردهای جهانی و ایجاد فرصتهای جدید شغلی برای جوانان، برای نظام آموزش فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی کشور، ظرف مدت یک سال از تاریخ تصویب این قانون در محورهای زیر، سازوکارهای لازم را تهیه و با پیش‌بینی الزامات مناسب اجرا نماید:

الف - انجام اقدامات قانونی لازم به منظور برپایی نهاد سیاستگذار در آموزش فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی، با توجه به تجربیات جهانی و داخلی به عنوان مرجع اصلی تصویب چشم‌اندازها، راهبردها و سیاستهای کلان بخش و تا زمان شکل‌گیری نهاد ستاد هماهنگی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای موضوع ماده (۱۵۱) قانون برنامه سوم توسعه به کار خود ادامه خواهد داد.

ب - استمرار نظام کارآموزی و کارورزی برای تمام آموزش‌های رسمی (متوسطه و عالی)، غیررسمی فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی.

ج - تدوین نظام استاندارد و ارزیابی مهارت نیروی کارکشور با رویکرد بین‌المللی.

د - طرح جامع توسعه منابع انسانی موردنیاز این بخش شامل؛ جذب، انگیزش، ارتقای شغلی، آموزش، بهسازی و نگهداشت نیروی انسانی.

ه - نظام حمایت از مؤسسات و بنگاههای دولتی و بخش غیردولتی، در توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته.

و - نوسازی و بازسازی ساختارها، امکانات و ارتقای کیفیت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی و توسعه مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای، فناوری اطلاعات و ارتباطات با حداقل مشارکت بخش خصوصی و تعاونی و بهره‌گیری از همکاریهای بین‌المللی.

ز - استفاده از توان و امکانات بخش‌های دولتی و غیردولتی، در توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فقریز

## بیانی

پیش

۱۴۰۴ / ۲ / ۱۵

۸۱۱۰

شماره

تیخ

پیش

ح - نیازمنجی و برآورد نیروی انسانی کارداری موردنیاز و صدور مجوز لازم و حمایت به منظور تأسیس و توسعه مراکز آموزش دوره‌های کارداری در بخش خصوصی و تعاونی، به نحوی که تا سال چهارم برنامه، ظرفیت‌های موردنیاز ایجاد گردد.

- ماده ۵۶ -

دولت مکلف است در پایان سال اول برنامه، به منظور شکل دهن «منظومه آمار ملی و مکانی کشور» نسبت به تهیه برنامه ملی آمار مبتنی بر اصلاح و تقویت نهاد مدیریت اطلاعات و آمار ملی کشور، استانداردها، ضوابط، تولید و ارائه آمارهای ثبتی، تقویت و ایجاد پایگاههای اطلاعات آماری و اطلاع رسانی، ارتقای فرهنگ آماری، چگونگی تعامل دستگاهها، راهبری، هماهنگی‌های لازم را انجام و جهت اجرا و عملیاتی نمودن آن طی برنامه اقدام نماید.

- ماده ۵۷ -

دولت موظف است بمنظور توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات، تحقق اقتصاد مبتنی بر دانایی و کسب جایگاه برتر منطقه اقدام‌های ذیل را انجام دهد :

الف - برای رفع انحصار و ایجاد رقابت به منظور ایجاد شبکه‌ها و ارائه خدمات ارتباطی (پستی و مخابراتی) و فناوری اطلاعات توسط بخششای تعاونی و خصوصی به صورت مستقل و موازی با بخش دولتی در مقابل اخذ حق امتیاز و حق فریکانس، با رعایت سازوکار مقرر در ماده (۳۸) این قانون اقدام نماید.

ب - دولت موظف است تا پایان برنامه چهارم به منظور برقراری تسهیلات لازم جهت دسترسی به ارتباطات گسترده با کیفیت و تمہید و گسترش فرصت‌های نوین خدمات و رشد برای آحاد جامعه و خانوارها، مؤسسات و شرکتها، شبکه‌ای شدن قلمروها، برپایی و تقویت اقتصاد شبکه‌ای زمینه ارتقاء ضریب نفوذ ارتباطات ثابت، سیار و اینترنت کشور



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر مرس

## برگزاری

شماره ۱۱۱۵

تاریخ

پرست

حداقل به ترتیب پنجاه درصد (۰/۵۰)، سی و پنج درصد (۰/۳۵) و سی درصد (۰/۳۰) آحاد جمعیت کشور و همچنین ایجاد ارتباط پرظرفیت و چند رسانه‌ای حداقل در شهرهای بالای پنجاه هزار نفر و افزایش ظرفیت خدمات پستی به بیست مرحله بر نفر را فراهم آورد.

ج - تأمین و تضمین ارائه خدمات پایه ارتباطی و فناوری اطلاعات در سراسر کشور.

د - تهیه لایحه «قانون جامع ارتباطات» در سال اول برنامه چهارم.  
ه - تأمین هزینه و تضمین ارائه خدمات پایه ارتباطی و فناوری اطلاعات در نقاط محروم و نقاط روستایی و ایجاد بهبود توسعه زیرساختهای ارتباطی و فناوری اطلاعات از محل دریافت حق امتیاز واگذاری مجوز ایجاد شبکه و فعالیت به بخش‌های تعاونی و خصوصی و سایر منابع.

- ۵۸ -

به منظور کمک به رشد و توسعه اقتصادی، به شرکتهای دولتی مخابراتی اجازه داده می‌شود قسمتی از فعالیتهای خود را در زمینه‌های نگهداری و بهره‌برداری، طراحی، مهندسی، نصب و راه‌اندازی، آزمایش و تحویل تجهیزات و شبکه‌ها با رعایت خط مشی‌های دولت به بخش‌های تعاونی و خصوصی داخلی واگذار کند.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بخش‌های

شماره  
۱۱۱۵  
تاریخ  
۲۱/۰۴/۱۳۹۴  
پیش

### بخش دوم - حفظ محیط زیست، آمایش سرزمین و توازن منطقه‌ای

#### فصل پنجم - حفظ محیط زیست

- ۵۹ -

دولت موظف است برای تسريع در اجرای برنامه عمل حفاظت و بهره‌برداری از تنوع زیستی کشور، هماهنگی لازم را بین دستگاههای ذی‌ربط ایجاد نماید. شاخص‌های تنوع زیستی کشور می‌بایست تا پایان برنامه چهارم به سطح استانداردهای جهانی نزدیک شوند و وضعیت مناسب یابند.

- ۶۰ -

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و سایر دستگاههای مرتبط به منظور برآورده ارزش‌های اقتصادی منابع طبیعی و زیست محیطی و هزینه‌های ناشی از آلودگی و تخریب محیط زیست در فرآیند توسعه و محاسبه آن در حسابهای ملی، نسبت به تنظیم دستورالعمل‌های محاسبه ارزشها و هزینه‌های موارد دارای اولویت از قبیل؛ جنگل، آب، خاک، انرژی، تنوع زیستی و آلودگی‌های زیست محیطی در نقاط حساس اقدام و در مراجع ذی‌ربط به تصویب برساند. ارزشها و هزینه‌هایی که دستورالعمل آنها به تصویب رسیده، در امکان سنجی طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای در نظر گرفته خواهد شد.

- ۶۱ -

دولت موظف است به منظور تقویت و توانمندسازی ساختارهای مرتبط با محیط



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیانیه

شماره ۱۱۱۵

۱۴۰۳/۱۲/۱۴ آیین

پوست

زیست و منابع طبیعی، سازوکارهای لازم را جهت گسترش آموزش‌های عمومی و تخصصی محیط زیست در کلیه واحدهای آموزشی و مراکز آموزش عالی، حمایت از سرمایه‌گذاری در بخش محیط زیست و منابع طبیعی، ایجاد تقویت ساختارهای مناسب برای فعالیتهای زیست محیطی در دستگاههای اثربخش بر محیط زیست تنظیم و برقرار نماید.

- ۶۲ -

دولت مکلف است در طول برنامه چهارم اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

الف - طرح خوداظهاری برای پایش منابع آلوده‌کننده را آغاز نماید. کلیه واحدهای تولیدی، خدماتی و زیربنایی باید براساس دستورالعمل سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به نمونه برداری و اندازه‌گیری آلودگیها و تخریبهای خود اقدام و نتیجه را به سازمان مذکور ارائه دهند. واحدهایی که تکالیف این بند را مراحت ننمایند مشمول ماده (۳۰) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ خواهند بود.

ب - به منظور جلوگیری از افزایش بی‌رویه مصرف سموم دفع آفات نباتی و کودهای شیمیایی، اتخاذ روشی نماید که موجبات استفاده بیشتر از کود کمپوست و مبارزه بیولوژیک به تدریج فراهم شود. ضوابط ورود، ساخت، فرمولاسیون و مصرف کودهای شیمیایی و سموم دفع آفات نباتی از جهت تأثیرات زیست محیطی را توسط وزارت‌خانه‌های جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان حفاظت محیط زیست و مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران بررساند.

ج - ارائه برنامه مدیریت پسماندهای کشور و اتخاذ روشی که با همکاری شهرداریها، بخشداریها، دهیاریها در وهله اول در سه استان مازندران، گیلان و گلستان اجرا شود به طوری که در پایان برنامه چهارم، جمع آوری، حمل و نقل، بازیافت و دفع کلیه پسماندها با روش‌های فنی زیست محیطی و بهداشتی انجام شود. همچنین ضمن تأمین



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیانیه

۸۱۱۰

۱۴/۲۱/۱۴

شماره

تاریخ

پوست

اعتبارات لازم، کلیه شبکه‌ها و تأسیسات جمع آوری و تصفیه فاضلاب در دست اجرای استانهای خوزستان، گیلان، مازندران، گلستان و تهران و شهرهای مرکز استانها را تکمیل و به مرحله بهره‌برداری رسانده و مطالعات سایر شهرها را انجام و با توجه به اولویت به مرحله اجرا بررساند.

ماده ۶۳ -

دولت مكلف است:

الف - در طول برنامه چهارم، میزان آلودگی هوای شهرهای تهران، اهواز، اراک، تبریز، مشهد، شیراز، کرج و اصفهان را در حد استاندارد مصوب شورای عالی حفاظت محیط زیست کاهش دهد.

آین نامه اجرایی این بند توسط سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت‌خانه‌های نفت، صنایع و معادن، بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی، راه و ترابری و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران رسانده شود.

ب - در طول برنامه چهارم، تمهداتی اتخاذ کند که کلیه خودروها و موتورسیکلت‌های فرسوده کشور از رده خارج شوند.

ماده ۶۴ -

دولت موظف است حداقل تا پایان سال اول برنامه چهارم، به منظور ساماندهی و جلوگیری از آلودگی و تخریب سواحل، با اولویت دریای خزر، طرح جامع ساماندهی سواحل که متضمن اقدام‌های ضروری همچون؛ تعیین و آزادسازی حریم، استقرار مدیریت یکپارچه سواحل، ضوابط و استانداردهای زیست محیطی و دریانوردی، صیادی و آبزی پروری بازبینی و اصلاح و تکمیل قوانین و مقررات را همراه با تعیین مسؤولیت دستگاههای ذی ربط در زمینه سیاستگذاری اجرا و نظارت تدوین نماید.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فقریم

## بیان

شماره ۱۱۱۰

تاریخ ۲۷/۹/۱۳۸۴

پیغام

تبصره - دولت موظف است کلیه وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی را به شکلی ساماندهی نماید که تا پایان برنامه چهارم، عقب نشینی شصت (۶۰) متر حریم دریا صدر رصد (٪ ۱۰۰) انجام پذیرد.

آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت‌خانه‌های مسکن و شهرسازی، کشور، جهاد کشاورزی، راه و ترابری، نیرو و عدال‌الزوم سایر دستگاههای ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ۶۵ - ماده

سازمان حفاظت محیط زیست مكلف است :

الف - در راستای ارتقای آگاهی‌های عمومی و دستیابی به توسعه پایدار با همکاری دستگاههای ذی‌ربط، برنامه آموزش همگانی زیست محیطی کشور را با تأکید بر گروههای اثربخش و اولویت دار تدوین و از ابتدای برنامه چهارم به تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست برساند. کلیه دستگاههای ذی‌ربط، رسانه‌های دولتی و صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ملزم به اجرای برنامه‌های آموزشی بدون دریافت وجه موضوع این ماده قانونی می‌باشند.

ب - نظام اطلاعات زیست محیطی کشور را در سطوح منطقه‌ای، ملی و استانی تا پایان سال اول برنامه چهارم ایجاد نماید تا زمینه پایش، اطلاع رسانی و ارزیابی زیست محیطی فراهم گردد. دستگاههای ذی‌ربط مکلفند در تدوین و اجرایی نمودن این نظام همکاری نمایند.

- ۶۶ - ماده

دولت موظف است نسبت به تدوین اصول توسعه پایدار بوم شناختی، به ویژه در



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بیانی

۸۱۱۰

شماره

۳۶۸ / ۲۷ / ۹۷

تاریخ

پیمان

الگوهای تولید و مصرف و دستورالعمل‌های بهینه‌سازی مربوطه اقدام نماید. دستگاههای مرتبط موظف به رعایت اصول و دستورالعمل‌های مذکور در طرحها و برنامه‌های اجرایی خود می‌باشند.

- ۶۷ - ماده

کلیه دستگاههای اجرایی و مؤسسات ونهادهای عمومی غیردولتی موظفند جهت کاهش اعتبارات هزینه‌ای دولت، اعمال سیاستهای مصرف بهینه منابع پایه و محیط زیست برای اجرای برنامه مدیریت سبز شامل مدیریت مصرف انرژی، آب، مواد اولیه و تجهیزات (شامل کاغذ)، کاهش مواد زائد جامد و بازیافت آنها (در ساختمانها و وسایط نقلیه) طبق آیین نامه‌ای که توسط سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری دستگاههای ذی ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید اقدام نمایند.

- ۶۸ - ماده

الف - برنامه مدیریت زیست بومی در زیست بوم‌های حساس، به ویژه دریاچه ارومیه تهیه و به مرحله اجرا درمی‌آید. سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت‌خانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی، آیین نامه اجرایی این ماده را تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رساند.

ب - به منظور جلوگیری از شکار بی‌رویه و نابودی تنوع زیستی، دولت مکلف است با همکاری مراجع ذی ربط در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران ترتیبی اتخاذ نماید تا ضمن محدود کردن پروانه حمل اسلحه شکاری و بازنگری در ضوابط صدور پروانه‌های مذکور، تعداد سلاحهای شکاری را متناسب با جمیعت قابل برداشت از حیات وحش به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست بررساند و نسبت به جمع آوری سلاحهای



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رسم

## بیان

شماره ۸۱۱۵

تاریخ ۱۴/۰۹/۹۷

پیش

غیر مجاز تا پایان برنامه چهارم اقدام نماید.

- ۶۹ -

الف - برنامه جامع حفاظت، احیاء، بازسازی ذخایر و رفع الودگی و ضوابط بهره‌برداری پایدار از محیط‌های دریابی کشور، تا پایان سال اول برنامه چهارم تهیه و به مرحله اجرا گذارده شود.

آئین‌نامه اجرائی این بند، مشترکاً توسط سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت جهاد کشاورزی، با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت اصول (۷۲) و (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای تقلیل آلاینده‌های وارد به محیط زیست و تخریب آن، «صندوق ملی محیط زیست» وابسته به سازمان حفاظت محیط زیست را تأسیس کند. منابع مورد نیاز صندوق یاد شده برای انجام فعالیتهای مذکور از طریق کمکهای بخش غیردولتی داخلی و خارجی تأمین می‌گردد. اساسنامه صندوق ملی محیط زیست مشترکاً توسط سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت امور اقتصادی و دارائی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ج - وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور تعیین تکلیف نهایی و ثبتیت مالکیت دولت بر عرصه‌های منابع ملی و دولتی تا پایان برنامه چهارم نسبت به اتمام عملیات ممیزی و تفکیک منابع ملی و دولتی از مستثنیات و اشخاص اقدام کند. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور باید تا صدور اسناد، نقشه‌های اراضی منابع ملی و دولتی را به عنوان اسناد رسمی پذیرفته و آنها را ملاک عمل قرار دهد.

- ۷۰ -

دولت مکلف است برنامه حفظ، احیاء، اصلاح، توسعه و بهره‌برداری از منابع



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیان

شماره ۸۱۱۵

۹۷/۰۲/۱۴

تاریخ

پیش

طبیعی تجدیدشونده را با توجه به اولویت‌های زیر تنظیم و به مورد اجراء بگذارد:

الف - خروج دام از جنگل و ساماندهی جنگل نشینان شمال تا پایان برنامه چهارم به میزان هفتاد درصد (۷۰٪) باقیمانده دام و جنگل نشینان در پایان سال ۱۳۸۳.

ب - کاهش پنجاه درصد (۵۰٪) دام مازاد از مراعع جهت تعادل بین دام و مرتع و همچنین لغو و اصلاح پروانه چراهای مربوطه.

ج - اجرای عملیات آبخیزداری در بیست درصد (۲۰٪) سطح حوزه‌های سدهای در دست اجرا، تمام شده و ده درصد (۱۰٪) حوزه‌های سایر مناطق.

د - توسعه زراعت چوب به میزان حداقل یکصد هزار هکتار، حذف تعرفه واردات چوب و تشدید مبارزه با قاچاق چوب.

ه - توسعه فضای سبز و جنگلهای دست کاشت به میزان حداقل پانصد هزار هکتار. همچنین اجرای عملیات کنترل کانونهای بحرانی بیابان‌زا به میزان حداقل یک و نیم میلیون هکتار.

و - اجرای عملیات پخش سیلان در حوزه‌های شهری، روستائی و سایر اراضی کشاورزی و منابع طبیعی به میزان یک و نیم میلیون هکتار به منظور ایجاد مراعع مشجر، تبدیل اراضی بیابانی به زراعی و تغذیه آبخوانها.

ز - پوشش کامل حناطنی در جنگلهای کشور (شمال، زاگرس، ارسباران، خلیج عمان و ایرانی - تورانی).

ح - پوشش کامل سوخت‌رسانی به عشایر، جنگل نشینان و روستائیان.

ط - گسترش مشارکت شوراهای روستائی و بسیج محلی در حفاظت از جنگلهای مراعع به میزان پانزده درصد (۱۵٪) از سطح عملیاتی.

ی - بهره‌برداری از جنگل صرفاً براساس تعدیل اکولوژیک و ضروریات حفظ جنگل صورت می‌گیرد. آئین نامه اجرائی این بند توسط وزارت جهاد کشاورزی با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و به تصویب دولت خواهد رسید.



## بیانی

شماره ۱۱۱۵

تاریخ ۲۷/۰۸/۱۴۰۰

پیش

- ۷۱ -

دولت مکلف است از سال اول برنامه چهارم به منظور پایداری منابع طبیعی و تنظیم مدیریت چرای مرانع و حفظ ذخایر زنگی دامها (دام عشاير) ترتیبی اتخاذ نماید که اجرای طرحهای مرتع داری و مدیریت مرانع از طریق عشاير ذی حق انجام گیرد و در همین راستا واگذاری اراضی مستعد قلمرو عشاير به خانوارهای کوچنده در چارچوب طرح ساماندهی اسکان عشاير با حفظ حقوق آنها صورت گیرد.

آئین نامه اجرائی این ماده با پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور حداقل ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ۷۲ -

ماده (۱۰۵) و بند (ج) ماده (۱۰۴) «قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه های آن» برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می گردد.

## فصل ششم - آمایش سرزمین و توازن منطقه‌ای

- ۷۳ -

دولت مکلف است به منظور توزیع مناسب جمعیت و فعالیتها در پهنه سرزمین، با هدف استفاده کارآمد از قابلیتها و مزیتهای کشور، با استفاده از مطالعات انجام شده، سند ملی آمایش سرزمین مشتمل بر سطوح ذیان را از ابتدای برنامه چهارم به مرحله اجرا

برآورده؛ پس از



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیان

پیش

شماره ۱۹۹۵  
۱۷/۱۲/۱۷

درآورده:

الف - سطح کلان شامل:

- ۱ - چشم انداز بلندمدت توسعه فضایی کشور، در چارچوب سیاستهای کلی نظام تحلیل شرایط منطقه‌ای و بین‌المللی و امکانات، محدودیتها و مزیتهای سرزمنی.
- ۲ - راهبردهای کلی توزیع جمعیت در سرزمنی، الگوی اسکان و نظام شهری و روستائی کشور.
- ۳ - راهبردهای خاص مناطق و عرصه‌هایی که به لحاظ «امنیتی و دفاعی»، «حفظ از منابع طبیعی، محیط زیست و میراث فرهنگی» دارای موقعیت ویژه می‌باشند.
- ۴ - پایگاه اطلاعات مکانی و جغرافیائی و اسناد تصویری مرتبط.

ب - سطح بخشی شامل:

- ۱ - راهبردهای هماهنگ و سازگار بلندمدت توسعه و توزیع فضایی بخش‌های مختلف اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی منطبق با ویژگیهای سرزمنی.
- ۲ - سیاستها و توصیه‌های منطقه‌ای و سرزمنی بخشها.
- ۳ - اقدامها و عملیات اولویت دار در توسعه بخش.

ج - سطح استانی شامل:

- ۱ - نظریه پایه توسعه استانها، حاوی بخش‌های محوری و اولویت دار در توسعه استان و تعیین نقش هر استان در تقسیم کار ملی.
- ۲ - سازمان فضایی توسعه استان (محورها و مراکز عمده در توسعه استان).
- ۳ - اقدامها و عملیات اولویت دار در توسعه استان.

تبصره - سندهای ملی توسعه بخش و سندهای ملی توسعه استان، موضوع فصل سیزدهم این قانون، براساس جهت‌گیری‌های سند ملی آمایش سرزمنی و متناسب با ویژگیهای هر یک تنظیم و پس از تصویب هیأت وزیران مبنای تنظیم عملیات اجرائی برنامه چهارم قرار می‌گیرد. دولت مکلف است لواح بودجه‌های سنتاتی را براساس اسناد



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بیان

شماره  
تیخ  
پیت

۱۳۷۴ / ۰۱ / ۱۲

فوق تنظیم و تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

- ۷۴ - ماده

دولت موظف است ظرف سال اول برنامه طرح جامع تقسیمات کشوری را که در بر دارنده شاخصهای ناظر بر بازنگری واحدهای تقسیماتی موجود برای ایجاد سطوح تقسیماتی جدید و با جهت‌گیری عدم تمرکز و تفویض اختیار به مدیران محلی و تقویت نقش استانداران به عنوان نمایندگان عالی دولت تهیه و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید. هرگونه ایجاد سطوح جدید باید با رعایت مفاد این ماده صورت گیرد.

- ۷۵ - ماده

دولت مکلف است به منظور هماهنگ‌سازی عملیات عمرانی و سرمایه‌گذاریهای جدید مناسب با شرایط در حال گذار ملی و بین‌المللی، با رعایت موازین آینده‌نگری، تحلیل مناسب موقعیت منطقه‌ای و بین‌المللی کشور، ساختار فرهنگی هویت ایرانی - اسلامی، امکانات و قابلیتها و فرصتهای کشور، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

- الف - قرار دادن اسناد ملی آمایش سرزمین و کالبدی ملی به عنوان مرجع اصلی هماهنگی‌های بین‌بخشی، بین‌منطقه‌ای و بخشی - منطقه‌ای، در تصمیم‌گیریهای اجرائی.
- ب - به هنگام نمودن سند ملی آمایش سرزمین، مناسب با تحولات جهانی، منطقه‌ای، علمی و فنی و با بهره‌گیری از اطلاعات پایه‌ای و مکانی و تعامل سطوح خرد و کلان منطقه‌ای و بخشی، به گونه‌ای که برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سازگاری با سند ملی آمایش سرزمین تنظیم گردد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیان

شماره

۱۱۵

تاریخ

۱۳۷۸/۰۶/۲۲

پیغام

- ۷۶ -

- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است با همکاری سایر دستگاههای اجرائی ذی‌ربط، به منظور بهره‌گیری از قابلیتها و مزیتهای سرزمین در راستای ارتقاء نقش و جایگاه بین‌المللی کشور و تعامل مؤثر در اقتصاد بین‌المللی، راهبردها و اولویتهای آمایشی ذیل را در قالب برنامه‌های اجرایی از ابتدای برنامه چهارم، به مرحله اجرا درآورد:

الف - بهره‌گیری مناسب از موقعیت و توانمندیهای عرصه‌های مختلف سرزمین، برای توسعه علم و فناوری و تعامل فعال با اقتصاد جهانی، از طرق مختلف از جمله تعیین مراکز و پارکهای فناوری علمی، تحقیقاتی، تخصصی و همچنین تعیین نقش و عملکرد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی.

ب - استفاده مناسب از قابلیت و توان کلان شهرها، در جهت تقویت نقش فراملی و ارتقاء جایگاه بین‌المللی کشور، از طریق تقویت مدیریت توسعه، برنامه‌ریزی و اجرا در این شهرها، تعیین حوزه عملکرد فراملی و بین‌المللی هر یک و انتقال همزمان وظایف ملی و منطقه‌ای آنها به سایر شهرها.

ج - بهره‌گیری مناسب از قابلیتهای ترانزیتی کشور، از طریق اولویت‌بندی محورهای خاص در دالانهای ارتباطی شرقی - غربی و شمالی - جنوبی کشور و تدوین برنامه توسعه مبادی، شبکه‌ها و نقاط خاص واقع بر این محورها.

د - آماده‌سازی عرصه‌های مختلف سرزمین، برای پذیرش فعالیتهای جدید و ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب با قابلیت هرمنطقه، از طریق تکمیل، توسعه و تجهیز شبکه‌های زیربنایی.

ه - بهره‌گیری از آثار انتشاری سرمایه‌گذاریهای ملی و فراملی در توسعه مناطق پیرامونی (به ویژه دشت‌ها و پیرامون سدها)، از طریق تهیه برنامه‌های چندبخشی و گسترش شیوه‌های نوین معیشت و فعالیت و ساماندهی استقرار جمعیت و فعالیتها.

و - بهره‌گیری از منابع غنی نفت و گاز (به ویژه مناطق گازی پارس جنوبی)، در



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیانی

شماره  
تاریخ  
پوست

توسعه فعالیتهای مرتبط و صنایع انرژی بر و سازماندهی جدید استقرار جمعیت و فعالیتها در حاشیه جنوبی کشور برمبنای آن.

ز - توسعه مناطق مرزی با هدف تقویت همگرایی‌های ملی و پیوند مناطق مرزی با اقتصاد ملی و فرامملی.

ح - بهره‌گیری از قابلیتهای محیطی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مناطق روستایی کشور، از طریق توسعه منابع انسانی، تنوع بخشی به فعالیتهای اقتصادی، ساماندهی نظام ارائه خدمات سطح‌بندی شده و اصلاح نظام برنامه‌ریزی توسعه روستائی، با تأکید بر افزایش هماهنگی و محلی نمودن فرآیند آن.

- ۷۷ -

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است در راستای ایجاد هماهنگی بین فعالیتهای دستگاههای اجرائی، آن دسته از اهداف و مضامین برنامه چهارم که تحقق آنها مستلزم مشارکت چند بخش و چند استان می‌باشد را در قالب برنامه‌های ویژه (فرابخشی) تدوین و نقش هر یک از دستگاههای اجرائی را در چارچوب وظایف قانونی هر دستگاه مشخص نماید. کلیه دستگاههای اجرائی بخشی و استانی موظفند عملیات و اقدامهای این‌گونه برنامه‌ها را که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین می‌گردد، در برنامه اجرائی خود منظور و اجرا نمایند.

- ۷۸ -

به دولت اجازه داده می‌شود به منظور هماهنگی در امور عمرانی و توسعه‌ای بین استانی، نسبت به منطقه‌بندی کشور از دیدگاه آمایش سرزین و ایجاد نهادهای هماهنگ‌کننده و تعیین وظایف آنها در سطح فرا استانی اقدام نماید. آئین نامه اجرائی این ماده با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و هماهنگی دستگاههای ذی‌ربط تهیه



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیان

شماره

۱۳۸۷/۲/۹۷

تاریخ

پوست

و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- ۷۹ - ماده

نسبت معینی از درآمدهای واریز شده به خزانه معین هر استان، در قالب بودجه سالانه به تأمین بودجه استان (هزینه‌ای و سرمایه‌ای) همان استان اختصاص می‌یابد. نسبتها مذکور به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور توسط هیأت وزیران تعیین می‌گردد.

- ۸۰ - ماده

عنوانی برنامه‌های عمرانی و آن دسته از وظایف دولت که نتایج کاربردی آن از محدوده استان فراتر نیاشد (وظایف استانی) و می‌باشد در قالب بودجه استانی تأمین اعتبار شود، به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ۸۱ - ماده

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است به هنگام تنظیم بودجه سالانه، درآمدها و واگذاری دارائی‌های استانی پیش‌بینی شده توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استانها، که سرجمع آن در قانون بودجه مشخص شده است را در قالب ردیفها و عنوانی مستقل مشخص کرده و به تفکیک هر استان ابلاغ نماید.

- ۸۲ - ماده

الف - از ابتدای برنامه چهارم، بودجه سالانه استانها، براساس سند ملی توسعه استان به مرحله اجرا در می‌آید. بودجه سالانه استان شامل: درآمدها و سایر منابع استان،

## بیان

شماره  
۱۴۷ / ۲ / ۱۹  
تاریخ  
پیوست

سهم اختصاص یافته از منابع ملی و سرجمع اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارائی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه کل کشور می‌باشد و (به صورت «سنده بودجه سالانه استان» در قالب قراردادی تنظیم و بین رئیس شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور) مبادله می‌گردد.

ب - «سنده بودجه سالانه استان» که تعهدات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، برای اجرای برنامه توسعه استان را مشخص می‌نمایند، مشتمل بر اهداف کمی استان، شاخصهای هدف هر بخش، اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای و اعتبارات هزینه‌ای استان می‌باشد.

ج - طرحهای ملی که منافع آن شامل: چند استان و یا کل کشور می‌گردد، توسط دستگاههای اجرائی ملی اجرا خواهد شد.

د - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است نظام تنظیم بودجه استان را در چارچوب «سنده ملی توسعه استان» طرف مدت شش ماه از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند.

- ۸۳ -

دولت مکلف است در اجرای کامل نظام درآمد - هزینه استان، اقلام درآمدی زیر را به عنوان درآمد استانی وصول و از طریق خزانه‌داری کل به خزانه معین استان واریز و در اجرای وظایف جاری و عمرانی استانی، هزینه نماید:

الف - کلیه مالیات‌های مستقیم (به استثنای مالیات بر شرکهای دولتی).

ب - مالیات بر کالاهای و خدمات به استثنای حقوق ورودی.

ج - آن دسته از درآمدهای حاصل از مالکیت دولت که وصول آنها در همه استانهای کشور عمومیت دارد.

د - درآمدهای حاصل از خدمات که در استانها عرضه می‌شود و توسط

## بیانی

دستگاههای استانی و صول می‌گردد، به استثنای درآمد ناشی از انفال و خدمات قضائی دادگستری جمهوری اسلامی.

هد - درآمدهای حاصل از جرائم و خسارات که در استانها و صول می‌شود به استثناء درآمد ناشی از جرائم مبارزه با قاچاق و مواد مخدر.

- ۸۴ - ماده

مواد (۷۰)، (۷۱)، (۷۷) و (۱۸۱) «قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن» برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.

## بخش سوم - توسعه سلامت، امنیت انسانی و عدالت اجتماعی

### فصل هفتم - ارتقاء سلامت و بهبود کیفیت زندگی

- ۸۵ - ماده

دولت موظف است به منظور نهادن مدیریت، سیاستگذاری، ارزشیابی و هماهنگی این قلمرو از جمله: امنیت غذا و تغذیه در کشور، تأمین سبد مطلوب غذایی و کاهش بیماریهای ناشی از سوء تغذیه و گسترش سلامت همگانی در کشور، اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

الف - تشکیل «شورای عالی سلامت و امنیت غذایی» با ادغام «شورای غذا و تغذیه» و «شورای عالی سلامت» و تهیه و تصویب آئین نامه این شورا مشتمل بر ترکیب اعضاء، ساختار و شرح وظایف، ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بررسی

شماره

تاریخ

پوست

ب - «تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی لازم به منظور ارتقاء فرهنگ و سراد تغذیه‌ای جامعه پس از تصویب شورای عالی سلامت و امنیت غذایی.

سازمان صدا و سیما و جمهوری اسلامی ایران و دستگاههای اجرائی مکلفند در تدوین و اجرای برنامه جامع پاد شده با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی همکاری و از تبلیغ کالاهای مضر به سلامتی خودداری نمایند.

ج - تخصیص منابع اعتباری، تسهیلات بانکی و یارانه‌ای لازم برای تولید، تأمین، توزیع و مصرف مواد غذایی، درجهت دستیابی به سبد مطلوب غذایی و اختصاص منابع لازم برای شروع و تدارک برای ترویج غذای سالم در قالب میان وعده غذایی دانش آموزان و همچنین کمک غذایی برای افسار نیازمند، طبق مصوبه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی.

د - تهیه و اجرای برنامه‌های :

۱ - ایمنی غذا

۲ - کاهش ضایعات مواد غذایی از تولید به مصرف.

ماده ۸۶ -

دولت موظف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، لایحه حفظ و ارتقاء سلامت آحاد جامعه و کاهش مخاطرات تهدیدکننده سلامتی را مشتمل بر نکات ذیل تهیه و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه کند:

- کاهش حوادث حمل و نقل، از طریق شناسائی نشاط و محورهای حادثه‌خیز جاده‌ها و راههای موصلاتی و کاهش نقاط مذکور به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) تا پایان برنامه چهارم.

- تأکید بر رعایت اصول ایمنی و مقررات راهنمایی و رانندگی.

- ساماندهی و تکمیل شبکه فوریتهای پزشکی پیش بیمارستانی و بیمارستانی



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نسخه

## بیانیه

پیشنهاد

شماره ۱۱۹۵

تاریخ

پیشنهاد

کشور و کاهش مرگ و میر ناشی از حوادث حمل و نقل به میزان پنجاه درصد (٪۵۰) تا پایان برنامه چهارم.

- ارتقاء طرح ایمنی وسائل نقلیه موتوری و اعمال استانداردهای مهندسی انسانی و ایمنی لازم.

- کاهش مخاطرات تهدیدکننده سلامتی در محیط کار، آلاتی‌های هوا، آب، خاک، محصولات کشاورزی و دامی و تعریف مصادیق، میزان و نحوه تعیین و وصول عوارض و جرائم جبرانی و چگونگی مصرف منابع حاصله.

ماده ۸۷ -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دستگاههای ذی‌ربط مکلفند تا پایان سال اول برنامه چهارم، برنامه‌های جامع کاهش رفتارهای جنسی پرخطر، کاهش خطرات فردی و اجتماعی رفتارهای جنسی پرخطر، کاهش خطرات و زیانهای فردی و اجتماعی اعتیاد، پیشگیری و درمان بیماری ایدز و نیز برنامه کاهش بار بیماریهای روانی را تدوین و به اجرا در آورند.

ماده ۸۸ -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است به منظور زمینه‌سازی برای حضور مؤثر در بازارهای جهانی و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به مرکز رفع نیازهای سلامت و پزشکی منطقه، در چارچوب سیاستهای راهبردی تجاری، تسهیلات لازم را درخصوص معرفی توانایها، عرضه و بازاریابی خدمات سلامت و آموزش پزشکی و تولیدات، تجهیزات و فرآوردهای پزشکی و داروئی ارائه نماید، به نحوی که مقدار ارز حاصل از صادرات خدمات و تولیدات مزبور معادل سی درصد (٪۳۰) مصارف ارزی بخش بهداشت و درمان، در پایان سال پایانی برنامه چهارم باشد.

## برگزاری

۸۱۹۵

شماره

۷۷۸ / ۲ / ۴۲

تاریخ

پیمان

- ۸۹ ماده -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است به منظور ارتقاء مستمر کیفیت خدمات سلامت و تعالی عملکرد خدمات بالینی، افزایش بهره‌وری و استفاده بهینه از امکانات بهداشتی و درمانی کشور، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

- الف - تدوین، نظارت و ارزشیابی استانداردها و شاخصهای بهبود کیفیت خدمات و اصلاح رتبه‌بندی بیمارستانها براساس الگوی ارتقای عملکرد بالینی.
- ب - مشتری مدار نمودن واحدهای بهداشتی، درمانی، از طریق اصلاح فرآیندها و ساختار مدیریت اقتصادی (از جمله اصلاح نظام حسابداری، پرداخت مبتنی بر عملکرد، بودجه‌ریزی عملیاتی).

ج - اداره بیمارستانهای پیشنهادی دانشگاههای علوم پزشکی، به صورت هیأت امنائی و یا شرکتی و تنويض اختیارات مدیریت، جذب و به کارگیری نیروی انسانی و اداری - مالی به آنها در چارچوب تعریفهای مصوب.

د - تفکیک بیمارستانها از نظر تختهای آموزشی و غیرآموزشی و اعمال شاخصهای اعتباری و نیروی انسانی براساس آن.

ه - طراحی و استقرار نظام جامع اطلاعات سلامت شهروندان ایرانی.

- ۹۰ ماده -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است به منظور دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی، درمانی و منطقی نمودن آن متناسب با نیازها در نقاط مختلف کشور، نظام ارائه حداقل استاندارد خدمات بهداشتی، درمانی کشور را مبتنی بر سطح‌بندی خدمات طراحی نماید. ایجاد، توسعه و تجهیز یا تغییر در ظرفیتهای پزشکی و درمانی کشور و همچنین اختصاص نیروی انسانی جهت ارائه خدمات، مطابق با



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیانی

پوست

تیغ

۸۹۱۵

۱۳۷۸ / ۱۲ / ۴

شماره

سطح بندی خدمات درمانی کشور انجام خواهد شد. احداث، ایجاد و توسعه واحدهای بهداشتی و درمانی توسط دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون و نیروهای مسلح، صرفاً با تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب هیأت وزیران امکان پذیر خواهد بود.

درخصوص واحدهای سلامت و ایمنی محیط کار (H.S.E) طبق مقررات اختصاصی ذی ربط عمل خواهد شد.

تبصره - مناد این ماده شامل خدمات بهداشتی درمانی که از طریق سرمایه‌گذاری و اداره بخش خصوصی انجام می‌گردد، نمی‌باشد.

- ۹۱ - ماده

به منظور ارتقاء عدالت توزیعی در دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی و درجهٔ کاهش سهم خانوارهای کم درآمد و آسیب‌پذیر از هزینه‌های بهداشتی و درمانی آنها، توزیع منابع و امکانات بهداشتی و درمانی باید به نحوی صورت گیرد که «شاخص مشارکت عادلانه مالی مردم» به نود درصد (٪۹۰) ارتقاء یابد و سهم مردم از هزینه‌های سلامت حداقل از سی درصد (٪۳۰) افزایش نیابد و میزان خانوارهای آسیب‌پذیر از هزینه‌های غیرقابل تحمل سلامت به یک درصد (٪۱) کاهش یابد. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با مشارکت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور آئین نامه چگونگی متعادل نمودن سهم مردم در تأمین منابع بهداشت و درمان برای تحقق اهداف مذکور را ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.

- ۹۲ - ماده

به منظور افزایش اثربخش نظام ارائه خدمات سلامت در کشور و تقویت و توسعه



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیمه‌الی

شماره  
۷۷/۲/۱۸  
تاریخ  
پیوست

نظام بیمه خدمات درمانی، اقداماتی ذیل انجام خواهد شد:

- الف - کلیه شرکتهای بیمه تجاری و غیرتجاری صرفاً با رعایت قوانین و مقررات شورای عالی بیمه خدمات درمانی مجاز به ارائه خدمات بیمه پایه و مکمل می‌باشند.
- ب - تا پایان برنامه چهارم شورای عالی بیمه خدمات درمانی تمهیدات لازم جهت استقرار بیمه سلامت با محوریت پزشکی خانواده و نظام ارجاع را فراهم نماید.
- ج - به منظور تعمیم عدالت در بهره‌مندی از خدمات بهداشتی درمانی، خدمات بیمه پایه درمانی روستائیان عشایری، معادل مناطق شهری تعریف و اجرا می‌شود.
- د - کلیه اتباع خارجی مقیم کشور موظف به دارا بودن بیمه‌نامه برای پوشش حوادث و بیماری‌های احتمالی در مدت اقامت در ایران می‌باشند.
- ه - تأمین اعتبار بیمه‌های خدمات درمانی در بودجه‌های سنواتی در طول برنامه چهارم براساس سرانه واقعی خواهد بود که سالانه به تصویب هیأت دولت می‌رسد.
- و - آئین‌نامه اجرائی این ماده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طرف مدت سه ماه از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ۹۳ - ماده

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به درمان فوری و بدون قید و شرط مصدقه‌میں حوادث و سوانح رانندگی، در مراکز خدمات بهداشتی و درمانی اقدام کند.

به منظور تأمین منابع لازم برای ارائه خدمات فوق، عوارضی معادل ده درصد (۰/۱۰) حق بیمه شخص ثالث، سرنشین، مازاد توسط شرکتهای بیمه تجاری وصول و به حساب درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واریز می‌گردد و هزینه‌های درمان کلیه مصدقه‌مان ترافیکی، جاده‌ای و رانندگی از محل وجود واریز شده به این حساب و سایر منابع موجود پرداخت خواهد شد. توزیع این منابع براساس عملکرد



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بررسی

۸۱۹۵

شماره

تاریخ

پشت

هر یک از سازمانهای بیمه‌گر پایه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، هر شش ماه یک بار صورت خواهد گرفت.

- ۹۴ - ماده

الف - به منظور تنظیم بازار دارو فهرست داروهای مجاز همه ساله توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌شود. ورود، عرضه و تجویز دارو خارج از فهرست فوق ممنوع است.

ب - عرضه دارو (به استثنای داروهای غیرنسخه‌ای که فهرست آنها توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌شود) به مصرف‌کننده نهائی خارج از داروخانه‌ها ممنوع است.

ج - به منظور تضمین داروهای تولیدی، کلیه کارخانه‌های تولیدکننده دارو موظفند با ایجاد کنترل کیفیت و به کارگیری متخصصین ذی‌ربط نسبت به کنترل کیفیت تولیدات خود اقدام نمایند. به این منظور به کارخانه‌های ذی‌ربط اجازه داده می‌شود با هماهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از پنجاه درصد (٪۵۰) درآمد موضوع قانون اصلاح بند (۲) تبصره (۲) ماده (۵) قانون لزوم بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی مصوب ۱۳۷۱/۶/۱۵ در قالب بودجه‌های سالانه استفاده کنند.

- ۹۵ - ماده

ماده (۱۹۴) «قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن» برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.

## فصل هشتم - ارتقاء امنیت انسانی و عدالت اجتماعی

ماده ۹۶ -

دولت مکلف است به منظور استقرار عدالت و ثبات اجتماعی، کاهش نابرابریهای اجتماعی و اقتصادی، کاهش فاصله دهکهای درآمدی و توزیع عادلانه درآمد در کشور و نیز کاهش فقر و محرومیت و توانمندسازی فقر، از طریق تخصیص کارآمد و هدفمند منابع تأمین اجتماعی و یارانه‌ای پرداختی، برنامه‌های جامع فقرزدایی و عدالت اجتماعی را با محورهای ذیل تهیه و به اجرا بگذارد و ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، نسبت به بازنگری مقررات و همچنین تهیه لواح برای تحقق سیاستهای ذیل اقدام نماید:

**الف - گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین اجتماعی، در ابعاد جامعیت - فراگیری و اثربخشی.**

**ب - اعمال سیاستهای مالیاتی، با هدف باز توزیع عادلانه درآمدها.**

**ج - تعیین خط فقر و تبیین برنامه‌های توانمندسازی متناسب و ساماندهی نظام خدمات حمایتهای اجتماعی، برای پوشش کامل جمعیت زیر خط فقر مطلق و نظام تأمین اجتماعی، برای پوشش جمعیت بین خط فقر مطلق و خط فقر نسبی و پیگیری و ثبت مستمر آثار برنامه‌های اقتصادی و اجتماعی بر وضعیت خط فقر، جمعیت زیر خط فقر، همچنین میزان درآمد سه دهک پائین درآمدی و شکاف فقر و جبران آثار برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی به سه دهک پائین درآمدی از طریق افزایش قدرت خرید آنان.**

دولت موظف است کلیه خانوارهای زیر خط فقر مطلق را حداکثر تا پایان سال دوم برنامه به صورت کامل توسط دستگاهها و نهادهای متولی نظام تأمین اجتماعی شناسائی و تحت پوشش قرار دهد.

**د - طراحی برنامه‌های ویژه اشتغال، توانمندسازی جلب مشارکتهای اجتماعی آموزش مهارت‌های شغلی و مهارت‌های زندگی، به ویژه برای جمعیتهای سه دهک پائین**



## بیان

شماره ۱۱۵

تاریخ ۲۷/۰۹/۱۳۹۸

پوست

درآمدی در کشور.

ه - ارتقاء مشارکت نهادهای غیردولتی و مؤسسات خیریه، در برنامه های فقرزدایی و شناسائی کودکان یتیم و خانواده های زیر خط فقر، در کلیه مناطق کشور توسط مدیریت های منطقه ای و اعمال حمایتهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی برای افراد یادشده توسط آنان و دستگاهها و نهادهای مسؤول در نظام تأمین اجتماعی.

و - امکان تأمین غذای سالم و کافی در راستای سبد مطلوب غذایی و تضمین خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی رایگان و تأمین مسکن ارزان قیمت، همچنین حصول اطمینان از قرار گرفتن جمعیت کمتر از هجده سال تحت پوشش آموزش عمومی رایگان برای خانوارهای واقع در سه دهک پائین درآمدی، از طریق جایه جائی و تخصیص کارآمد منابع یارانه ها.

ز - فراهم کردن حمایتهای حقوقی، مشاوره های اجتماعی و مددکاری، برای دفاع از حقوق فردی، خانوادگی و اجتماعی فقرا.

ح - اتخاذ رویکرد توامندسازی و مشارکت محلی، براساس الگوی نیازهای اساسی توسعه و تشخیص نیاز توسط جوامع محلی برای ارائه خدمات اجتماعی، از طریق نظام انگیزشی برای پروژه های عمرانی کوچک، متناسب با ظرفیتهای محلی - از طریق اعمال موارد فوق در سطوح محلی و با جلب مشارکتهای عمومی.

ط - طراحی روشهای لازم برای افزایش بهره وری و درآمد روستائیان و عشایر ایجاد فرصتهای اشتغال به ویژه در دوره های زمانی خارج از فصول کاشت و برداشت با رویکرد مشارکت روستائیان و عشایر، با حمایت از صندوق قرض الحسنه توسعه اشتغال روستائی و صندوق اشتغال نیازمندان.

- ۹۷ - ماده

دولت مکلف است با توجه به استقرار سازمانی نظام جامع تأمین اجتماعی در



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## برنامه

شماره

تاریخ

پوست

۱۱۱۰

۱۳۹۷/۰۶/۱۵

## برنامه

برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران؛ پوشش جمعیتی، خدمات و حمایتهای مالی مورد نظر در اصل بیست و نهم (۲۹) قانون اساسی را طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، از طریق فعالیتهای بیمه‌ای، حمایتی و امدادی به صورت تدریجی و به شرح ذیل افزایش و به اجرا بگذارد.

الف - افزایش پوشش بیمه‌های اجتماعی با توجه خاص به روستائیان و عشایر و شاغلین شهری که تاکنون تحت پوشش نبوده‌اند، به نحوی که برنامه بیمه‌های اجتماعی روستائیان و عشایر، با مشارکت دولت و روستائیان و عشایر پس از تهیه و تصویب دولت از سال دوم برنامه چهارم، به اجرا گذاشته شود.

ب - پوشش کامل (صد درصد) جمعیتی از بیمه همگانی پایه خدمات درمانی.

ج - تأمین بیمه خاص (در قالب فعالیتهای حمایتی) برای حمایت از زنان سرپرست خانوار و افراد بی سرپرست با اولویت کودکان بی سرپرست.

د - هدفمند نمودن فعالیتهای حمایتی جهت توانمندسازی افراد تحت پوشش مؤسسات و نهادهای حمایتی در راستای ورود به پوشش بیمه‌ای.

ه - اتخاذ تمهیدات لازم جهت بازپرداخت بدهی دولت به سازمانهای بیمه‌ای به نحوی که ضمن جلوگیری از ایجاد بدهی جدید تا پایان برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، کل بدهی دولت به سازمانهای بیمه‌ای تسویه شده باشد.

و - اتخاذ تدبیر مورد نیاز برای کاهش طول دوره استفاده از مقررات بیکاری در جهت تنظیم بازارکار، افزایش سابقه مورد نیاز برای احراز مقرری بیمه بیکاری در سال اول برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

ز - با توجه به تغییرات و روند صعودی شاخص‌های جمعیتی امید به زندگی و لزوم پایداری صندوقهای بیمه‌ای اجتماعی و اصلاحات منطقی در مبانی محاسباتی آنها،

شماره  
تاریخ  
میراث

بیانی

دولت موظف است با استناده از تجربه جهانی در چهارچوب محاسبات بیمه‌ای اقدامات لازم را معمول دارد.

ح - در صورتی که نرخ رشد دستمزد اعلام شده کارگران در دو سال آخر خدمت آنها بیش از نرخ رشد طبیعی دستمزد کارگران بوده و با سالهای قبل سازگار نباشد، مشروط بر آنکه این افزایش دستمزد به دلیل ارتقاء شغلی نباشد، سازمان تأمین اجتماعی علاوه بر دریافت مابه التفاوت میزان کسور سهم کارگران و کارفرما به نسبت دستمزد واقعی و دستمزد اعلام شده سالهای قبل از کارفرمای ذی ربط، خسارت واردہ به سازمان را براساس آئین نامه‌ای که توسط وزارت خانه‌های کار و امور اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد از کارفرمایان اخذ خواهد کرد.

- ۹۸ -

دولت مکلف است به منظور پیشگیری و کاهش آسیبهای اجتماعی، نسبت به تهیه طرح جامع کنترل کاهش آسیبهای اجتماعی، با تأکید بر پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر، مشتمل بر محورهای ذیل اقدام نماید:

الف - ارتقای سطح بهداشت روان، گسترش خدمات مددکاری اجتماعی، تقویت بنیان خانواده و توانمندسازی افراد و گروههای در معرض آسیب.

ب - بسط و گسترش روحیه نشاط، شادابی، امیدواری، اعتماد اجتماعی، تعمیق ارزش‌های دینی و هنری اجتماعی.

ج - شناسایی نقاط آسیب خیز و بحران‌زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهرها و تمرکز بخشیدن حمایتهای اجتماعی، خدمات یهداشتی - درمانی، مددکاری، مشاوره اجتماعی و حقوقی و برنامه‌های اشتغال حمایت شده، با اعمال راهبرد همکاری بین بخشی و سامانه مدنیت آسیبهای اجتماعی در مناطق ناپوشیده.

۵- پیشگیری اولیه از بروز آسیب‌های اجتماعی از طریق: اصلاح برنامه‌های درسی



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیانی

شماره  
۱۱۱۵  
تاریخ  
۲۷/۰۶/۹۴  
پوست

دوره آموزش عمومی و پیش‌بینی آموزش‌های اجتماعی و ارتقای مهارت‌های زندگی.

ه - خدمات رسانی به موقع به افراد در معرض آسیبهای اجتماعی با مشارکت سازمانهای غیردولتی.

و - بازتوانی آسیب‌دیدگان اجتماعی و فراهم نمودن زمینه بازگشت آنها به جامعه.

ز - تهیه طرح ملی مبارزه با مواد مخدر و روانگردان براساس محورهای ذیل:

۱- پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر و فاچاف آن با استفاده از تمامی امکانات و توانمندیهای ملی.

۲- در اولویت قراردادن استراتژی کاهش آسیب و خطر، کار درمانی، آموزش مهارت‌های زندگی سالم، روان‌درمانی، درمان اجتماع‌مدار معتادان و بهره‌گیری از سایر یافته‌های علمی و تجارت جهانی در اقدامها و برنامه‌ریزیهای عملی.

۳- جلوگیری از تغییر الگوی مصرف مواد مخدر به داروهای شیمیائی و صنعتی.

۴- جلوگیری از هرگونه تطهیر عواید ناشی از فعالیتهای مجرمانه مواد مخدر و روانگردانها.

۵- به کارگرفتن تمام امکانات و توانمندیهای ملی برای مقابله با حمل و نقل و ترانزیت مواد مخدر و همچنین عرضه و فروش آن در سراسر کشور.

۶- تقویت نقش مردم و سازمانهای غیردولتی در امر پیشگیری و مبارزه با اعتیاد.

ح - تداوم اجرای طرح ساماندهی و توانبخشی بیماران روانی مزمن با پوشش حداقل هفتاد و پنج درصد (٪.۷۵) جمعیت هدف در پایان برنامه.

ط - تداوم اجرای طرح ساماندهی و توانبخشی سالمندان با پوشش حداقل بیست و پنج درصد (٪.۲۵) جمعیت هدف.

ی - تهیه و تدوین طرح جامع توانمندسازی زنان خودسرپرست و سرپرست خانوار با همکاری سایر سازمانها و نهادهای ذی‌ربط و تشکل‌های غیردولتی و تصویب آن در هیأت وزیران در شش ماهه نخست سال اول برنامه.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانی

۱۱۵ شماره

۹۸/۹/۱۳

تاریخ

پیش

ک - ساماندهی و توسعه مشارکتهای مردمی و خدمات داوطلبانه در عرصه بهزیستی و برنامه‌ریزی و اقدامات لازم برای حمایت از مؤسسات خیریه و غیردولتی با رویکرد بهبود فعالیت.

ل - افزایش مستمری ماهیانه خانواده‌های نیازمند و بی‌سرپرست و زنان سرپرست خانواده تحت پوشش دستگاههای حمایتی برمبنای چهل درصد (۴۰٪) حداقل حقوق و دستمزد در سال اول برنامه.

### - ۹۹ ماده -

دولت مکلف است به منظور حفظ و ارتقای سرمایه اجتماعی، ارتقای رضایتمندی عمومی و گسترش نهادهای مدنی، طی سال اول برنامه چهارم اقدامهای ذیل را انجام دهد:

الف - تصویب خواباط و ساز و کارهای سنجش و ارزیابی سرمایه اجتماعی کشور.

ب - ارائه گزارش سالانه سرمایه اجتماعی کشور و احصای علی و عوامل تأثیرگذار بر آن.

ج - تصویب سازوکارهای اجرایی لازم جهت افزایش سرمایه اجتماعی اعم از اعتماد عمومی، وفاق اجتماعی، قانونگرایی و وجود انفرادی و اجتماعی.

د - ارزیابی رضایتمندی عمومی به صورت سالانه و انتشار تغییرات آن در اثر عملکرد عمومی حاکمیت.

ه - تدوین و تصویب طرح جامع توانمندسازی و حمایت از حقوق زنان و برقراری عدالت جنسیتی، در ابعاد حقوقی، اجتماعی، اقتصادی و اجرای آن در مراجع ذیریط.

و - تدوین طرح جامع مشارکت و نظارت مردم، سازمانها، نهادهای غیردولتی و شوراهای اسلامی در توسعه پایدار کشور و فراهم کردن امکان گسترش کمی و کیفی نهادهای مدنی، با اعمال سیاستهای تشویقی.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بررسی‌الال

شماره ۱۱۱۰

تاریخ ۲۷/۰۶/۱۳۹۵

پرست

- ۱۰۰ ماده -

دولت موظف است ظرف مدت شش ماه از تصویب این قانون، نسبت به تدوین و اجرای سند راهبردی خدمات رسانی به ایثارگران (خانواده معظم شهدا، جانبازان، آزادگان و خانواده آنان)، با رویکرد توانمندسازی و بهبود وضعیت اشتغال، مسکن ارزان قیمت، ارتقای سطح اجتماعی، درمانی، معیشتی و بهبود وضعیت آموزشی و فرهنگی، حفظ و تثبیت موقعیت شغلی آنان اقدام نموده و سازوکار نظارت بر حسن اجرای سند را پیش بینی نماید. منابع مالی سند از محل بودجه عمومی دولت و منابع داخلی نهادها تأمین خواهد شد. در تمامی برنامه های اشتغالزایی اعم از جذب و استخدام و اعطای امتیازات و تسهیلات، ایثارگران در اولویت هستند و دولت موظف است حمایتهای لازم در حفظ و تثبیت موقعیت شغلی آنان را اعمال نماید.

- ۱۰۱ ماده -

دولت موظف است به منظور ارتقای حقوق انسانی، استقرار زمینه های رشد و تعالی و احساس امنیت فردی و اجتماعی در جامعه و تربیت نسلی فعال، مسؤولیت پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت مند، برخوردار از وجود انکاری، انضباط با روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعبد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن، «منشور حقوق شهروندی» را مستعمل بر محور های ذیل تنظیم و به تصویب مراجع ذی ربط بررساند:

- الف - پرورش عمومی قانون مداری و رشد فرهنگ نظم و احترام به قانون و آئین شهر و ندی.
- ب - تأمین آزادی و صیانت از آرای مردم و تضمین آزادی، در حق انتخاب شدن و انتخاب کردن.
- ج - هدایت فعالیتهای سیاسی، اجتماعی به سمت فرآیندهای قانونی و حمایت و



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رسم

## بیانی

شماره ۱۱۱۵

۱۴۰۰/۰۷/۱۹

تاریخ

پیوست

تضمین امنیت فعالیتها و اجتماعات قانونی.

د - تأمین آزادی و امنیت لازم برای رشد تشکل‌های اجتماعی در زمینه صیانت از حقوق کودکان و زنان.

ه - ترویج مفاهیم وحدت آفرین و احترام آمیز نسبت به گروههای اجتماعی و اقوام مختلف در فرهنگ ملی.

و - تعریف جرایم سیاسی و تنکیک آنها از جرایم حقوقی.

ز - حفظ و صیانت از حریم خصوصی افراد.

ح - ارتقای احساس امنیت اجتماعی در مردم و جامعه.

- ۱۰۲ - ماده

دولت موظف است برنامه ملی توسعه کار شایسته را به عنوان گفتمان جدید عرصه کار و توسعه، براساس راهبرد «سه جانبه گرانی» که متنضم عزت نفس، برابری فرصتها، آزادی و امنیت نیروی کار، همراه با صیانت لازم باشد و مشتمل بر محورهای ذیل تهیه و از سال دوم برنامه چهارم به مرحله اجرا درآورد:

الف - حقوق بنیادین کار (آزادی انجمنها و حمایت از حق تشکل‌های مدنی روابط کار، حق سازماندهی و مذاکره دسته جمعی، تساوی مزدها برای زن و مرد در مقابل کار هم ارزش، منع تبعیض در اشتغال و حرفه، رعایت حداقل سن کار، ممنوعیت کار کودک، رعایت حداقل مزد متناسب با حداقل معیشت).

ب - گفت و گوی اجتماعی دولت و شرکای اجتماعی (نهادهای مدنی روابط کار) ارتقای سرمایه انسانی و اجتماعی، ارتقای روابط صنعتی و روابط کار، نقش شرکای اجتماعی، مذاکرات و چانهزنی جمعی، انعقاد پیمانهای دسته جمعی، تشکیل شورای سه جانبه مشاوره ملی، گسترش مکانیزمهای سه جانبه در روابط کار، اصلاحات ساختاری، ترویج گفت و گوی اجتماعی و تقویت تشکل‌های مدنی روابط کار.

- ۱۰۵ -



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بهره‌الی

۸۱۱۵

۱۴۰۷/۲۷/۱۴

تاریخ

پیش

ج - گسترش حمایتهای اجتماعی (تأمین اجتماعی، بیمه بیکاری، ایجاد توسعه و تقویت‌ساز و کارهای جبرانی، حمایتهای اجتماعی از شاغلین بازار کار غیررسمی، توانبخشی معلولین و برابری فرصتها برای زنان و مردان و توانمندسازی زنان از طریق دستیابی به فرصتهای شغلی مناسب).

د - حق پیگیری حقوق صنفی و مدنی کارگری.

ه - اصلاح و بازنگری قوانین و مقررات تأمین اجتماعی و روابط کار (تغییر در قوانین تأمین اجتماعی و روابط کار براساس سازوکار سه‌جانبه «دولت، کارگر و کارفرما» به منظور تعامل و انعطاف بیشتر در بازار کار).

و - اشتغال مولد (ظرفیت‌سازی برای اشتغال در واحدهای کوچک و متوسط، آموزش‌های هدف‌دار و معروف به اشتغال، برنامه‌ریزی آموزشی با جهت‌گیری اشتغال، آموزش‌های کارآفرینی، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات بازار کار، ارتباط و همبستگی کامل آموزش و اشتغال رفع موانع بیکاری ساختاری، توسعه آموزش‌های مهارتی فنی و حرفة‌ای معطوف به نیاز بازار کار).

ز - اصلاح قوانین و مقررات در جهت انطباق قوانین و مقررات ملی با استانداردها و مقادله‌نامه‌های بین‌المللی، کنسولی، تحولات جهانی کار و امحای تبعیض در همه عرصه‌های اجتماعی به ویژه در عرصه روابط کار و اشتغال.

ح - اتخاذ تدابیر لازم برای اعزام نیروی کار به خارج از کشور.

- ۱۰۳ - ماده

دولت موظف است برنامه توسعه بخش تعاونی را با رویکرد استفاده مؤثر از قابلیتهای بخش تعاونی، در استقرار عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه درآمدها، تأمین منابع لازم برای سرمایه‌گذاریها، از طریق تجمعی سرمایه‌های کوچک، اجرای بند (۲) اصل چهل و سوم (۴۳) قانون اساسی، افزایش قدرت رقابتی و توانمندسازی بنگاههای



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانیه

پوست

۱۱۵ شماره

اقتصادی متوسط و کوچک، کاهش تصدیهای دولتی، گسترش مالکیت و توسعه مشارکت عامه مردم در فعالیتهای اقتصادی مشتمل بر محورهای ذیل تهیه و از سال دوم برنامه چهارم به مرحله اجرا درآورد:

الف - توانمندسازی جوانان، زنان، فارغ‌التحصیلان و سایر افراد جویای کار، در راستای برقراری تعاملات اجتماعی لازم جهت شکل‌گیری فعالیت واحدهای تعاونی.

ب - ارتقای بهره‌وری و توسعه و بهبود مدیریت تعاونیها.

ج - ترویج فرهنگ تعاون و اصلاح محیط حقوقی توسعه بخش وارائه لوایح قانونی مورد نیاز.

د - اولویت دادن به بخش تعاونی، در انتقال فعالیتها و کاهش تصدیهای بخش دولتی اقتصاد به بخش غیردولتی.

ه - توسعه حیطه فعالیت بخش تعاونی، به تمام عرصه‌های اقتصادی از جمله بانکداری و بیمه.

و - تسهیل فرآیند دستیابی تعاونیها به منابع، امکانات، فناوریهای نوین و بازارها و بهبود محیط کسب و کار.

ز - تسهیل ارتباطات و توسعه پیوندهای فنی، اقتصادی و مالی بین انواع تعاونیها.

### ماده ۱۰۴ - (اصلاح شده ماده ۵۲ قانون برنامه سوم توسعه)

در جهت منطقی نمودن هزینه برق، گاز، تلفن، آب و فاضلاب و نیز متناسب نمودن نرخهای ترجیحی در جهت حمایت از تولید (در مقایسه با بخش‌های غیرتولیدی) کمیته‌ای متشكل از نمایندگان وزارت‌خانه‌های متولی امور تولیدی و زیربنائی (حسب مورد) و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور همه ساله ضوابط تعیین نرخ فروش (اعم از اشتراک و نرخ نهاده‌ها) را متناسب با هدف فوق تهیه و به شورای اقتصاد پیشنهاد خواهد نمود. هزینه‌های اشتراک زیربناهای فوق برای واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی،



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بیان

پیش  
پست

۱۱۱۰

شماره

۱۲/۷/۱۴۰۵

کشاورزی، به علاوه هزینه حفر چاه، قیمت زمین و پروانه ساختمان مورد استفاده واحدهای تولیدی غیردولتی که طی برنامه چهارم تقاضای انشعاب می‌کنند، پس از بهره‌برداری با تقسیط پنج ساله توسط دستگاههای ذی‌ربط دریافت خواهد شد.

تبصره - دولت موظف است برای تأمین آب، برق، گاز و تلفن و راه دسترسی تا ورودی شهرکهای صنعتی و نواحی صنعتی، با اعلام دستگاه ذی‌ربط اقدامهای لازم را به عمل آورد.

### ماده ۱۰۵ - (اصلاح شده ماده «۵۵» قانون برنامه سوم توسعه) -

سه درصد (٪۳) از سپرده قانونی بانکها نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر مبنای درصد سال ۱۳۸۳ در اختیار بانکهای کشاورزی، مسکن و صنعت و معدن (هر بانک ٪۱) قرار گیرد تا صرف اعطای تسهیلات به طرحهای کشاورزی و دامپروری، احداث ساختمان و مسکن، تکمیل طرحهای صنعتی و معدنی بخش غیردولتی شود که ویژگی عمده آنان استغلال‌زایی باشد.

آئین نامه اجرائی این ماده با رعایت قانون عملیات بانکی بدون ریا به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد.

### ماده ۱۰۶ -

ماده (۴۲)، بند (الف) ماده (۴۶) و ماده (۴۸) الى (۵۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۸ - ۱۳۸۴) تنقید می‌گردد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بهره‌مند

۱۱۱۵ شماره

۱۳۸۹/۰۷/۲۲ آیین

پیش

## بخش چهارم - صیانت از هویت و فرهنگ اسلامی - ایرانی

### فصل نهم - توسعه فرهنگی

- ۱۰۷ ماده

دولت مکلف است به منظور رونق اقتصاد فرهنگ، افزایش اشتغال، بهبود کیفیت کالا و خدمات، رقابت‌پذیری، خلق منابع جدید، توزیع عادلانه محصولات و خدمات فرهنگی و ایجاد بستر مناسب برای ورود به بازارهای جهانی فرهنگ و هنر و تأمین فضاهای کافی برای عرضه محصولات فرهنگی، اقدامهای ذیل را به عمل آورد:

الف - اصلاح قوانین و مقررات برای رفع موانع انحصاری، تقویت رقابت‌پذیری و فراهم‌سازی زمینه‌های بسط مشارکت مردم، نهادهای غیردولتی، صنفی و حرفه‌ای در امور فرهنگی و هنری.

ب - تأسیس صندوقهای غیردولتی ضمانت به منظور حمایت از تولید، توزیع و صادرات کالاها و خدمات فرهنگی و هنری، سینمایی، مطبوعاتی و ورزشی در سطح ملی و بین‌المللی.

ج - احصاء و ارتقاء سهم بخش فرهنگ، براساس شاخصهای مورد نظر در اقتصاد ملی و منظور نمودن رشد متناسب سالانه در لوایح بودجه برای دستیابی به استانداردهای ملی که در سال اول برنامه چهارم به تصویب دولت می‌رسد.

د - تصویب و ابلاغ استانداردهای بهره‌مندی نقاط مختلف کشور از فضاهای فرهنگی، هنری، ورزشی و گردشگری و توزیع و تأمین اعتبارات ملی و استانی فصول برنامه‌های ذیریط در هر یک از سالهای برنامه چهارم برای رسیدن به شاخصها و استانداردها براساس شاخصهایی که در سال اول برنامه چهارم به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیان

پیش

۱۱۱۵

شماره

۷۸/۱۲/۱۳

تاریخ

پیش

- ه - به توسعه ساختارها و زیربناهای لازم برای رشد تولید و توزیع محصولات فرهنگی، هنری و ورزشی توسط بخش خصوصی و تعاونی با اولویت کمک نماید.
- و - تمهید تسهیلات ویژه برای ورود مواد اولیه، ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز صنایع بخش فرهنگ برای نیل به بهبود کیفیت تولیدات و صدور محصولات فرهنگی، هنری و ورزشی در مقیاسهای جهانی.
- ز - ساماندهی نظام یارانهای بخش فرهنگ با اولویت کودکان، دانش آموزان و دانشجویان با رویکرد تغییر نظام پرداخت یارانه از تولید به سمت مصرف، برای کلیه اشار جامعه و خرید محصولات فرهنگی.
- ح - حمایت یا مشارکت با هنرمندان و مجموعه دارانی که قصد ایجاد موزه شخصی آثار هنری خویش و یا کتابخانه را دارند، از جمله: استفاده از فضاهای دولتی به صورت امامی، با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت مسکن و شهرسازی، کلیه شهرداریها و سایر دستگاههای اجرائی ذی ربط.
- ط - انجام حمایتهای لازم از اشخاص حقیقی و حقوقی که در چارچوب مقررات در توسعه فضاهای مجازی فرهنگی، هنری و مطبوعاتی در محیطهای رایانه‌ای و اینترنتی فعالیت می‌کنند و به ویژه اعطای تسهیلات لازم برای برپایی پایگاههای رایانه‌ای و اطلاع‌رسانی حاوی اطلاعات فرهنگی، دینی، تاریخی و علمی به زبان و خط فارسی توسط بخش‌های مختلف اجرایی کشور جهت استفاده عموم و همچنین ایجاد شرایط لازم برای دریافت برنامه‌های صوتی و تصویری از طریق شبکه‌های اطلاع‌رسانی کابلی و کانالهای ماهواره‌ای مجاز.
- آئین نامه اجرائی مربوطه با هماهنگی وزارت‌خانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- ی - به دولت اجازه داده می‌شود تا نیم درصد (۵٪) از اعتبارات دستگاههای



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## برگزاری

شماره ۱۱۹۵

تاریخ

پوست

موضوع ماده (۱۶۵) این قانون را با پیشنهاد رئیس دستگاه مربوطه برای انجام امور فرهنگی، هنری، سینمایی و مطبوعاتی جهت ترویج فضائل اخلاقی و معارف اسلامی کارکنان خود هزینه نماید.

آئین نامه اجرائی این بند توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ک - متناسب با ویژگیهای جمعیتی، اجتماعی، فرهنگی و حداقل‌های بهره‌مندی، ترتیبی اتخاذ نماید تا با همکاری بخش خصوصی و تعاونی، شهرداریها و منابع مردمی تا سال آخر برنامه چهارم در کلیه شهرها و مراکز استانها، نسبت به ایجاد فضاهای فرهنگی و هنری شامل: کتابخانه مرکزی، تالار فرهنگ و هنر، پردیسهای سینمایی، موزه هنرهای معاصر و مرکز دائمی برگزاری نمایشگاه‌های فرهنگی و هنری، پیش‌بینی‌های لازم را به عمل آورد.

ل - حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه تکمیل مراکز فرهنگی و هنری نیمه تمام بخش غیردولتی را که تکمیل و بهره‌برداری از آنها برای استفاده عمومی ضروری است براساس آئین نامه مصوب دولت به صورت کمک تأمین نماید. در صورت تغییر کاربری این گونه مراکز از استفاده عمومی به خصوصی باید وجوده دولتی پرداخت شده به قیمت روز مسترد گردد.

م - کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۱۶۵) این قانون، امکانات و فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی متعلق به خود را در چارچوب ضوابطی که به تصویب هیأت وزیران عی‌رسد، برای اجرای برنامه‌های فرهنگی، هنری و ورزشی در اختیار متقاضیان قرار دهند.

- ۱۰۸ -

مواد (۱۵۶)، (۱۶۱) و بند (الف) ماده (۱۶۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

۱۱۱۰

شماره

تاریخ

پوست

## برگزاری

برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.

- ۱۰۹ - ماده

دولت مکلف است به منظور تعمیق ارزشها، باورها، فرهنگ معنویت و نیز حفظ هويت اسلامی - ايراني، اعتلای معرفت ديني و توسعه فرهنگ قرآنی، اقدامات ذيل را انجام دهد:

الف - بسط آگاهی‌ها و فضائل اخلاقی در میان افشار مختلف مردم و زمینه‌سازی اقدامات لازم برای ایجاد فضای فرهنگی سالم و شرایط مناسب برای احیای فریضه امر به معروف و نهي از منکر و اهتمام به آن.

ب - گسترش فعالiteای رسانه‌های ملي و ارتباط جمعی در جهت مقابله با تهاجم فرهنگی، سالم‌سازی فضای عمومی، اطلاع‌رسانی صحیح و تحقیق سیاستهای کلی برنامه چهارم با فراهم آوردن زمینه‌های مناسب انتشار گزارشهاى عملکرد دستگاهها و افزایش امکان دسترسی جامعه به آموزشهاى عمومی، فني - حرفة‌اي، ترويجي و آموزشهاى عالي از طریق شبکه‌های صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران.

ج - حمایت از پژوهشهاى راهبردی و بنیادی در زمینه اعتلای معرفت ديني و توسعه فعالiteای قرآنی.

د - تهیه طرح جامع ترويج و توسعه فرهنگ نماز.

ه - تهیه طرح جامع گسترش فضاهای مذهبی و مساجد توسط سازمانهای تبلیغات اسلامی و اوقاف و امور خیریه با همکاری سازمان میراث فرهنگی تا پایان سال اول برنامه چهارم.

و - تداوم نهضت قرآن‌آموزی.

ز - تقویت سهم کتابخوانی در حوزه دین در کشور، خصوصاً مناطق محروم و طراحی کتابخانه حوزه دین در مساجد و سایر اماکن مذهبی.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیان

شماره  
تاریخ  
پیش

۸۱۱۰

۱۳۹۲/۱۱/۱۵

ح - تهیه طرح جامع، با رویکرد گسترش فرهنگ وقف و امور خیریه.

ط - به کارگیری شیوه‌ها و راهکارها و ابزارهای نوین در عرصه تبلیغات دینی.

ی - حمایت از برنامه‌ریزی، نیازمندی و ارائه آموزش‌های ضروری به مبلغین دینی در جهت بهبود کیفیت تبلیغات دینی.

ک - استمرار اجرای طرح ترویج فرهنگ ایثار و شهادت.

ل - ساماندهی تبلیغات رسانه‌ای، بهبود محتوای کتب درسی، استقرار محیط و ساختارهای حقوقی در جهت حفظ و ارتقاء هویت اسلامی - ایرانی، تقویت نهاد خانوارde براساس تعالیم میراث معنوی جامعه ایرانی.

م - تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی، تبلیغی و ترویجی در کلیه سطوح اجتماعی برای آموزش، گسترش و تعمیق فرهنگ کار و نظم اجتماعی، شناخت ارزش زمان و رعایت آن در انجام کلیه فعالیتها.

ن - تهیه طرح جامع مطالعه و اجرای همگرایی مذاهب، حداقل تا پایان سال اول برنامه چهارم برای تقویت همگرایی بیشتر میان فرقه‌ها و مذاهب مختلف اسلامی در کشور.

س - توسعه مشارکت‌های مردمی در عرصه فرهنگ دینی، برنامه‌ریزی و اقدامهای لازم برای حمایت از هیأت‌های مذهبی و تشکلهای دینی با رویکرد بهبود کیفیت فعالیتها و پرهیز از خرافات و انحرافات.

ع - حوزه‌های علمیه از تمامی تسهیلات و معافیت‌هایی که برای سایر مراکز آموزشی و پژوهشی تعیین گردیده یا می‌گردد، برخوردار خواهند بود.

ف - به منظور ارتقاء پژوهش درخصوص بنیادهای نظری، دینی نظام و پاسخگوئی به مسائل مستحدثه در جمهوری اسلامی ایران، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم موظف است در برنامه چهارم ساماندهی مناسب را با استفاده از امکانات و ظرفیتهای علمی حوزه دین پژوهشی به انجام رساند.

- ۱۱۰ ماده -

ماده (۱۶۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.

- ۱۱۱ ماده -

دولت موظف است به منظور زنده و نمایان نگهداشتن اندیشه دینی و سیاسی و سیره عملی حضرت امام خمینی (ره) و پرجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تمام سیاستگذاریها و برنامه‌ریزی‌ها و تسری آن در مجموعه ارکان نظام، اقداماتی زیر را انجام دهد:

الف - حمایت از انجام مطالعات بنیادی و کاربردی در عرصه فرهنگ‌سازی، پژوهشی، آموزشی و اطلاع‌رسانی با تکیه بر علوم، فناوری و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و حمایت از پایان نامه‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی با موضوعات مربوط به امام (ره) و انقلاب اسلامی.

ب - حمایت از تولید و نشر آثار ارزشی علمی، هنری و ادبی مربوط به حضرت امام با همکاری مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) و تجهیز کتابخانه‌های عمومی کشور به آثار منتشر شده در این زمینه.

ج - حمایت از تولید برنامه‌های متنوع و مناسب در جهت تبیین و بزرگداشت سیره و آرای حضرت امام (ره) و معرفی چهره جامع ایشان در صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران با همکاری مؤسسه مذکور در بند (ب).

د - شناسائی، بازسازی، حفظ و نگهداری اماکن، میادین و خیابانهایی که مهمترین وقایع انقلاب اسلامی را شاهد بوده و نیز بهره‌گیری از مراکز فرهنگی، هنری و فضاهای



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بخشی

شماره

تاریخ

پوست

عمومی در جهت نشر و تبلیغ اندیشه و سیره عملی و بزرگداشت یاد امام (ره) توسط شهرداریها.

هـ - تهیه برنامه‌های مناسب برای ارتباط و همکاری اشخاص حقیقی و حقوقی تأثیرگذار خارج از کشور در انجام امور مذکور در این ماده توسط سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و وزارت امور خارجه با همکاری مؤسسه مذکور در بند (ب) صورت می‌گیرد.

و - تهیه و اجرای برنامه‌های سازنده توسط سازمان ملی جوانان با همکاری مؤسسه مذکور در بند (ب) به منظور آشنائی و ارتباط نسل جوان با اندیشه و زندگی امام و آرمانهای انقلاب اسلامی.

ز - دستگاههای فرهنگی که به نحوی از بودجه عمومی استفاده می‌کنند و شهرداریها و فرهنگسراهای موظفند حداقل سه درصد (۳٪) از بودجه عملیات فرهنگی و تبلیغی خود را جهت اجراء وظایف مذکور در این ماده اختصاص دهند.

ح - آئین نامه حدود وظایف دستگاههای اجرایی و نهادهای عمومی و انقلاب اسلامی درباره این ماده و نحوه جلوگیری از تحریف و تخریب شخصیت و آراء حضرت امام (ره) توسط مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره) و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب خواهد رسید.

- ۱۱۲ - ماده

دولت موظف است به منظور حفظ و شناساندن هریت تاریخی ایران و بهره‌گیری از عناصر و مؤلفه‌های هویت ایرانی به ویژه زبان فارسی، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

الف - حمایت از پژوهشگاه‌های علمی و بین‌رشته‌ای در زمینه ایران‌شناسی و گذشته طولانی تاریخی و تدوین گزارشها و کتابهای لازم در سطوح مختلف عمومی، آموزشی و پژوهشی.

## بیانیه

- ب - بررسی و گردآوری نظام یافته تاریخ شفاهی، گویشها و لهجه‌ها، آداب و رسوم عناصر فرهنگ ملی و بومی.
- ج - حمایت از گسترش منابع و اطلاعات به خط و زبان فارسی و تدوین و تصویب استانداردهای ملی و بین‌المللی نمایش النبای فارسی در محیط‌های رایانه‌ای.
- د - تربیت و تشویق معلمان ورزیده و کارآزموده درس زبان فارسی، در مقاطع مختلف آموزشی به ویژه مقطع ابتدائی.
- ه - تقویت تعامل فرهنگها و زبانهای بومی با فرهنگ و میراث معنوی ملی و معرفی وجوده گرناگون فرهنگ بومی در سطح ملی با رویکرد تحکیم وحدت ملی به ویژه در نظام آموزشی کشور، رسانه‌ها و تولید محصولات فرهنگی و هنری.
- و - شناسائی، تکریم و معرفی مفاخر و آفرینش‌های دینی، فرهنگی، ورزشی، هنری، ادبی و علمی کشور.
- ز - شناسائی اصول و ضوابط شکل‌گیری معماری ایرانی - اسلامی در شهرها و روستاهای کشور به منظور معرفی ویژگی‌های هنری معماری ایرانی اسلامی از طریق انجام پژوهش‌های مورد نیاز.

- ۱۱۳ -

دولت مکلف است به منظور ترویج فرهنگ صلح، مفاهمه، عدم خشونت و همزیستی مسالمت‌آمیز میان ملت‌ها در مناسبات بین‌المللی و تحقق گفت و گو میان فرهنگها و تمدنها، اقدام‌های ذیل را انجام دهد:

- الف - برنامه‌ریزی در زمینه مشارکت و حضور فعال در فرآیندها، نهادها و مجامع منطقه‌ای و بین‌المللی در باب گفت و گوی تمدنها.
- ب - فراهم‌سازی شرایط لازم برای تبادل آراء و نظرهای متغیران، دانشمندان، هنرمندان و نهادهای علمی، فرهنگی و مدنی.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بینالی

شماره  
۱۱۱۰ / ۲۱ / ۹۳  
تاریخ  
پیوست

- ج - اهتمام به معرفی جلوه‌های فرهنگی، هنری و ادبی ایران، در سایر مناطق جهانی و فراهم‌سازی زمینه آشنایی و انتخاب فعال نخبگان و مراکز علمی و فرهنگی و جامعه ایرانی نسبت به دستاوردهای جدید فرهنگی در جهان.
- د - عقد موافقنامه‌های فرهنگی منطقه‌ای، قاره‌ای و بین‌المللی و فراهم آوردن شرایط اجرای این موافقنامه‌ها در برنامه‌های دستگاههای اجرائی.
- ه - بهبود ساختارهای اجرائی و حمایت از تأسیس نهادهای غیردولتی برای تحقق عملی گفت و گوی فرهنگها و تمدنها با رویکرد کاوش تصدی دولت و غیردولتی شدن این فعالیت.
- و - حمایت از برگزاری مراسم، نشستهای همایشها و جشنواره‌های علمی، فرهنگی، هنری و مسابقات ورزشی با هدف دوستی میان ملت‌ها و بزرگداشت یادبودها و مفاخر فرهنگی سایر کشورها.
- ز - تهییه و تصویب برنامه جامع تعیین حدود وظایف و تکالیف کلیه دستگاههای اجرائی و نهادهای عمومی و انقلاب اسلامی تا پایان سال اول برنامه چهارم.

- ۱۱۴ -

دولت موظف است با هدف تقویت نقش زنان در جامعه و توسعه فرصت‌ها و گسترش سطح مشارکت آنها در کشور، اقدامهای ذیل را معمول دارد:

- الف - تدوین، تصویب و اجرای برنامه جامع توسعه مشارکت زنان مشتمل بر بازنگری قوانین و مقررات، به ویژه قانون مدنی، تقویت مهارت‌های زنان مناسب با نیازهای جامعه و تحولات فناوری، شناسائی و افزایش ساختارهای سرمایه‌گذاری در فرصت‌های اشتغال‌زا، توجه به ترکیب جنسیتی عرضه نیروی کار، ارتقاء کیفیت زندگی زنان و توزیع افزایش باورهای عمومی نسبت به شایستگی آنان.
- ب - تنظیم و ارائه لوایح، مربوط به تحکیم نهاد خانواده جهت تصویب در مراجع

## مبحث‌های

۱۱۱۵

شماره

۱۳۷۸/۱۲/۱۹

تاریخ

پیش

ذی صلاح

ج - انجام اقدامهای لازم از جمله تهیه برنامه‌های پیشگیرانه و تمهیدات قانونی و حقوقی به منظور رفع خشونت علیه زنان.

د - حمایت از ایجاد و گسترش سازمانهای غیردولتی، نهادهای مدنی و تشکلهای زنان.

تبصره - کلیه دستگاههای اجرائی موظفند اعتبار لازم برای انجام نکالیف قانونی موضوع این ماده را که مرتبط با وظایف قانونی آنها است در لواح بودجه سنواتی ذیل برنامه مربوط، پیش‌بینی و اقدامهای لازم را با هماهنگی مرکز امور مشارکت زنان به عمل آورند.

- ۱۱۵ - ماده

دولت مکلف است به منظور تبیین و تقویت جایگاه جوانان در جامعه، به عنوان سرمایه انسانی و اجتماعی کشور و عنایت و اهتمام ویژه به اعتلا و رشد و تعالی نسل جوان، برنامه ساماندهی امور جوانان حاوی برنامه‌های اجرائی لازم، مشتمل بر شیوه‌های اصلاح نگرش عمومی و ایجاد فرهنگ مثبت‌اندیشی نسبت به جوان، زمینه‌سازی برای رشد فکری، علمی، حضور، توانمندسازی و ارتقاء سطح مشارکت همه‌جانبه آنان در فرآیند توسعه پایدار کشور، افزایش رفاه و سلامت جسمی و روانی و ایجاد شوق، انگیزه و امید به آینده در میان جوانان و رفع دغدغه‌های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیبها اجتماعی آنان در چارچوب نگرش فراخشی و به عنوان یک خط مشی محوری با استفاده حداقل از ظرفیتهای موجود دستگاههای اجرایی و سازمانهای غیردولتی و ظرفیت سازی در کشور و نیز بهره‌گیری از اصلاح ساختارهای نظام اداری، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، از طریق اعمال نظام مدیریت راهبردی، در چارچوب برنامه چهارم را ظرف مدت شش ماه از تصویب این قانون تهیه نماید.

- ۱۱۶ - ماده

دولت مکلف است به منظور تجلی و توسعه مفاهیم و نمادهای هویت اسلامی و ایرانی، در ساختار سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و علمی و نیز تعامل اثربخش میان ایران فرهنگی، تاریخی، جغرافیائی و زبانی با رویکرد توسعه پایدار:

الف - طرح کاربرد نمادها و نشانه‌ها و آثار هنری ایرانی و اسلامی، در معماری و شهرسازی و سیمای شهری، نامگذاری اماکن و محصولات داخلی را طی سال اول برنامه چهارم تهییه و در سالهای بعد اجرا نماید.

ب - برای احداث موزه علوم و فناوری و پارکهای علمی عمومی، موزه‌های کوچک فرهنگی، ورزشی، تاریخی، صنعتی، دفاع مقدس و نمایشگاههای معرفی دستاوردهای نوین صنعتی کشور زمینه سازی نماید.

ج - نسبت به تدوین و اجرای سیاستهای حمایتی از تولیدکنندگانی که محصولات خود را مناسب با مزیتها و مؤلفه‌های فرهنگی کشور تولید می‌کنند، اقدام نماید.

د - از ظرفیتها و مزیتها فرهنگی در تسهیل و بهبود روابط و مناسبات بین‌المللی استفاده نماید.

ه - نسبت به سیاستگذاری، هماهنگی و حمایت از فعالیتهای فرهنگی خارج از کشور و سیاستگذاری و برنامه‌ریزی امور فرهنگی ایرانیان خارج از کشور، اقدامهای لازم را معمول دارد.

و - کلیه دستگاههای اجرائی و مجریان طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای مجازند تا یک درصد (٪ ۱) از اعتبارات احداث بناها و ساختمانهای خود را برای طراحی، ساخت، نصب و نمایش آثار هنری مناسب با فرهنگ دینی و ملی و یادمانهای دفاع مقدس در همان طرح صرف نمایند.

## بیان

- ۱۱۷ - ماده

دولت موظف است به منظور اهتمام ملی در شناسائی، حفاظت، پژوهش، مرمت، احیاء، بهره‌برداری و معرفی میراث فرهنگی کشور و ارتقاء توان گردشگری، تولید ثروت و اشتغالزایی و مبادلات فرهنگی در کشور اقدامات زیر را در طول برنامه چهارم به انجام برساند:

الف - تهیه و اجرای طرحهای مربوط به «حمایت از مالکین» متصروفین قانونی و بهره‌برداران آثار تاریخی - فرهنگی و املاک واقع در حريم آنها و «مدیریت، ساماندهی، نظارت و حمایت از مالکین و دارندگان اموال فرهنگی - تاریخی منقول مجاز» تا پایان سال اول برنامه چهارم.

ب - ایجاد و توسعه موزه‌های پژوهشی - تخصصی وابسته به دستگاههای اجرائی.

ج - شناسائی و مستندسازی آثار تاریخی - فرهنگی در محدوده جغرافیائی اجرای طرح، توسط دستگاه مجوی با نظارت و تأیید سازمان میراث فرهنگی و گردشگری.

د - ایجاد و تجهیز پایگاههای میراث فرهنگی در آثار تاریخی مهم کشور و مضامین اصلی مرتبط با موضوع میراث فرهنگی.

ه - شناسائی و حمایت از آثار فرهنگی تاریخی حوزه فرهنگی ایران موجود در کشورهای همسایه و منطقه به عنوان میراث فرهنگی مشترک.

و - به منظور جلب مشارکت بخش خصوصی و تعاونی، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مجاز است نسبت به صدور مجوز تأمین و فعالیت موزه‌های خصوصی و تخصصی و مؤسسات مشاوره و کارشناسی مرتبط با موضوع فعالیتهای میراث فرهنگی، کارگاههای مرمت آثار فرهنگی - تاریخی منقول و غیرمنقول، مؤسسات مدیریت موزه‌ها و محوطه‌های تاریخی - فرهنگی، مؤسسات کارشناسی اموال فرهنگی - تاریخی، کارگاههای هنرهای سنتی و سایر مؤسسات خصوصی مرتبط با میراث فرهنگی اقدام نماید، آئین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به تصویب



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بیانیه

۱۱۵

شماره

۵۷۸۱/۷۱/۱۷

تاریخ

پوست

هیات وزیران خواهد رسید.

ز - به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری اجازه داده می‌شود به منظور اعطای مجوز کاربری و بهره‌برداری مناسب از بنایها و اماکن تاریخی قابل احیاء با هدف سرمایه‌گذاری بخش خصوصی داخلی و خارجی، صندوق احیاء و بهره‌برداری از بنایها و اماکن تاریخی - فرهنگی را ایجاد نماید. بنایها و اماکن تاریخی قابل احیاء به تشخیص سازمان مذکور از شمول ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور خارج است.

اساسنامه این صندوق به پیشنهاد سازمان فوق به تصویب هیات وزیران خواهد

رسید.

ح - ارتقاء جایگاه بخش غیردولتی و افزایش رقابت‌پذیری در صنعت گردشگری از طریق اصلاح قوانین و مقررات و ارائه تسهیلات لازم، تهیه و تصویب ضوابط حمایتی، اداری، یانکی برای مؤسسات بخش غیردولتی و نیز جذب سرمایه‌گذاران و مشارکت مؤسسات تخصصی داخلی و بین‌المللی و بیمه برای گردشگران خارجی.

ط - تکمیل نظام جامع آماری گردشگری با نظارت و هدایت مرکز آمار ایران.

ی - به منظور حفظ آثار و فرهنگ سنتی، قومی، ایلی، ملی و ایجاد جاذبه برای توسعه صنعت گردشگری در کشور، دولت مکلف است نسبت به ایجاد مراکز حفظ آثار و فرهنگ ایلی در شهرستانها و استانهای کشور از قبیل دهکده توریستی، مراکز و اطراف‌های تفریحگاهی ایلی، موزه و نمایشگاه اقدام نموده و با پیش‌بینی اعتبارات و تسهیلات لازم در قانون بودجه سالانه اقدام نماید. مشارکت بخش دولتی و خصوصی و واگذاری زمین امکانات اعطاء تسهیلات به بخش خصوصی برای اجرای اینگونه پروژه‌ها بلامانع است. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشاير ایران) و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دفتر مناطق محروم کشور - ریاست جمهور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بیان

شماره  
تاریخ  
پوست

- ۱۱۸ ماده -

مواد (۱۶۵) و (۱۶۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تغییز می‌گردد.

- ۱۱۹ ماده -

دولت مکلف است به منظور حمایت از حقوق پدیدآورندگان آثار فرهنگی، هنری و امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر، مطبوعات و قلم، بسترسازی برای حضور بین‌المللی در عرصه‌های فرهنگی و هنری و تنظیم مناسبات و روابط میان اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با امور فرهنگی و هنری اقدامهای ذیل را به عمل آورد:

الف - تهیه لایحه امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ تا پایان سال اول برنامه چهارم.

ب - بازنگری و اصلاح قوانین مطبوعات و تبلیغات، نظام جامع حقوقی مطبوعات و رسانه‌ها و تبلیغات.

ج - اصحاب فرهنگ و هنر که شغل خود را از دست می‌دهند به تشخیص دولت به مدت حداقل سه سال تحت پوشش بیمه بیکاری دولت قرار گیرند. دولت در چارچوب لوایح بودجه سنتانی کمکهای اعتباری در اختیار صندوق بیمه بیکاری قرار خواهد داد.

- ۱۲۰ ماده -

به منظور اصلاح ساختار تربیت بدنی، ترویج فرهنگ ورزش، توسعه کمی و کیفی دسترسی به ورزش پرورشی و همگانی و توسعه نظام استعدادیابی، تقویت حضور بخش غیردولتی، توسعه امور پژوهشی و تربیت نیروی انسانی کیفی در برنامه چهارم:



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیان

پیش

شماره

۱۵۷۸ / ۲ / ۶۷

تاریخ

- الف -

۱ - دولت موظف است پشتیبانی های لازم را از ورزش کشور براساس سند راهبردی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش در بخش تأمین منابع مالی، ساختار و تشکیلات سازمانی، تهیه و تدوین قوانین مورد نیاز و تربیت نیروی انسانی با مشارکت بخش غیردولتی به عمل آورد به گونه ای که سرانه فضاهای ورزشی (سرپوشیده و رویاز) حداقل یک متر مربع تا پایان برنامه افزایش یابد. سند مذکور مبنای تنظیم فعالیتهای ورزشی سازمان تربیت بدنی و کلیه دستگاهها خواهد بود.

۲ - نهادهای عمومی غیردولتی و کلیه شهرداریها و دهیاریها موظفند حمایتهاي لازم را از توسعه و گسترش ورزش همگانی و ایجاد تسهیلات لازم جهت دسترسی آسان مردم به فضاهای ورزشی به عمل آورند.

۳ - وزارت خانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی موظفند براساس سند موضوع بند (۱) فوق، برنامه جامع ارتقاء ورزش مدارس، هماهنگی و انسجام و رشد و ارتقاء ورزش دانشجویی، توسعه اماكن و فضاهای ورزشی سرپوشیده (با اولویت دختران) و رویاز، افزایش ساعات درس تربیت بدنی، ایجاد باشگاههای ورزشی و تربیت نیروهای انسانی مورد نیاز بخش تربیت بدنی حسب مورد را تنظیم و پس از تصویب هیأت وزیران اجرا نمایند. ضمناً سازمان تربیت بدنی موظف است با استفاده از خدمات کارشناسان و متخصصان عالی داخلی و عندالظرف خارجی در مراکز ستادی، اجرائی و پشتیبانی برنامه های خود را براساس سند موضوع بند (۱) فوق به اجراء درآورد.

ب - کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون مجازند در طول برنامه چهارم یک درصد (۱٪) از اعتبارات خود را برای انجام امور تربیت بدنی و ورزش اعم از احداث و توسعه اماكن ورزشی، ارائه خدمات ورزشی و کمک به سازمان تربیت بدنی، کمیته ملی المپیک، باشگاههای ورزشی و فدراسیونهای ورزشی در چارچوب سیاستگذاری با



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیانیه

پیش

شماره

۱۱۱۰

هماهنگی سازمان تربیت بدنی اختصاص دهد.

اماکن ورزشی خصوصی که از محل منابع این بند کمک دریافت نموده‌اند در صورت تغییر کاربری مکلفند وجوه دریافتی را با محاسبه نرخ تورم سنتاتی مسترد نمایند.

دستگاههای مذکور در این بند مکلفند گزارش کامل کمکهای انجام یافته از محل این بند را همه ساله به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و کمیسیونهای برنامه و بودجه و محاسبات و فرهنگی مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

ج - وزارت جهاد کشاورزی موظف است اراضی غیرکشاورزی و غیرمناطق چهارگانه محیط زیست خارج از حریم استحفاظی شهرها را که مورد نیاز سازمان تربیت بدنی است و در اختیار دارد، به منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی تأمین و به طور رایگان به سازمان تربیت بدنی واگذار نماید. ضمناً وزارت مذکور موظف است با تأیید سازمان تربیت بدنی اراضی با شرایط فوق را که مورد نیاز بخش خصوصی و تعاونی برای احداث اماکن ورزشی است به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی واگذار نماید. کاربری این قبیل اراضی به هیچ وجه تغییر نخواهد کرد. مناطق چهارگانه محیط زیست از شمول مفاد این بند مستثنی هستند.

د - وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها در راستای تأمین و توزیع عادلانه فضاهای آموزشی، ورزشی و فرهنگی در کشور، مکلف هستند به هنگام صدور مجوز احداث شهرها، شهرکها، مجریان پژوهه‌های مذکور را نسبت به تأمین و احداث فضاهای مذکور متناسب با زیربنای مسکونی موظف نمایند.

ه - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است اراضی با کاربری ورزشی را در سراسر کشور با هماهنگی سازمان تربیت بدنی خریداری نموده و به روشهای ذیل واگذار نماید:

- ۱ - به صورت رایگان برای سازمان تربیت بدنی و شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور.

۲ - به قیمت تمام شده برای بخش خصوصی و تعاونی.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیان

۱۱۱۰

شماره

۱۳۷۸/۲/۱۹

تاریخ

پوست

آئین نامه نحوه اجرای این بند با پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی، سازمان تربیت بدنی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

و - حق التثبیت و هزینه های عملیات ثبتی مربوط به نقل و انتقالات اماکن، باشگاههای ورزشی و ورزشگاهها با تأیید سازمان تربیت بدنی مطابق تعریفه مقرر برای تأسیسات و اماکن فرهنگی و آموزشی محاسبه شود.

ز - تشكیلها و بخش‌های خصوصی و تعاونی و باشگاههای حرفه‌ای در توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای از طریق اصلاح ساختار تربیت بدنی و ورزش کشور و اعمال پشتیبانی و حمایت لازم در زمینه‌های اداری، مالی و منابع انسانی تقویت می‌شود، به گونه‌ای که تا پایان برنامه اهداف ذیل حاصل گردد:

۱ - سهم بخش غیردولتی و باشگاههای خصوصی در توسعه ورزش قهرمانی حداقل به پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش یابد.

۲ - صدرصد (۱۰۰٪) فعالیتهای اجرایی و تأمین منابع ورزش حرفه‌ای با عاملیت بخش‌های خصوصی و تعاونی و باشگاهها صورت گرفته و حمایتهای دولتی به پشتیبانی قانونی و اداری و تسهیلاتی و کمکهای اعتباری محدود گردد.

- ۱۲۱ -

مواد (۱۶۹) و (۱۷۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفیذ می‌گردد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## بررسی‌ال

پرست

لیخ

۸۱۱۵

۸۷۸ / ۲۱ / ۹۷

شماره

## بخش پنجم - تأمین مطمئن امنیت ملی

### فصل دهم - امنیت ملی

- ۱۲۲ ماده

دولت موظف است به منظور ارتقاء امنیت عمومی و انضباط اجتماعی، اقداماتی لازم را برای تحقق موارد ذیل به عمل آورد:

الف - آموزش عمومی و ترویج فرهنگ قانونمداری، نظم، مدارا و زیست سالم.  
ب - توسعه خطوط مواصلاتی، راههای مرزی و ارتقاء مراودات و تبادل اطلاعات با کشورهای منطقه و همسایگان به منظور مهار جرائم، قاچاق کالا و مواد مخدر، تردد غیرمجاز و خرابکاری، در قالب توافقنامه‌های دوچانبه و چندچانبه و ترتیبات امنیت جمعی.

ج - توسعه مشارکت همه‌جانبه همه ایرانیان براساس حق برابر شهروندی، در نظام تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و مدیریت اجرائی کشور.

د - تعمیق شناخت مؤلفه‌های قدرت ملی و ترویج روحیه دفاع از منافع ملی و مخالفت با ظلم و سلطه‌گری.

ه - ایمن‌سازی ساختار و پراکندگی جمیعت (به ویژه در مرزهای کشور)، در پرتو مؤلفه‌ها و ملاحظات امنیتی به منظور پرهیز از عدم تعادل جمیعت.

و - تهییه طرح راهبردی توسعه نظم و امنیت کشور با رویکرد جامعه محوری، مشارکت همگانی و جایگزینی ارزشها و کنترلهای درونی به جای رویکرد امنیتی و ارتقاء احساس امنیت در جامعه.

ز - مبارزه با زمینه‌های بروزی هنجاری، ناسازگاری اجتماعی، خشونت سیاسی و خشونت شهری.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیانی

۱۱۱۵ شماره

۱۳۸۷ / ۲ / ۱۷

تاریخ

پیوست

ح - حفظ و ارتقاء منزلت اجتماعی گروههای مختلف مردم و پیشگیری از بحرانهای منزلتی.

ط - تهیه سازوکارهای لازم جهت توسعه مشارکت مردمی، برای تأمین نظم و امنیت عمومی.

ی - تهیه سازوکارهای لازم جهت تقویت نهادهای مدنی و احزاب در کشور.

- ۱۲۳ ماده -

به منظور سیاستگذاری همه‌جانبه در مسائل مربوط به اقلیتها و تقویت مشارکت آنان در اداره امور کشور و تحکیم همگرایی و همبستگی ملی، شورای سیاستگذاری همگرایی ملی و امور اقلیت‌ها تشکیل می‌شود. شرح وظایف و ترکیب اعضای شورا را وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رساند.

- ۱۲۴ ماده -

دولت موظف است به منظور تقویت بنیه دفاعی کشور و ارتقاء توان بازدارندگی نیروهای مسلح و حفاظت از تمامیت ارضی و امنیت کشور و آمادگی در برابر تهدیدات و حفاظت از منافع ملی، انقلاب اسلامی ایران و منابع حیاتی کشور و هوشمندسازی سیستمهای دفاعی، اقدامهای لازم را برای تحقق موارد مذکور به عمل آورد:

۱ - تقویت مؤلفه‌های بنیه دفاعی با تأکید بر مدرنسازی و هوشمندسازی تجهیزات، ارتقاء منابع انسانی و سیستمهای فرماندهی (C4I).

۲ - ارتقاء فناوریهای نوین و هوشمند و سیستمهای اطلاعاتی در به کارگیری سامانه‌های دفاعی بهویژه سامانه‌های الکترونیکی، هوافضا، دریایی و پدافند هوایی.

۳ - بهینه‌سازی و بهبود ساختارهای چابک و پاسخگو در دفاع ملی.

۴ - ارتقاء حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و



## بیان

به کارگیری متقابل و بهینه از امکانات و توان منابع انسانی.

- ۵ - نوسازی و بازسازی و بہبود صنایع دفاعی با نگرش به سامانه و فرآیندهای صنعتی نوین.
- ۶ - ارتقاء ابتكار عمل و توان مقابله مؤثر در برابر تهدیدها و حفاظت از منافع ملی، منابع حیاتی و انقلاب اسلامی ایران.
- ۷ - ارتقاء و افزایش سطح دانش و مهارت نیروهای مسلح، به صورت کمی و کیفی.
- ۸ - ارتقاء سطح آموزش، تحقیقات، فناوری در بخش دفاع و گسترش همکاریها با مراکز علمی دانشگاهی داخلی و خارجی.
- ۹ - حضور و استقرار مناسب با تهدیدها در حوزه‌های آبی کشور (خليج فارس، دریای عمان و دریای خزر).
- ۱۰ - ارتقاء منزلت اجتماعی و معیشت کارکنان نیروهای مسلح.

۱۱ - رعایت اصول پدافند غیرعامل در طراحی و اجرای طرحهای حساس و مهم و با در دست مطالعه و نیز تأسیسات زیربنائی و ساختمانهای حساس و شریانهای اصلی و حیاتی کشور و آموزش عمومی مردم توسط دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۱۶۵) این قانون، به منظور پیشگیری و کاهش مخاطرات ناشی از سوانح غیرطبیعی.

آئین‌نامه‌های اجرائی این ماده ظرف مدت دو ماه از تصویب این قانون، توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

## ماده ۱۲۵ -

به وزارت کشور اجازه داده می‌شود از طریق نیروی انتظامی نسبت به اعطای مجوز فعالیت به متقاضیان تشکیل مؤسسات غیردولتی خدمات حفاظتی و مراقبتی و واگذاری بخشی از خدمات انتظامی و حفاظتی به مؤسسات مذکور با حفظ کنترل و نظارت دقیق



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانیه

شماره ۸۹۹۵

تاریخ

پیش پست

براساس آئین نامه اجرائی که به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید فرماندهی کل نیروهای مسلح به تصویب شورای امنیت کشور می‌رسد، اقدام نماید.

- ماده ۱۲۶ -

به منظور بهینه کردن استفاده از فناوریها در امور امنیتی و انتظامی، شورای امنیت کشور موظف است با همکاری دستگاههای ذی ربط نسبت به سیاستگذاری و استانداردسازی سامانه حفاظتی و امنیتی مورد نیاز سازمانها، ادارات، تهدادها و وزارت‌خانه‌ها، اقدام نماید.

- ماده ۱۲۷ -

به منظور ایجاد هماهنگی و تبادل اطلاعات بین دستگاههای ذی ربط:

الف - وزارت اطلاعات موظف است در سال ۱۳۸۴ برنامه جامع تبادل اطلاعات و همکاری امنیتی با سرویس‌های امنیتی سایر کشورها را در چارچوب منافع ملی و اصول سیاستهای خارجی کشور تدوین و پس از تأیید رئیس جمهور اجرا نماید.

ب - به منظور ساماندهی، انسجام و استفاده از ظرفیتهای جامعه اطلاعاتی کشور، وزارت اطلاعات مکلف است متناسب با وظایف و اختیارات مصريح در قانون تأسیس و تمرکز اطلاعات و سیاستها و خط مشی‌های فرماندهی کل قوا، طرح اصلاح ساختار جامع اطلاعاتی را تدوین و ماحصل آن را جهت طی تشریفات قانونی به هیأت وزیران ارائه نماید.

ج - به وزارت اطلاعات اجازه داده می‌شود در کشف مفاسد کلان اقتصادی و سرقت میراث فرهنگی اقدامات لازم را به عمل آورد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیانیه

پیش

شماره

۸۱۱۵

۱۳۷۵ / ۰۷ / ۱۵

- ۱۲۸ -

نظر به اهمیت جایگاه امنیت ملی در رشد و توسعه همه‌جانبه کشور و به منظور تدوین طرح جامع در این خصوص با بهره‌گیری کارآمد از مطالعات و تحقیقات مربوط به آن، دولت موظف است با استفاده از ظرفیتهای دستگاه مربوطه نسبت به تهیه طرح جامع امنیت ملی با مسؤولیت وزارت اطلاعات و با همکاری وزارت‌خانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، کشور، امور خارجه، دادگستری و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اقدام و نتیجه آن را جهت طی تشریفات قانونی به هیأت وزیران ارائه نماید.

- ۱۲۹ -

به منظور به کارگیری جوانان در سازندگی و فعالیتهای اجتماعی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی، شهرداریها، دهیاریها، جمعیت هلال احمر و سایر دستگاههای ذی‌ربط مجازند دراجرای طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای و خدمات اجتماعی خود از ظرفیت جوانان کشور اعم از تشکلهای غیردولتی جوانان و نیروی مقاومت بسیج استفاده نمایند. آئین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد مشترک وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و سازمان ملی جوانان به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ۱۳۰ -

وزارت امور خارجه مکلف است به منظور پیشبرد سیاست خارجی کشور و در چارچوب حفظ و توسعه منافع ملی اقدامهای ذیل را به عمل آورد:

الف - توسعه و تقویت روشها و زمینه‌های ارتباط و مراوده با ایرانیان مقیم خارج از کشور به منظور حفظ هویت ملی و اسلامی و بهره‌گیری از سرمایه‌های مادی، معنوی و علمی آنان در چارچوب مصوبات شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور.

- ۱۳۰ -



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیان

شماره  
تاریخ  
پوست

ب - تنظیم و اعطای کمکهای توسعه‌ای رسمی به کشورهای هدف به منظور ایجاد بازار برای کالاهای ایرانی و صدور خدمات فنی و مهندسی در چارچوب قوانین بودجه‌های سالانه.

ج - تسهیل و ارائه بهتر خدمات کنسولی با بهره‌گیری از فناوری اطلاعات به منظور افزایش رضایتمندی و تکریم ارباب رجوع.

د - هماهنگی بخش‌های بین‌المللی کلیه دستگاههای اجرائی به منظور پیشبرد اهداف سیاست خارجی کشور در چارچوب آئین نامه‌ای که به همین منظور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ۱۳۱ - ماده

وزارت دفاع و پشتبانی نیروهای مسلح مکلف است براساس نظر ستاد کل نیروهای مسلح نسبت به تهیه و اجرای طرح جامع نحوه استقرار نیروهای مسلح در سطح کشور مناسب با اندازه و نوع تهدیدات و شرایط زیست محیطی، به منظور رعایت پراکندگی در استقرار تأسیسات حساس و حیاتی و صنایع دفاعی از شهرهای بزرگ به ویژه تهران اقدام و به تصویب فرماندهی معظم کل قوا برساند.

دولت مکلف است نسبت به تأمین و واگذاری تسهیلات اعتباری، بانکی، زمین، تغییر کاربری و ایجاد حریم جهت تأسیسات مورد نیاز اقدامات لازم را به عمل آورد. اعتبارات دریافتی از منابع بانکی از محل فروش اماکن منتقل شده بازپرداخت می‌شود.

- ۱۳۲ - ماده

مواد (۱۷۱)، (۱۷۵) الی (۱۸۱) و (۱۸۳) الی (۱۸۶) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دستورالعمل

## بیانیه

۱۱۱۵ شماره

۱۳۷۱/۰۸/۲۵ تاریخ

پیش

پیش

## فصل یازدهم - توسعه امور قضائی

ماده ۱۳۳ -

قوه قضائیه موظف است لواجع ذیل را تهیه و به تصویب مراجع ذیصلاح برساند:

الف - لایحه «جرائم زدایی از قوانین کیفری» به منظور جلوگیری از آثار سوء ناشی از جرم انگاری درمورد تخلفات کم اهمیت، کاهش هزینه‌های نظام عدالت کیفری و جلوگیری از گسترش بی‌رویه قلمرو حقوق جزا و تضییع حقوق و آزادیهای عمومی.

ب - لایحه «جاگیرینهای مجازات حبس» به منظور بهره‌گیری از روش‌های نوین اصلاح و تربیت مجرمان در جامعه و همچنین ایجاد تناسب بیشتر میان جرم و مجازات و شخصیت مجرم را تهیه و ارائه نماید.

ج - لایحه «حمایت از حقوق شهود و متهمان».

د - لایحه «حمایت از بزه دیدگان اجتماعی».

ه - لایحه «حفظ و ارتقاء حقوق شهروندی و حمایت از حریم خصوصی افراد، در راستای اجرای اصل بیستم (۲۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران».

و - لایحه «تعریف جرم سیاسی و تغییک آن از سایر جرائم».

ز - نسبت به موارد ذیل اقدام نماید:

۱ - استقرار نظام قضائی سریع، دقیق، بالسویه در دسترس، ارزان، قابل پیش‌بینی قانونی، منصفانه و قاطع.

۲ - پایه‌گذاری و تضمین بنیادهای حقوق مالکیت خصوصی و معنوی، در قلمرو قضائی.

۳ - رفع هرگونه تبعیض جنسیتی، قومی و گروهی، در قلمرو حقوقی و قضائی.

۴ - تمهید سازوکارهای لازم برای پیشگیری از وقوع جرم، براساس اصل یکصد و

## متن

پنجم و ششم (۱۵۶) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۵ - طراحی واستقرار نظام جامع اطلاعات (M.I.S)، عملیات و مدیریت قضائی به منظور سرعت بخشیدن به عملیات و مدیریت کارآمد، اصلاح فرآیندها و بهبود روش‌های انجام امور قضائی، تا پایان برنامه چهارم.

۶ - فراهم نمودن زمینه تشکیل نهادهای داوری غیردولتی.

۷ - به منظور اجرای اصل سی و پنجم (۳۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و نیز به منظور تأمین و حفظ حقوق عامه و گسترش خدمات حقوقی هر یک از اصحاب دعوی حق انتخاب، معرفی و حضور وکیل، در تمامی مراحل دادرسی اعم از تحقیقات، رسیدگی و اجرای احکام قضائی را دارند.

- ماده ۱۳۴ -

به قوه قضائیه اجازه داده می‌شود:

الف - براساس آئین‌نامه‌ای که توسط وزیر دادگستری با همکاری دادستانی کل کشور و سازمان استناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تأیید رئیس قوه قضائیه می‌رسد، استناد و اوراق پرونده‌های قضائی که نگهداری سوابق آنها ضروری می‌باشد را با استفاده از فناوریهای اطلاعاتی روز، به استناد الکترونیکی تبدیل و سپس نسبت به امحای آنها اقدام نماید مشروط بر آن که حداقل سی سال از مدت بایگانی قطعی آنها گذشته باشد. استنادات و استناد تبدیلی در کلیه مراجع قضائی و اداری سندیت داشته و قابل استناد خواهد بود.

اصل پرونده‌های مهم و ملی که جنبه سندیت تاریخی دارد، توسط سازمان استناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران حفظ و نگهداری خواهد شد.

ب - به سازمان ثبت استناد و املاک کشور اجازه داده می‌شود اقدامات و ارائه خدمات را در قسمتهای مختلف به صورت رایانه‌ای انجام دهد. اصل کتابت در تنظیم

## بیانیه

شماره  
۱۳۸/۲۱/۱۹  
تیخ  
پیش

۸۱۱۰

اظهارنامه، صورتمجلس تحدید حدود و دفتر املاک و اسناد رسمی باید رعایت گردد.

- ۱۳۵ - ماده

سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است به منظور بهبود وضعیت زندانها و ایجاد بازپروری مناسب و اصلاح و تربیت زندانیان با هدف بازگشت آنان به زندگی سالم اجتماعی و کاهش بازگشت مجدد به جرم توسط زندانیان آزاد شده نسبت به انجام موارد ذیل اقدام نماید:

- الف - بهینه‌سازی فضاهای فیزیکی با اولویت توسعه کانونهای اصلاح و تربیت.
- ب - حمایت از خانواره زندانیان و معذومین از طریق سازمانها و نهادهای خیریه مردمی و غیردولتی و انجمنهای حمایت از زندانیان.
- ج - اتخاذ سازوکارهای لازم جهت حذف سابقه کیفری زندانیان اصلاح شده.

ماده ۱۳۶ - (اصلاح شده ماده «۱۴۰» قانون برنامه سوم)

به منظور صدور سند مالکیت املاک واقع در بافت مسکونی روستاهای وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) موظف است به نمایندگی از طرف روستائیان طی مدت برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران برای کلیه روستاهای دارای شورای اسلامی و مراکز دهستانها نقشه تفکیکی وضع موجود روستا را تهیه و به اداره ثبت اسناد و املاک ارسال نماید. نقشه‌های تفکیکی تهیه شده نیاز به تأیید سایر مراجع دولتی ندارد و ادارات ثبت اسناد و املاک براساس آن به شرح زیر اقدام می‌نمایند:

- ۱ - در صورتی که محدوده مورد عمل قبلاً تحدید حدود شده باشد. پس از کنترل نقشه و تطبیق آن با محل با توجه به مدارک متصرفین صورت جلسه تفکیکی حاوی حدود قطعات و مشخصات متصرفین توسط نماینده و نقشه‌بردار ثبت تنظیم و به امضاء نماینده



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانیه

شماره  
۱۱۱۰/۲۱/۱۷  
تاریخ  
پوست

بنیاد مسکن و شورای اسلامی روستا می‌رسد تا براساس آن به نام مستصرفینی که دارای مدارک دال بر مالکیت می‌باشند سند مالکیت صادر و تسلیم گردد.

۲ - در صورتی که مستصرف نتواند مدارک دال بر مالکیت ارائه نماید، یا در مالکیت و تصرف اشخاص اختلاف باشد، همچنین در صورتی که محدوده مورد عمل تحدید حدود نشده باشد یا عرصه آن از املاک متعلق به دولت، سازمانها و مؤسسات و نهادهای عمومی یا اوقاف باشد، موضوع در هیأتی مرکب از رئیس اداره ثبت استناد و املاک شهرستان و رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و یکی از قضات دادگستری به انتخاب رئیس قوه قضائیه مطرح و رأی مقتضی صادر می‌گردد.

هیأت می‌تواند برای رسیدگی به موضوع از خبرگان ثبتی استفاده و یا با استفاده از تحقیقات و شهادت شهود رأی خود را صادر نماید. رأی صادره توسط ثبت محل به طرفین ابلاغ می‌شود، در صورت عدم اعتراض ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی، ادارات ثبت استناد و املاک و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی حسب مورد مکلف به اجرای آن می‌باشند. در صورت وصول اعتراض، معترض به دادگاه هدایت می‌شود. رسیدگی به این اعتراضات در دادگاه خارج از نوبت خواهد بود.

۳ - مشمولین این قانون از پرداخت کلیه هزینه‌های ثبتی معاف می‌باشند. نقل و انتقالات بعد از صدور سند مالکیت شامل معافیت نخواهد بود.

۴ - نحوه تشکیل جلسات و اختیارات هیأتها و نحوه انتخاب کارشناسان و خبرگان ثبتی و چگونگی تهیه نقشه تفکیکی و میزان مبالغ دریافتی و هزینه نمودن آنها مطابق آئین نامه‌ای خواهد بود که توسط سازمان ثبت استناد و املاک کشور و وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) حداقل ظرف دو ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۵ - خانواردهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از پرداخت هزینه عوارض و مالیات و هرگونه هزینه دیگر معاف می‌باشند.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیانی

پیش

تاریخ

۱۱۱۵

شماره

۱۳۷۹/۱۲/۱۲

- ۱۳۷

ماده (۱۸۹) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفيذ می‌گردد.

## بخش ششم - نوسازی دولت و ارتقاء اثربخشی حاکمیت

### فصل دوازدهم - نوسازی دولت و ارتقاء اثربخشی حاکمیت

- ۱۳۸

نقش و وظایف دولت در حوزه‌های «امور حاکمیتی»، «امور تصدیهای اجتماعی، فرهنگی و خدماتی»، «امور زیربنائی» و «امور تصدیهای اقتصادی» تعریف و به شرح ذیل تنظیم گردد:

الف - امور حاکمیتی:

امور حاکمیتی دولت که تحقق آن موجب اقتدار حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه افشار جامعه می‌گردد عبارتند از:

۱ - سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و نظارت در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.

۲ - برقراری عدالت و تأمین اجتماعی و باز توزیع درآمد.

۳ - ایجاد فضای سالم، برای رقابت و جلوگیری از انحصار و تضییع حقوق مردم.

۴ - فراهم نمودن زمینه‌ها و مزیتهای لازم، برای رشد و توسعه کشور و رفع فقر و

## بیکاری

۸۱۱۵ شماره  
۱۳۷۴ / ۰۲ / ۰۷ تاریخ  
پوست

بیکاری.

- ۵ - قانونگذاری، امور ثبتی، استقرار نظم و امنیت و اداره امور قضایی.
- ۶ - حفظ تمامیت ارضی کشور و ایجاد آمادگی دفاعی ملی.
- ۷ - صیانت از هنر ایرانی، اسلامی.
- ۸ - اداره امور داخلی، مالیه عمومی، تنظیم روابط کار و روابط خارجی.
- ۹ - حفظ محیط زیست و حفاظت از منابع طبیعی و میراث فرهنگی.
- ۱۰ - علوم و تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی.
- ۱۱ - پیشگیری از بیماریهای واگیر، مقابله و کاهش اثرات حوادث طبیعی و بحرانهای پیچیده.

ب - امور تصدیهای اجتماعی، فرهنگی و خدماتی:

آن دسته از وظایفی است که منافع اجتماعی حاصل از آنها نسبت به منافع فردی برتری دارد و موجب بهبود وضعیت زندگی افراد می‌گردد، از قبیل آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای، علوم و تحقیقات، بهداشت و درمان، تربیت بدنی و ورزش، اطلاعات و ارتباطات جمعی و امور فرهنگی، هنری و تبلیغات دینی.

ج - امور زیربنایی:

آن دسته از طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای است که موجب تقویت زیرساختهای اقتصادی و تولیدی کشور می‌گردد، نظیر طرحهای آب و خاک، عمران شهری و روسانی و شبکه‌های ابریزی رسانی، ارتباطات و حمل و نقل.

د - امور تصدیهای اقتصادی:

آن دسته از وظایفی است که دولت متصدی اداره و بهره‌برداری از اموال جامعه است و مانند اشخاص حقیقی و حقوقی در حقوق خصوصی عمل می‌کند، نظیر تصدی در امور صنعتی، کشاورزی، حمل و نقل و بازرگانی و بهره‌برداری از طرحهای مندرج در بند (ج) این ماده.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانی

پیش

شماره

۱۳۸/۲/۷/۵۰

۱۱۱۵

- ۱۳۹ ماده -

به منظور ایجاد زمینه مناسب برای رشد و توسعه کشور، افزایش کارآیی و بهره‌وری دستگاههای اجرائی، تقویت امور حاکمیتی دولت و توسعه مشارکت مردم در امور کشور، نحوه اجرای وظایف مذکور در ماده (۱۳۸) این قانون به طریق ذیل پالایش و اصلاح می‌گردد:

الف - امور حاکمیتی دولت توسط دستگاههای دولتی و عنداللزوم با جلب مشارکت مردم انجام می‌گردد و دستگاههای اجرائی ذی‌ربط در ابعاد منابع انسانی، فناوری انجام کار، تجهیزات و تخصیص منابع، تقویت و توسعه کیفی خواهد یافت.

ب - وظایف امور تصدیهای اجتماعی، فرهنگی و خدماتی دولت بارعايت اصول بیست و نهم (۲۹) و سی ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با استفاده از شیوه‌های ذیل انجام می‌گردد:

۱ - اعمال حمایت‌های لازم برای توسعه بخش غیردولتی مجری این وظایف.

۲ - خرید خدمات از بخش غیردولتی.

۳ - مشارکت با بخش غیردولتی از طریق اجاره و واگذاری امکانات و تجهیزات و منابع فیزیکی.

۴ - واگذاری مدیریت واحدهای دولتی به بخش غیردولتی؛ با پرداخت تمام یا بخشی از هزینه سرانه خدمات.

۵ - ایجاد و اداره واحدهای دولتی با رویکرد هدفمند و نتیجه‌گرا (مطابق ماده ۱۴۷ این قانون) با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در مناطقی که هیچ‌کدام از حالتهای فوق الذکر امکان‌پذیر نباشد.

ج - وظایف زیربنایی دولت با مدیریت، حمایت و نظارت دستگاهها و شرکتهای دولتی توسط بخش غیردولتی انجام خواهد شد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتری مس

## مجله‌ی

پیش

شماره

۶۱۱۰

۱۳۸۷/۱/۱۲

تیخ

پیش

د - وظایف مربوط به تصدی‌های اقتصادی دولت با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به بخش غیردولتی واگذار می‌گردد. دولت در این بخش نسبت به تنظیم مقررات برای جلوگیری از ایجاد انحصار، تضییع حقوق تولیدکنندگان و مصرف کنندگان، ایجاد فضای سالم رقابت، رشد توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری و نظایر آن اقدام خواهد نمود.

آئین‌نامه اجرایی این ماده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری دستگاههای ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- ۱۴۰ - ماده

الف - دولت مکلف است تشکیلات کلان دستگاههای اجرائی و وزارت‌خانه‌ها را متناسب با سیاستها و احکام این برنامه و تجربه سایر کشورها، جهت برطرف کردن اثربخشی ناقص، تعارضهای دستگاهی و غیرکارآمدی و عدم جامعیت، عدم کفايت، تمرکز امور، موازی کاریها و همچنین بهره‌گیری همه جانبه از فناوریهای نوین و روش‌های کارآمد، با هدف نوسازی، متناسب سازی، ادغام و تجدید ساختار به صورت یک منظومه منسجم، کارآمد، فراگیر و باکنایت، اثربخش و غیرمت مرکز طراحی نماید و لایحه ذی‌ربط را شش ماه پس از تصویب این قانون به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند، به‌طوری که امکان اجرای آن از ابتدای سال دوم برنامه چهارم میسر باشد.

ب - آن دسته از تصدی‌های قابل واگذاری دستگاههای دولتی در امور توسعه و عمران شهر و روستا، با تصویب شورای عالی اداری همراه با منابع مالی ذی‌ربط به شهرداریها و دهیاریها واگذار می‌شود.

- ۱۴۱ - ماده

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است با همکاری دستگاههای ذی‌ربط



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

## بیان

پیش

تاریخ

۸۹۹۰

شماره

۱۳۷۴/۲/۱۵

دده:

به منظور اصلاح نظام بودجه ریزی از روش موجود به روش هدفمند و عملیاتی و به صورت قیمت تمام شده خدمات، اقدامات ذیل را حداکثر تا پایان سال دوم برنامه چهارم انجام

دهد:

الف - شناسایی و احصاء فعالیت و خدماتی که دستگاههای اجرایی ارائه می نمایند.

ب - تعیین قیمت تمام شده فعالیتها و خدمات، مناسب با کیفیت و محل جغرافیائی مشخص.

ج - تنظیم لایحه بودجه سالانه براساس حجم فعالیتها و خدمات و قیمت تمام شده آن.

د - تخصیص اعتبارات براساس عملکرد و نتایج حاصل از فعالیتها و مناسب با قیمت تمام شده آن.

تبصره ۱ - به منظور تحقق رویکرد فوق و همچنین تسريع در تغییر نظام بودجه ریزی کشور و تقویت نظام برنامه ریزی و نظارت، سازمان مذکور موظف است ضمن اصلاح ساختار سازمان، مدیریت نیروی انسانی، روشها و فناوری اداری خود، ترتیبی اتخاذ نماید تا با سازمانی کوچک، منعطف، کارا و اثربخش و به کارگیری نخبگان و اندیشمندان امکان انجام وظایف محوله به طور مطلوب و بهینه فراهم گردد.

تبصره ۲ - سازمان فوق الذکر و وزارت امور اقتصادی و دارائی نسبت به تهیه لوایح لازم برای اصلاح قوانین و مقررات مالی، اداری و استخدامی و بودجه ریزی کشور اقدام نماید به نحوی که نظام موجود تبدیل به نظام کنترل نتیجه و محصول گردد.

ه - آئین نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می رسد.



- ۱۴۲ ماده -

به منظور اصلاح ساختار و تشکیلات دستگاههای اجرائی، اقدامهای ذیل انجام

می‌گردد:

الف - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است تا پایان برنامه چهارم  
حداقل بیست درصد (۲۰٪) از تعداد سازمانها، نهادها، مؤسسات و شرکتها و نظایر آن را  
از طریق حذف و یا واگذاری آن به سایر بخشها و تجدید ساختار و انحلال دستگاههای  
غیرضرور با تأیید شورای عالی اداری کشور کاهش دهد.

ب - ممنوعیت ایجاد وزارت‌خانه، مؤسسه دولتی، نهاد عمومی غیردولتی، شرکت  
دولتی و دستگاههایی با عنوانی مشابه، مگر در موارد استثناء با تأیید هیأت وزیران و  
تصویب مجلس شورای اسلامی.

ج - ادغام کلیه واحدهای سازمانی هر وزارت‌خانه (با استثنای شرکتهای دولتی) در  
سطح استان، شهرستان، بخش و ... در یک واحد سازمانی، به طوری که واحدهای مربوطه  
در مرکز عهده‌دار راهبری و انجام امور ستادی آنها باشند. سطح سازمانی واحدهای  
موضوع این بند و موارد استثناء با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب  
شورای عالی اداری می‌رسد.

د - بازنگری و تجدید ساختار داخلی دستگاههای اجرائی، براساس ضوابطی که  
به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.  
در صورتی که با اصلاح تشکیلات، پستهای دارای شاغلین رسمی حذف گردند، این‌گونه  
پستها صرفاً تا خروج طبیعی مستخدمین ذی‌ربط پایدار خواهد بود.

ه - کلیه واحدهای استانی، شهرستانی و ... دستگاههای اجرائی موظفند ضمن  
اقدام لازم درخصوص بازنگری و تجدید ساختار سازمانی خود، پس از تأیید سازمان  
مدیریت و برنامه‌ریزی استان اصلاحات لازم را به مورد اجرا گذارند و نیروهای مازاد را به  
سایر واحدهای مستقر در همان محل منتقل نمایند.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بیانی

شماره  
تاریخ  
پوست

و - نصاب جمعیت برای تشكیل شهرستان، شهر و بخش با رویکرد عدم توسعه سطوح تقسیمات کشوری در سال اول برنامه چهارم توسط هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

- ۱۴۳ ماده -

به دولت اجازه داده می شود به منظور توسعه بخش خصوصی و تعاونی و جلب مشارکت تشكیل های غیردولتی و سایر بخش های جامعه مدنی در اداره امور کشور و افزایش کارآمدی مدیریت دولتی، در مواجهه با چالشها و استفاده از فرصتها و متابع ملی، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

الف - کمک به ایجاد و توسعه و قانونمندی نهادهای غیردولتی لازم برای توسعه کارآفرینی، ترویج فرهنگ خدمت، توسعه سلامت و شفافیت اداری و حفاظت از محیط زیست و ارتقاء استانداردهای زیست محیطی و سلامت مردم، بر مبنای هدف محوری و مسئولیت پذیری.

ب - تشكیل واحد سازمانی مناسب برای تقویت و حمایت از بخش غیردولتی، در زمینه های نهادسازی، آموزش، ایجاد تسهیلات، توجیه و رفع موانع اداری در سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و کلیه وزارت خانه ها و سازمانهای مستقل دولتی از محل پستهای سازمانی موجود.

ج - انتخاب یکی از شهرستانهای کشور و یک دستگاه اجرائی بدون رعایت قوانین و مقررات اداری و استخدامی و مالی مورد عمل، برای اجرای کامل احکام، سیاستها و جهتگیری های مذکور در این فصل در آن شهر و دستگاه و استفاده از نتایج آن در اصلاح قوانین و مقررات مربوطه و تعمیم آن به سایر نقاط کشور و دستگاهها.

ضوابط مربوط به این بند به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب شورای عالی اداری خواهد رسید.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بهره‌الی

۱۱۹

شماره

تاریخ

پوست

- ۱۴۴ ماده -

دولت موظف است به منظور استقرار نظام شایسته‌گرائی و ایجاد ثبات در خدمات مدیران، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

الف - مشاغل مدیریتی را در دو بخش سیاسی و حرفه‌ای، تعریف و طبقه‌بندی نماید.

ب - در انتخاب و انتصاب افراد به پستهای حرفه‌ای، شرایط تخصصی لازم را تعیین نماید تا افراد از مسیر ارتقاء شغلی به مراتب بالاتر ارتقاء یابند. در مواردی که از این طریق امکان انتخاب وجود نداشته باشد، با انجام ارزیابیهای مدیریتی و تخصصی لازم، انتخاب صورت پذیرد.

ج - در خصوص عزل و نصب پستهای مدیریت سیاسی اختیارات لازم به مقامات منصوب‌کننده داده شود.

د - دوره خدمات در پستهای مدیریتی (حرفه‌ای) چهارساله می‌باشد که امکان تمدید آن نیز وجود خواهد داشت.

- ۱۴۵ ماده -

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون موظفند به منظور افزایش پاسخگویی دستگاههای اجرائی در مقابل مردم، با استفاده از فناوریهای نوین اداری و بازنگری و مهندسی فرآیندها و روشها و رشد شاخص‌های مربوط به مشتری‌داری و آموزش اداری مردم و توسعه فرهنگ مدیریت و ارزیابی عملکرد و راهکارهای لازم برای جلوگیری از مفاسد اداری، سطح کیفی خدمات خود را افزایش داده و در تدوین ضوابط و مقررات و بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌های ذی‌ربط رضایت و تکریم ارباب رجوع به عنوان یکی از اهداف اصلی و تأثیرگذار در سرنوشت اداری و استخدامی



## بیانی

کارکنان ملحوظ نمایند.

- ۱۴۶ ماده -

به منظور اصلاح و بهبود مدیریت نیروی انسانی بخش دولتی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و دستگاههای اجرائی مذکور در ماده (۱۶۵) این قانون موظفند اقدامات ذیل را به عمل آوردن:

الف - تجزیه و تحلیل و باز طراحی مشاغل دولتی با رویکرد جذب متخصصین و نخبگان.

ب - به کارگیری نیروی انسانی به هر شکل در دستگاههای فوق الذکر در فضای رقابتی و کسب حداقل امتیازات در امتحانات استخدامی ادواری.

ج - پیش‌بینی ضوابط و دستورالعملهای پرداخت حقوق کارکنان براساس تلفیق مناسب نتیجه‌گرایی و بهره‌وری به جای وقت مزدی.

د - ارتقاء سطح کیفی مدیران و سرپرستان با پیش‌بینی ضوابط خاص آموزش و شرایط احراز تصدی آنها و کاهش حداقل بیست درصد (٪۲۰) از پستهای مدیریت و سرپرستی.

ه - توسعه آموزش‌های شغلی و تخصصی کوتاه مدت برای کارکنان دستگاههای اجرائی و حذف دوره‌هایی که با استفاده از امکانات دولتی و مأموریت منجر به دریافت مدارک دانشگاهی رسمی و یا غیررسمی می‌گردد.

آئین نامه اجرائی این ماده بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- ۱۴۷ ماده -

کلیه دستگاههای اجرائی موظفند به منظور افزایش کارآبی و بهره‌وری و استقرار



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیان

پست

تاریخ

۱۱۱۰

۱۳۹۰ / ۲ / ۱۷

شماره

نظام کنترل نتیجه و محصول، به جای کنترل مراحل انجام کار و اعطای اختیارات لازم به مدیران برای اداره واحدهای تحت سرپرستی خود به صورت مستقل و هدفمند نمودن تخصیص منابع، براساس دستورالعمل مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارائی، قیمت تمام شده آن دسته از فعالیتها و خدماتی که قابلیت تعیین قیمت تمام شده را دارند (از قبل واحدهای آموزشی، پژوهشی و بهداشتی، درمانی، خدماتی و اداری)، براساس کمیت و کیفیت محل جغرافیائی مشخص و پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا استان و با اعطای اختیارات لازم به مدیران ذی‌ربط اجرا نمایند.

به دستگاههایی که براساس ضوابط این ماده خدمات خود را ارائه می‌نمایند، اجازه داده می‌شود حسب نیاز نسبت به جایه‌جایی فضول و برنامه‌های اعتبارات هزینه اقدام و مابه‌التفاوت هزینه‌های قبلی فعالیت با قیمت تمام شده را صرف ارتقاء کیفی خدمات، تجهیز سازمان و پرداخت پاداش به کارکنان و مدیران واحدهای ذی‌ربط نمایند. اعتباراتی که براساس قیمت تمام شده در اختیار واحدها قرار می‌گیرد، کمک تلقی شده و پس از پرداخت به هزینه قطعی منظور می‌گردد.

- ۱۴۸ -

به منظور کاهش حجم تصدیها و افزایش مشارکت مردم در اداره امور کشور و کوچک‌سازی دولت، اقدامهای ذیل انجام می‌شود:

الف - توسعه فعالیتهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی و خدماتی، صرفاً از طریق روش‌های مذکور در بند (ب) ماده (۱۳۹) انجام گردد.

ب - کاهش سالانه حداقل سه درصد (٪۳) از تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی، خدماتی و نظایر آن توسط دستگاههای اجرائی با استفاده از روش‌های مذکور در اجزای (۱)، (۲)، (۳) و (۴) بند (ب) ماده (۱۳۹) و اختصاص بخشی از منابع مربوط برای

توسعه بخششی غیردولتی.

ج - ممنوعیت شروع هر نوع طرح و پروژه تملک دارائی‌های سرمایه‌ای در سطوح ملی و استانی به استثنای موارد مربوط به امور حاکمیتی و زیربنائی و مواردی که با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، استفاده از شیوه‌های مذکور در اجزای (۱)، (۲) و (۳) بند (ب) ماده (۱۳۹) امکان‌پذیر نباشد، اعتبارات طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای فضول مربوط به صورت وجوده اداره شده برای توسعه بخش غیردولتی در همان فصل اختصاص خواهد یافت.

د - مشارکت و سرمایه‌گذاری‌های جدید شرکتهای دولتی در سایر شرکتها و سازمانها و تفکیک و تکثیر آنها در قالب شرکتهای موسوم به نسل دوم و نظائر آن ممنوع می‌باشد.

ه - تعیین اهداف کمی برنامه خصوصی‌سازی شرکتهای دولتی و سقف اعتبارات آنها، در قوانین بودجه سالانه، به نحوی که نسبت اعتبارات شرکتهای دولتی و بودجه کل کشور به تولید ناخالص داخلی هرساله حداقل دو درصد (٪.۲) کاهش یابد.

و -

۱ - در پایان برنامه چهارم تعداد کل کارکنان دولت از تعداد آن در آغاز برنامه به میزان پنج درصد (٪.۵) کاهش یابد.

۲ - مجموع استخدامهای جدید در بخششی دولتی در چارچوب جدول شماره (۹) این قانون، از پنجاه درصد (٪.۵۰) کل تعداد کارکنانی که از خدمت خارج می‌شوند تجاوز نکند.

ز - ممنوعیت ایجاد، اداره هرگونه مهمانسرا، رائزرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، درمانی، فضاهای ورزشی و تفریحی و نظایر آن، توسط دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون، کلیه دستگاههای اجرائی موظفند، این نوع تأسیسات و خدمات یا بهره‌برداری از آنها را حداکثر تا پایان سال سوم برنامه چهارم، به بخش غیردولتی واگذار نمایند. موارد مستثنی با پیشنهاد دستگاه اجرائی مربوط و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریم

## بیانیه

شماره  
۱۴۷ / ۲ / ۹۳  
تاریخ  
پیش

۸۱۱۵

تصویب هیأت وزیران بلامانع است.

ح - کلیه خدماتی که در حال حاضر توسط دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون، برای کارکنان خود در زمینه‌های مختلف نظیر سرویس رفت و آمد، سلف سرویس، تعاوینیهای مصرف، امور ورزش کارکنان، مهد کودک و موارد مشابه به صورت امنی و یا خرید خدمات صورت می‌گیرد، از سال سوم برنامه با پرداخت بارانه مستقیم انجام خواهد شد و کلیه واحدهای اداری ذی‌ربط منحل گردیده و کارکنان رسمی آنها به واحدهای نیازمند دیگر منتقل می‌شوند.

ط - وزارت آموزش و پرورش و مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای می‌توانند برای اجرای بند «ب» ماده (۱۳۹) با کادر آموزشی خود مشروط براینکه از مرخصی بدون حقوق استفاده نمایند، به روش مذکور در این بند عقد فرارداد نمایند. سوابق خدمت این گونه مستخدمین با پرداخت کسور بازنشستگی در صندوق ذی‌ربط مستخدم منظور خواهد شد.

هزینه سرانه مدارسی که به روشهای مذکور در اجزای (۲)، (۳) و (۴) بند (ب) ماده (۱۳۹) توسط بخش غیردولتی اداره می‌گردد، متناسب با وینثگهای هر بند و توانمندیهای مناطق توسط دولت تأمین و پرداخت می‌شود.

ی - صدور مجوز استخدام هریک از وزارت‌خانه‌ها و سازمانهای مستقل، در چارچوب جدول شماره (۹) پیوست این قانون، بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران.

ک - آئین نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- ۱۴۹ - ماده

به منظور متناسب‌سازی تعداد کارکنان هر دستگاه با اهداف و مأموریت اصلی آن و



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فرمان

## بیان

شماره  
۱۱۹۵  
تاریخ  
پیوست

تطبیق نحوه انجام وظایف دستگاههای اجرائی با سیاستها و احکام بخش توسعه مدیریت دولت، اقدامهای ذیل به عمل خواهد آمد:

الف - در سال اول برنامه چهارم، سقف تعداد پرسنل هر کدام از دستگاههای اجرائی و برنامه زمانبندی شده، تحقق آن مشترکاً توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و دستگاه ذی‌ربط تهیه و به تصویب شورای عالی اداری می‌رسد.

ب - انتقال کارکنان رسمی یا ثابت مازاد دستگاههای اجرائی در سطح یک شهرستان بدون موافقت مستخدم با تروافق دستگاههای ذی‌ربط، انتقال به سایر شهرستانها با موافقت مستخدم باید صورت گیرد.

ج - دستورالعمل‌های اجرائی این ماده، شامل امتیازات، تشریقات، ممنوعیتها و سایر موارد توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

د - بار مالی اجرای این ماده، از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول دستگاههای اجرائی و اعتبارات پیش‌بینی شده در بودجه عمومی تأمین می‌گردد.

- ۱۵۰ - ماده

به منظور تقویت صندوقهای بازنیستگی و سهولت جابجایی کارکنان اقدامهای ذیل به عمل می‌آید:

الف - به کارکنان مشمول صندوقهای بازنیستگی اجازه داده می‌شود در صورتی که بازخرید خدمت شوند و یا به دستگاههای دیگر منتقل شوند و یا با استفاده از مرخصی بدون حقوق (بدون محدودیت زمان) در بخش غیردولتی اشتغال یابند کماکان مشمول صندوق بازنیستگی خود باشند.

ب - مستخدمین پیمانی دستگاههای مشمول صندوق بازنیستگی کشوری می‌توانند از نظر مزایای تأمین اجتماعی مشمول صندوق بازنیستگی کشوری و سازمان



جمهوری اسلامی ایران  
مجلس شورای اسلامی  
دفتر مس

۱۱۵ شماره  
۱۳۵۱/۱۲/۱۹ تاریخ  
پیش

## برگزاری

بیمه خدمات درمانی گردند.

- ۱۵۱ ماده -

موارد زیر به وظایف و اختیارات شورای عالی اداری اضافه می‌شود:

۱- اتخاذ تصمیم در مورد کارکنان مازاد دستگاههای اجرائی.

۲- تنظیم ضوابط و مقررات، برای سالم‌سازی ادارات.

۳- تبیین نقش و اندازه دولت و اتخاذ ضوابط و سیاستهای مناسب، برای کوچک‌سازی دولت.

۴- اصلاح نظام تصمیم‌گیری کشور، به نحوی که ضمن ارتقای کیفی و کوتاه‌نمودن مراحل آن، مراجع و نهادهای تصمیم‌گیرنده موافق و غیرضرور حذف شوند.

۵- اصلاح نظام مدیریت شرکتهای دولتی.

تبصره - تصمیمات شورای عالی اداری برای کلیه دستگاههای اجرائی موضوع بند

(۱) ماده (۲) «قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۵» لازم‌الاجرا است.

- ۱۵۲ ماده -

کارکنان دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۱۶۵) این قانون و واحدهایی که بیش از پنجاه درصد (۵٪) از سهام، دارائی و یا مالکیت آنها از ابتداء برنامه سوم به بخش غیردولتی واگذار شده و می‌شود، براساس آئین‌نامه‌ای که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد از نظر رابطه استخدامی، پاداش پایان خدمت و سایر موارد تعیین تکلیف می‌گردد.

تبصره - این گونه کارکنان که رابطه استخدامی آنها با دستگاه اجرائی ذی ربط قطع می‌گردد می‌توانند با حفظ سوابق استخدامی همچنان تابع مقررات حدودق بازنیستگی مربوط باشند.



## ماده ۱۵۳ -

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است به منظور تقویت نظم و انضباط اداری و مالی در نظام اداره امور کشور و صرفه‌جوئی در اعتبارات هزینه‌ای دولت، نسبت به تدوین ضوابط مربوطه اقدام نا پس از تصویب هیأت وزیران، توسط دستگاههای اجرائی به مورد اجرا گذاشته شود.

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است، با تدوین شاخصهایی، نحوه اجرای ضوابط مذکور را در دستگاههای اجرائی مورد ارزیابی قرار داده و هرساله گزارش آن را به هیأت وزیران تقدیم نماید.

## ماده ۱۵۴ -

دولت موظف است حقوق کلیه کارکنان و بازنشستگان دولت را طی برنامه چهارم و در ابتدای هر سال برای تمامی رشته‌های شغلی، متناسب با نرخ تورم افزایش دهد.  
تبصره - به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود تا هفتاد درصد (٪ ۷۰) اعتباراتی که از محل اصلاح ساختار و کاهش نیروی انسانی صرفه‌جویی می‌نمایند را به عنوان فوق العاده کارآیی غیرمستمر به کارکنانی که خدمات برجسته انجام می‌دهند، پرداخت نمایند.

آئین نامه اجرائی این ماده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

## ماده ۱۵۵ -

وزارت خانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و کشور موظفند در چارچوب تدابیر فرمانده معظم کل نیروهای مسلح، دستورالعملهای لازم برای اجرای احکام این فصل را

## بیانیه

شماره  
تاریخ  
پیوست

برای نیروهای نظامی و انتظامی تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران جهت اجرا به واحدهای ذی ربط ابلاغ نمایند.

### - ۱۵۶ - ماده

دولت موظف است به منظور ساماندهی، استفاده بهینه از امکانات موجود، ارتقای کیفیت ساخت و ساز و نیز لزوم رعایت مقررات، ضوابط و استانداردها در احداث ساختمانهای دولتی و عمومی و همچنین حذف تشکیلات غیرضروری، امور برنامه‌ریزی، مطالعه، طراحی و اجرای ساختمانهای مزبور را در ساختمانهای دولتی که بدین منظور و براساس قانون تشکیل شده است، متمرکز نماید.

آئین نامه اجرائی این ماده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

### - ۱۵۷ - ماده

کلیه دستگاههای مذکور در ماده (۱۶۰) موظفند در راستای احکام بخش نوسازی دولت و ارتقاء اثربخشی حاکمیت، ضمن اجرای دقیق احکام مربوط و تصمیمات شورای عالی اداری و آئین نامه ها و دستورالعملهای ذی ربط گزارش عملکرد خود را هر شش ماه یک بار به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارائه نمایند و این سازمان با رتبه بندی میزان موفقیت دستگاهها نتیجه را برای هیأت وزیران و کمیسیونهای مربوط مجلس شورای اسلامی گزارش نمایند.

### - ۱۵۸ - ماده

مواد (۱)، (۹۰) و (۱۲۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه های آن برای دوره برنامه چهارم



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

## بررسی

شماره ۱۱۹۵

تاریخ

پیوست

(۱۳۸۸-۱۳۸۴) تنفیذ می‌گردد.

### فصل سیزدهم - سامان عملیات اجرائی برنامه

- ۱۵۹ - ماده

کلیه عملیات اجرائی، طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای و سرمایه‌گذاری که در سالهای برنامه چهارم بر مبنای اسناد ملی توسعه بخشی، اسناد ملی توسعه استانی و اسناد ملی توسعه ویژه، با خصوصیات ذیل و بر مبنای این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، سازماندهی و اجرا می‌شود:

الف - سند ملی توسعه بخش، سندی راهبردی است که با توجه به قابلیتها، امکانات، محدودیتها و مسائل اساسی، جهت‌گیریهای اصلی، هدفهای کمی و کیفی بلندمدت و میان مدت، فعالیتهای محوری و سیاستهای فضایی و منطقه‌ای و همچنین اقدامهای مهم محوری و فعالیتهای اولویت دار توسعه بخش را تبیین می‌نماید. اسناد ملی توسعه امور بخشی به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و دستگاههای اجرائی ذی‌ربط، تهیه می‌شود.

ب - سند توسعه استان، سندی راهبردی است که با توجه به قابلیتها، محدودیتها و تنگیهای توسعه استان، اصلی‌ترین جهت‌گیریها در زمینه جمعیت و نیروی انسانی، منابع طبیعی، زیربنایها و فعالیتهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و هدفهای کمی و کیفی بلندمدت و میان مدت توسعه استان را در چارچوب راهبردهای کلان برنامه چهارم و سند ملی آمایش سرزمین و طرحهای توسعه و عمران و اسناد ملی توسعه بخشی تبیین می‌نماید.

ج - سند ملی توسعه ویژه (فرابخشی)، مجموعه‌ای از چند طرح و فعالیت با پوشش فراگیر برای مناطق و بخش‌های مختلف مانند قلمرو تأمین اجتماعی، فقرزدایی و





جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

۸۱۹۵

شماره

۱۴۳ / ۲ / ۷۷

تاریخ

پوست

## بیانیه

اشغال، موضوعیت یافته و تنظیم می‌شود. زمانبندی، اولویتهای زمانی، موضوعی (بخش‌های مختلف) و مکانی (استانهای مختلف) اجرای طرحها و پروژه‌های آن در این سند مشخص می‌شود.

د - اقدامها و عملیاتی که در جهت تحقق هدفهای پیش‌بینی شده در اسناد توسعه‌بخشی، استانی و وزیری (فرابخشی) ضرورت اجرا می‌یابند، در لایحه بودجه سالانه کل کشور درج و به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

ه - کلیه دستگاههای اجرائی ملی کشور موظفند برنامه اجرائی و عملیاتی خود را در قالب اسناد ملی توسعه در چارچوب ضوابط فوق با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و پس از تصویب در هیأت وزیران به مرحله اجرا درآورند. بودجه سنتوانی این دستگاهها براساس اسناد فوق تنظیم می‌شود.

و - کلیه دستگاههای اجرائی استانی موظفند، برنامه اجرائی و عملیاتی خود را در قالب اسناد توسعه استانی در چارچوب ضوابط فوق با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهیه و پس از تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان به مرحله اجرا درآورند. بودجه سنتوانی دستگاههای استانی براساس این اسناد تنظیم می‌شود.

ز - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است نسبت به تلفیق اسناد توسعه‌بخشی، استانی و وزیری با هماهنگی دستگاههای اجرائی ذیربط اقدام و موارد را به تصویب هیأت وزیران برساند.

## فصل چهاردهم - تنفيذ قانون تنظيم بخشی از مقررات مالي دولت

- ۱۶۰ -

قانون تنظيم بخشی از مقررات مالي دولت مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۲۶ برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تمدید می‌گردد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

## باعثال

۱۱۱۵ شماره

تاریخ

پشت

## فصل پانزدهم - نظارت

- ماده ۱۶۱ -

به منظور تقویت و کارآمد کردن نظام بازرگانی و نظارت و رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرگانی عالی مرکب از رؤسای سه قوه و عضویت رؤسای سازمانهای بازرگانی کل کشور، سازمان حسابرسی و دیوان محاسبات و دیوان عدالت اداری و ریاست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی بنام شورای عالی نظارت کشور تشکیل می‌گردد. این شورا موظف است ضمن پیش‌بینی راه کارهای تقویت و کارآمد کردن نظام بازرگانی و نظارت و گردش صحیح اطلاعات بین سازمانهای نظارتی وظایف تکراری و موازی سازمانهای متولی بازرگانی و نظارت را حذف و رویه‌های اجرایی سازمانهای مذکور را هماهنگ نماید. با این اطلاعات نظارتی زیر نظر دبیرخانه شورای عالی تشکیل می‌گردد دبیرخانه شورای عالی در نهاد ریاست جمهوری تشکیل و دبیر آن به پیشنهاد رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و تصویب شورای عالی تعیین و با حکم رئیس جمهور منصوب می‌شود.

- ماده ۱۶۲ -

به منظور حسن اجرای برنامه چهارم، رئیس جمهور گزارش نظارت و ارزیابی پیشرفت هر سال برنامه را حداکثر تا پایان آذرماه سال بعد، شامل موارد ذیل به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید:

الف - بررسی عملکرد موارد قانونی برنامه.

ب - بررسی عملکرد سیاستهای اجرائی.

ج - بررسی عملکرد متغیرهای عمدۀ کلان و بخشی، از جمله تولید و

## بیانیه

شماره  
۱۳/۲۷/۳۷۴

تاریخ

پوست

سرمایه‌گذاری، تجارت خارجی، تراز پرداختها، بودجه، بخش پولی و تورم، استغفال و بیکاری.

- د - پیشرفت عملیات استناد ملی توسعه بخشی، استانی و ویژه.
- ه - ارزیابی نتایج عملکرد و تبیین علل مغایرت با برنامه.
- و - ارائه پیشنهادهای لازم به منظور بهبود عملکرد برنامه.

- ۱۶۳ - ماده

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به منظور ارزیابی میزان پیشرفت کشور در چارچوب موازین برنامه چشم‌انداز و سیاستهای کلی نظام، شاخصهای مریبوط را متناسب با شاخصهای بین‌المللی تنظیم و مقایسه و در تیرماه هر سال نتایج حاصل از اندازه‌گیری شاخصهای مذکور را به همراه نقاط قوت و ضعف و پیشنهادهای مؤثر برای بهبود وضعیت کشور به مقام معظم رهبری، دولت و مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌نماید.

- ۱۶۴ - ماده

دولت مكلف است حداقل تا پایان نیمه اول سال ۱۳۸۴ کلیه آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرائی این قانون را تهیه و به تصویب برساند.

- ۱۶۵ - ماده

کلیه وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی موضوع ماده (۴) «قانون محاسبات عمومی کشور»، مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و سایر شرکتهایی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه و سهام آنها منفرداً یا مشترکاً به وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی، به استثنای بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه قانونی، تعلق داشته باشند و

۸۱۱۵ شماره

تاریخ ۱۳۷۰/۱۲/۱۹

پیوست

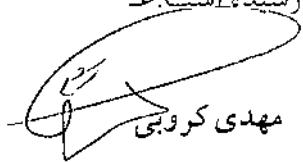
### متن

همچنین شرکتها و مؤسسات دولتی که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها، مستلزم ذکر یا تصریح نام است، از جمله: شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه وابسته به وزارت نفت و شرکتهای تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه، سازمان توسعه و نوسازی معدن و صنایع معدنی ایران و شرکتهای تابعه در موارد مربوط، مشمول مقررات این قانون می باشند.

- ۱۶۶ - ماده

کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون در طول اجراء آن ملغی الاثر می باشد.

لایحه فوق مشتمل بر یکصد و شصت و شش ماده و چهل و چهار تبصره و نه جدول پیوست در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سیزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.



مهدی کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی